TachoScan Control

Tikrinimo atlikimo instrukcija

Versija: 4.0

TachoScan Control

Tikrinimo atlikimo instrukcija

© 2002 - 2018 INELO Polska Visos teisės saugomos

Visos teises ginamos. Draudžiama bet kokia forma ir bet kokiomis priemonemis (grafinemis, elektroninemis ar mechaninemis, iskaitant kopijavimą, irašymą i garso juostelę ar informacijos laikymo ir išgavimo sistemas) atgaminti bet kurią šio dokumento dali be leidejo rašytinio leidimo.

Šiame dokumente minimi produktai gali buti ju atitinkamu savininku paprastieji ir (arba) registruotieji prekiu ženklai. Leidejas ir autorius neturi jokiu pretenziju i tuos prekiu ženklus.

Nors ruošiant ši dokumentą buvo imtasi visu atsargumo priemoniu, leidejas ir autorius neprisiima jokios atsakomybes del klaidu ar praleistos informacijos, taip pat - del žalos, kuri gali kilti naudojant šiame dokumente pateikiamą informaciją arba del naudojimo programu ir išeities kodo, kuris gali buti kartu pateikiamas. Leidejas ir autorius jokiu budu nebus atsakingi už joki pelno praradimą ar kitokią komercinio pobudžio žalą, kurią šis dokumentas tiesiogiai arba netiesiogiai (galimai) sukels.

Šiame žinyno faile pateikiamu programos langu (ekrano nuotrauku) forma ir turinys gali skirtis nuo faktiniu programos langu. Ypač tai aktualu, jei programos versija skiriasi nuo vadovo versijos.kaasasolevate programmide ja lähtekoodi kasutamisest. Ühelgi juhul ei vastuta väljaandja ja autor saamata jäänud tulu voi ühegi muu majandusliku kahju eest, mis on pohjustatud voi on väidetavalt otseselt voi kaudselt pohjustatud selle dokumendi poolt.

Selles abifailis näidatud programmimenüüd (ekraanipildid) voivad erineda tegelikest ekraanimenüüdest kuju ja

Produkcija:
INELO Polska

ul. Karpacka 24/U2b
43-300 Bielsko-Biała
POLAND
www.inelo.pl

Turinys

1. Įvadinis žodis 5
2. Prisij 5
3. Naujas patikrinimas 11
4. Duomenų įvedimas 15
4.1. Registracijos lapų nuskaitymas 15
4.1.1. Plokščiasis skaitytuvas 17
4.1.2. Sukamasis skaitytuvas 18
4.1.3. Registracijos lapo pradžios laiko nustatymas 18
4.1.4. Registracijos lapo duomenys 21
4.1.5. Registracijos lapo kalibravimas 22
4.1.6. Veiklų įtraukimas rankiniu būdu 24
4.2. Duomenų iš vairuotojo kortelės siuntimas 27
4.2.1. Peržiūra ir duomenų redagavimas 27
4.3. Duomenų siuntimas iš tachografo 34
4.3.1. TachoReader Mobile II 34
4.3.2. TachoReader Combo Plus 34
4.4. Atidarymas iš failo 35
4.5. Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo 35
4.6. Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo 37
4.7. Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę 37
5. Duomenų iš skaitmeninio tachografo peržiūros langas 39
5.1. Bendrieji ir techniniai duomenys 39
5.2. Konkrečios dienos veiklos 40
5.3. Įvykiai ir triktys 42
5.4. Veiklos, įvykiai ir triktys lentelėje 42
5.5. Kortelės įdėjimai ir išėmimai 42
5.6. Bendrovės blokavimai ir paskutinis parsisiuntimas 43
5.7. Patikrinimų sąrašas 43
5.8. RPM profiliai 43
5.9. Greičio diagrama 44
6. Duomenų tikrinimas 48
6.1. Trūksta duomenų apie vairuotoją 48
6.2. Vairuotojų pažeidimai 49
6.2.1. Naudoti kelias vairuotojo korteles 57
6.2.2. Važiavimas be reikiamos kortelės 60
6.2.3. Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje 65

6.3. Pažeidimų pateikimas 66
6.3.1. Kassavaitinė diagrama 67
6.3.2. Mėnesinė diagrama 70
6.3.3. Patikr. atask. 71
7. Kontrolės užrakinimas ir eksportavimas 73
8. Kontrolės atrakinimas ir redagavimas 75
9. Ataskaitų generavimas 78

1. Įvadinis žodis

Šis vadovas buvo paruoštas siekiant supažinti vartotojus su bendrosiomis kelio kontrolės ir bendrovės patalpų kontrolės nuostatomis. Naujiems vartotojams rekomenduojama paleidus **TachoScan Control** programinę įrangą išbandyti visas jos operacijas, o tuo tarpų tie, vartotojai, kurie jau turi patirties dirbant su programa, gali iš karto imtis darbų pagal poreikį.

Vadovas iš esmės yra skirtas tiems, kurie anksčiau nebuvo susidūrę su skaitmeninėmis vairuotojo kortelėmis ar tachografais TachoScan programinėje įrangoje, ir dėl šios priežasties kiekvienas veiksmas yra preciziškai paaiškintas.

Įprastai pradinė kontrolė yra tokio pobūdžio:

- Registracija;
- Nauji kontrolės parametrai;
- Duomenų įvedimas iš tachografo ir/arba vairuotojo kortelės;
- neleistinų keitimų tikrinimas;
- Pažeidimų ataskaitos ir patvirtinimai;
- Kontrolės blokavimas ir eksportavimas;
- Kontrolės atblokavimas ir redagavimas.

Šis vadovas aprašo visų šių etapų realizaciją kartu pateikdamas pavyzdžių.

Informacija apie vairuotojus, kontroliuojamos įmonės, vairuotojų kortelių numeriai ir transporto priemonių registracijos numeriai yra išgalvoti.

2. Prisij

Prieš pradedant darbą su programa, būtina prisiregistruoti. Prisijungimo esmė yra pasirinkti atitinkamą vartotojo piktogramą prisijungimo ekrane, o paskui priklausomai nuo to, ar tai reikalaujama, įrašyti slaptažodį.

Pirmasis prisijungimas

Pirmo prisijungimo atveju programa parodys šį langą:

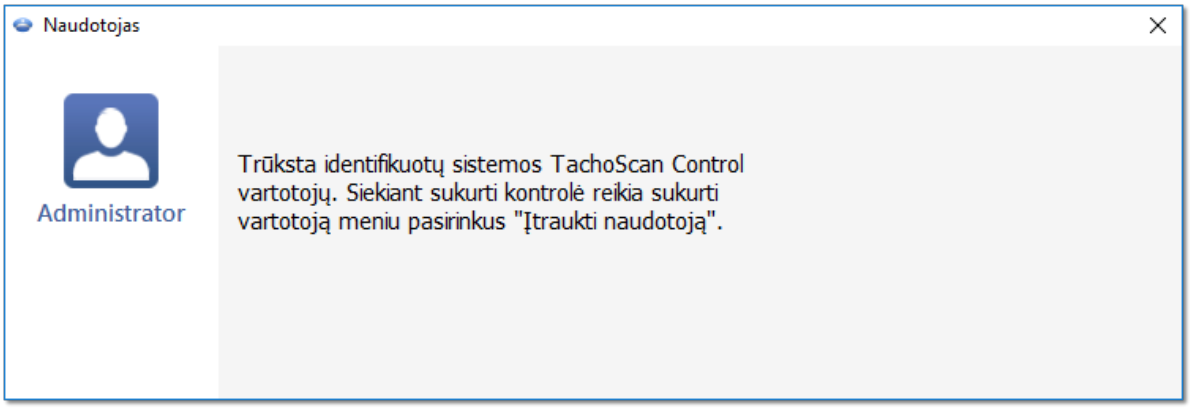

Pav. Nera vartotojo - Pranešimas.

kuriame reikia paspausti administratoriaus piktogramą, o paskui kitame lange:

- užpildyti laukelį **Slaptažodis** (nustatytas slaptažodis: "admin");
- paspausti Prisijungti.

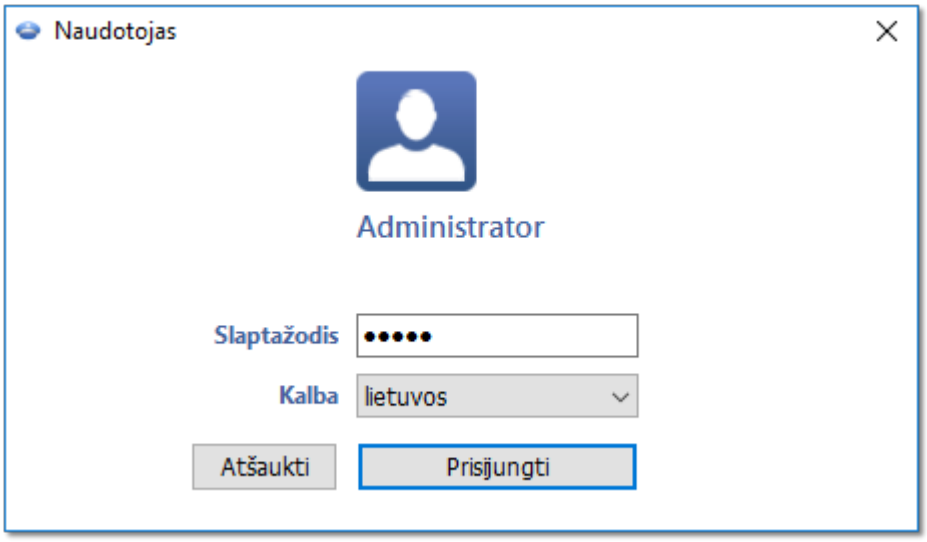

Sėkmingai prisiregistravus, programa bus suaktyvinta. Kontrolių meniu leidžia pasirinkti norimą operaciją: pradėti naują kontrolę, redaguoti jau egzistuojančią arba tęsti esamą kontrolę. Taip pat galima perjungti vartotoją, eksportuoti (archyvuoti) pasirinktas kontroles, importuoti kontroles bei nustatyti minėtus katalogus.

Naujas naudotojas

Administratoriui prisijungus iš kontrolės meniu pasirinkite: **Įtraukti naudotoją**.

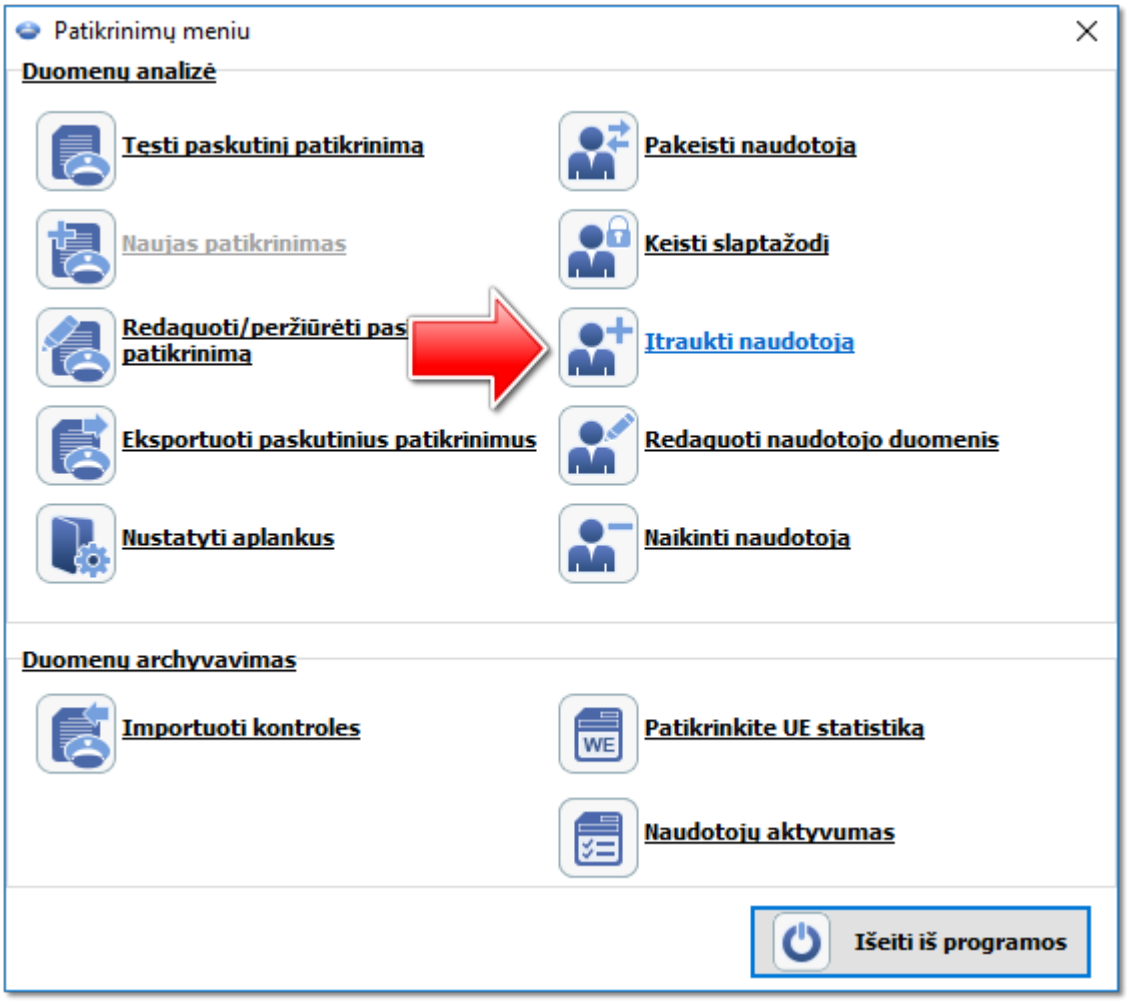

Pav. Administratoriaus kontroles meniu.

Programa rodo vartotojo įkėlimo langą.

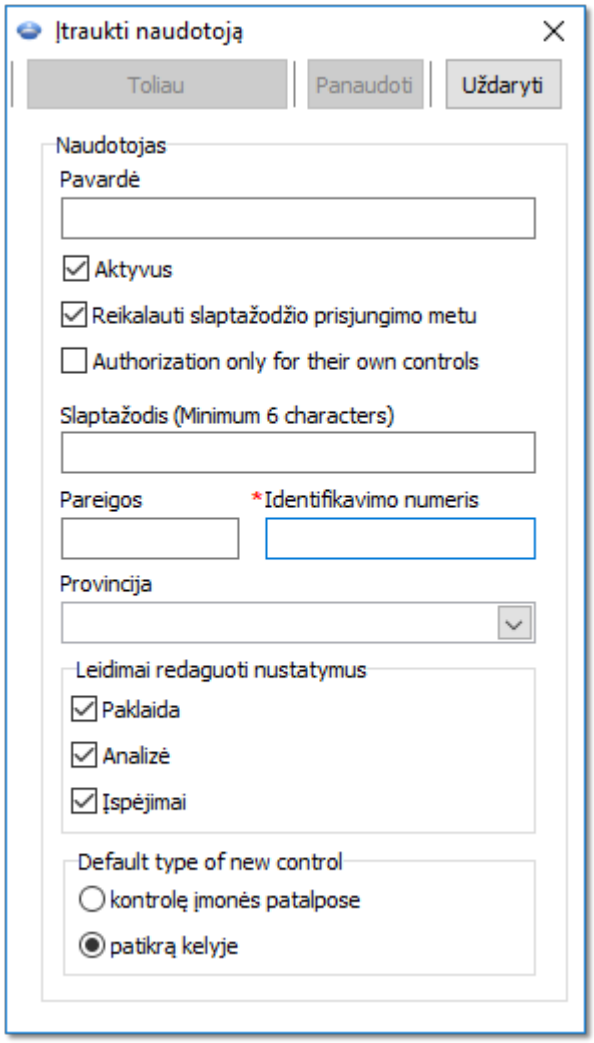

Pav. Administratorius - naudotojo pridejimas.

Atitinkamai įveskite (daugiau šia tema: "Naudotojas" -> "Įtraukti"):

- Vardas ir pavardė;

Licencija LAN - ☑ ***domenos autentifikavimas*** *(meniu: "Nuostatos" -> "Programos nuostatos"): Vardas ir pavardė vartotojo (prisijungimo vardas) TachoScan Control privalo būti toks pats, kaip vartotojo pavadinimas domenoje.*

- Reikalauti slaptažodžio prisjungimo metu - atžymėti šią pasirinktį, jeigu nenorite, kad vartotojas įrašinėtų slaptažodį prisijungimo metu;
- Įgaliojimai tik savo kontrolėms - jeigu pasirinktis bus pažymėta, tai inspketorius matys tik kontroles savo numatytas (pasirinktis reikšminga LAN licencijai);
- Slaptažodis - jeigu aukščiau minima pasirinktis buvo pažymėta;
- Pareigos;
- Identifikavimo numeris;

- Provincija - pasirinkite sąraše;
- Leidimai redaguoti nustatymus - pažymėti kokioms nustatymų redagavimo lango žymelėms gali turėti prieigą įvestas vartotojas;

***Išimtis**:*
Kiekvienas vartotojas nepriklausomai nuo turimų teisių visuomet gali valdyti pasirinktį: ***Perskaitę vairuotojo kortelės duomenis, įterpkite 1 minutės trukmės darbą ties kiekvienu vietos įvedimu ir kortelės įdėjimu / išėmimu*** *(žymelė: "Analizė")*

- Naujos kontrolės numanomi nustatymai - pasirinkite kontrolės rūšį kokia turi būti atlikta naujos kontrolės steigimo metu.

Pavyzdys

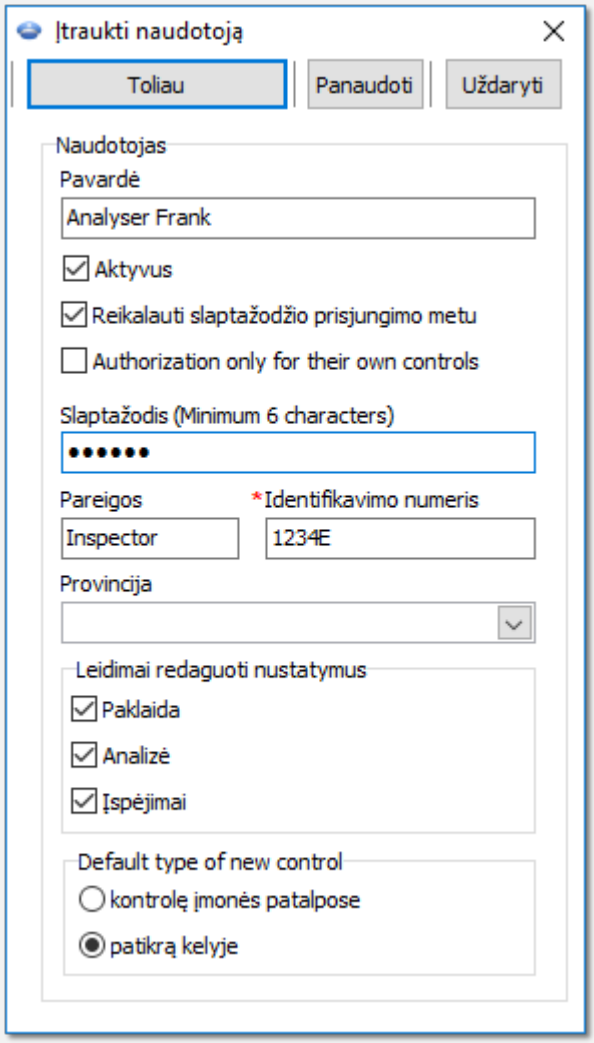

Įvedę minėtus duomenis, spauskite: Įrašyti ir po to Uždaryti.

Patikrinimų meniu langas vėl pasirodys:

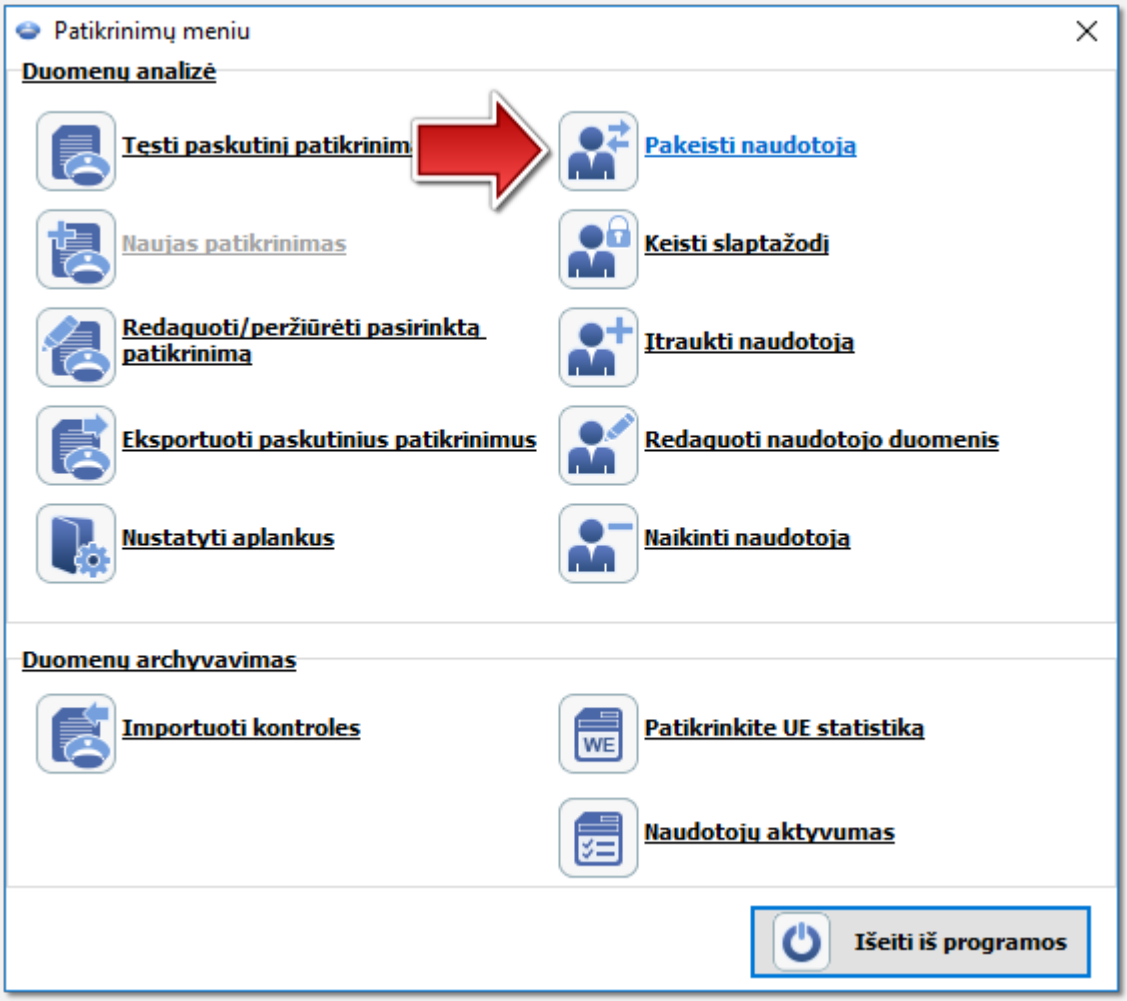

Sąraše pasirinkite: **Pakeisti naudotoją**.

Naujame lange spauskite inspektoriaus piktogramą, o paskui įrašykite slaptažodį ir paspauskite Prisijungti.

(Pakartotinai bus rodomas langas **Patikrinimų meniu** kurio dėka galima pridėti naują tikrinimą).

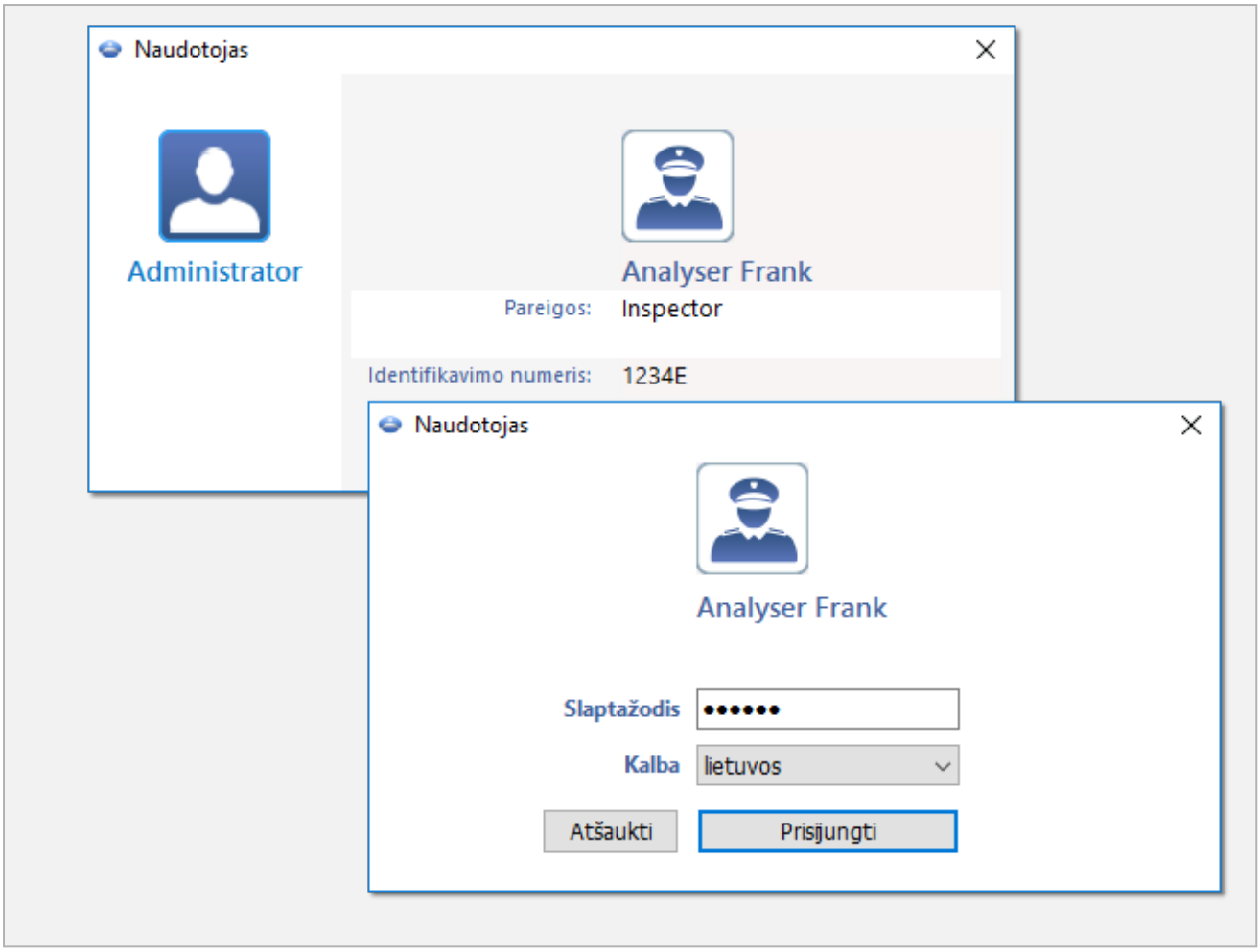

3. Naujas patikrinimas

Kiekviena **TachoScan Control** atlikta kontrolė registruojama duomenų bazėje, todėl pasirinkus **Naujas patikrinimas** reikia įvesti šiuos duomenis: kontrolės Nr., data, kontroliuojamos įmonės pavadinimas ir atliekamos kontrolės tipas.

Norėdami pradėti naują kontrolę:

- meniu: **Kontrolė** pasirinkite **Naujas patikrinimas**;

arba

- spustelėkite: ir lange **Patikrinimų meniu** pasirinkite **Naujas patikrinimas**.

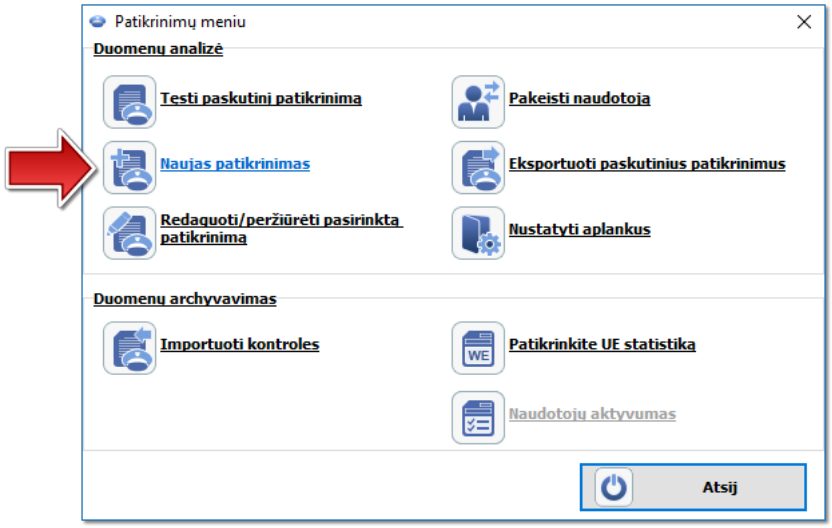

Programoje atidaromas langas **Naujas patikrinimas**, kuriame yra šie elementai:

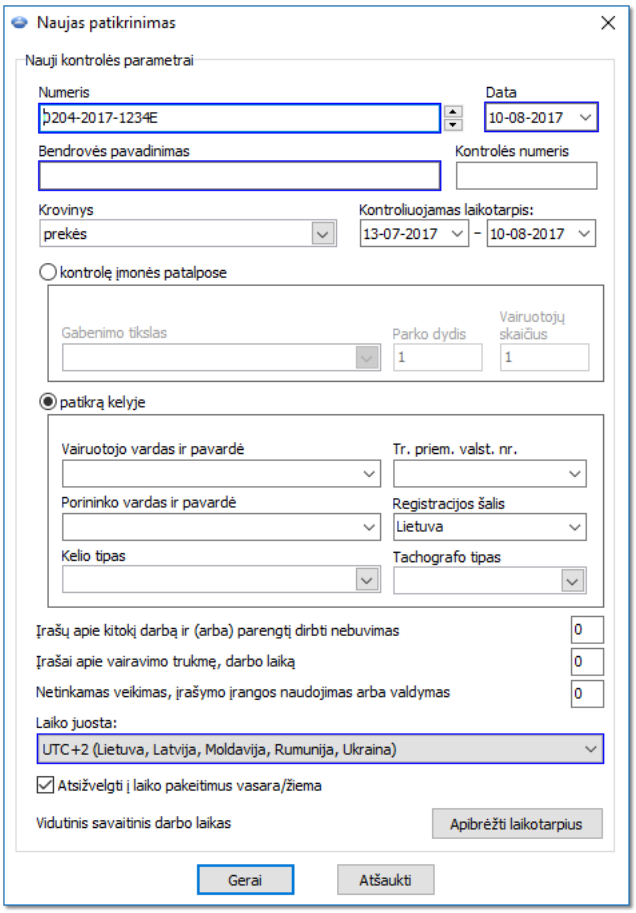

Nauji kontrolės parametrai:

1. **Numeris** – programa automatiškai suteikia numerį kiekvienai kontrolei:
   - pirmoji jo dalis **0208** – tai kontrolės eilės numeris, kurį galima keisti dešinėje esančiomis rodyklėmis;

- antroji dalis **2014** – tai einamieji metai, šis parametras nustatomas pagal sistemos "Windows" datą;
- trečioji dalis **1234-1234** – tai prisijungusio tikrintojo tapatybės numeris.

2. **Data** – kontrolės data; pagal numatytuosius parametrus tai yra dabartinė data, nustatyta pagal sistemos "Windows" datą.
3. **Bendrovės pavadinimas** – įveskite kontroliuojamos įmonės arba, jei tai vairuotojo kontrolė, įmonės, kurioje jis dirba, pavadinimą.
4. **Krovinys** – šiame lange pasirinkite pervežimo tipą iš sąrašo: **prekės**, **keleiviai** arba **nenurodyta**.
5. **Kontroliuojamas laikotarpis:** – pasirinkite datų diapazoną, kuriame reikia atlikti kontrolę. Pagal numatytuosius parametrus programa nustato kontroliuojamą laikotarpį, kurį sudaro 28 dienos plius dabartinė diena.

> *Duomenys, atsisiųsti iš vairuotojo kortelės ir skaitmeninio tachografo, bet nepatenkantys į nurodytą diapazoną, NĖRA analizuojami ir NĖRA išsaugomi duomenų bazėje.*
>
> *Jei pakeisite "kontroliuojamą laikotarpį", turėsite **iš naujo atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis ir (arba) duomenis iš skaitmeninio tachografo bei iš naujo analizuoti vairuotojų padarytus pažeidimus**.*
>
> *Pažeidimų analizės laikotarpis gali būti apribotas iki įdarbinimo laikotarpio (daugiau šia tema: "Vairuotojas" -> "Įtraukti").*

Vos atsisiuntus duomenis iš vairuotojo kortelės / skaitmeninio tachografo, dienos diagramos peržiūros lange į kontrolės laikotarpį nepatenkančios dienos bus rodomos pilkos ir pateikiamas atitinkamas pranešimas (žr. pav. apačioje).

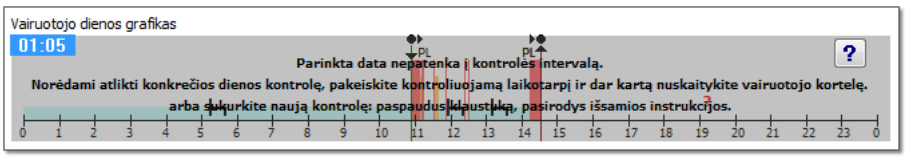

6. **Kontrolės tipo pasirinkimas**:
   - kontrolė patalpose:
     - Gabenimo tikslas – pasirinkite paskirtį sąraše: vidaus tikslai arba atlyginimas.
   - patikra kelyje:
     - Vairuotojo vardas ir pavardė;
     - Tr. priem. valst. nr.;
     - Porininko vardas ir pavardė – važiavimas ekipažu;
     - Registracijos šalis.

> *Jei gaunami duomenys iš vairuotojo kortelės, jie užpildomi automatiškai.*

     - Tachografo tipas.
7. Priklausomai nuo atliktų patikrų rezultatų, užpildykite toliau nurodytus laukus (toliau išvardytuose laukuose įvesti duomenys rodomi ataskaitoje "Patikrinkite UE statistiką"):

- Įrašų apie kitokį darbą ir (arba) parengtį dirbti nebuvimas;
- Įrašai apie vairavimo trukmę, darbo laiką;
- Netinkamas veikimas, įrašymo įrangos naudojimas arba valdymas.

8. **Laiko juosta:** – vietinio laiko skirtumas nuo **UTC** (pasaulinio laiko) – kai nuskaitomi duomenys, programa paslenka visus laikus, nuskaitytus iš vairuotojo kortelės duomenų ir tachografo, pagal šioje parinktyje nustatytą laiko juostą.

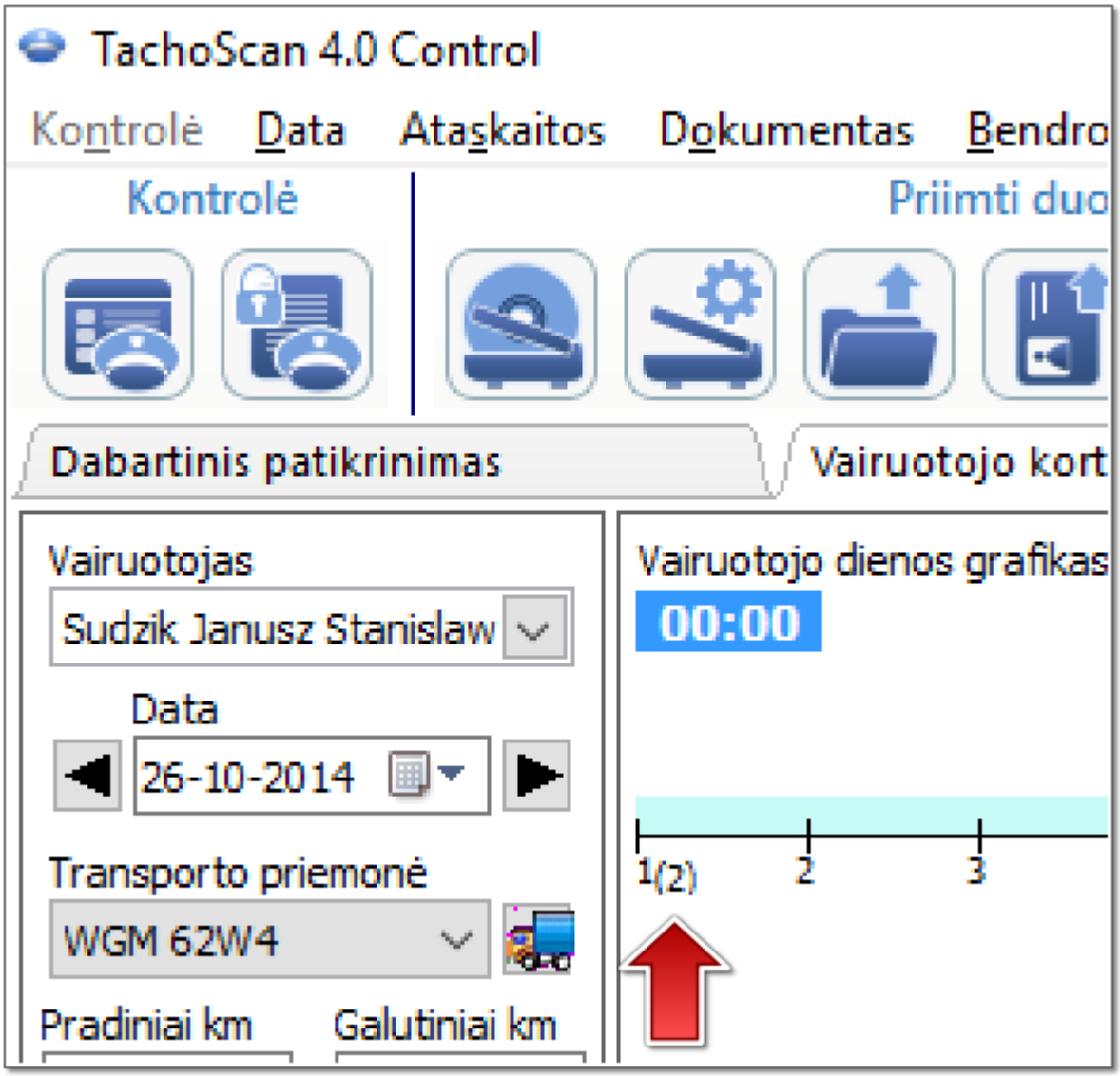

Pav. Vairuotojo dienos grafika (mastelis: 2:1) - laiko poslinkis.

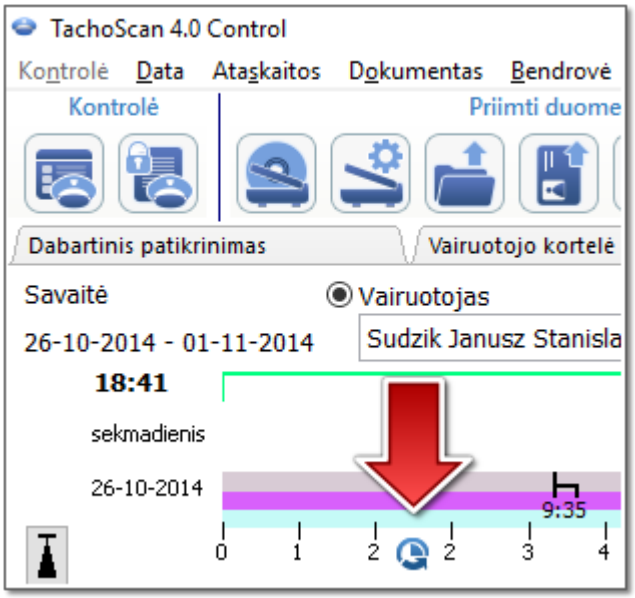

Pav. Vairuotojo savaites grafika - laiko poslinkis.

*Nustatymas **Laiko juosta:** bei pasirinktis: **Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema** nustatomi vadovaujantis pasirinkta valstybe laukelyje: **Registracijos šalis**.*

Įkėlus skaitmeninius duomenis nebus galimybės pakeisti laiko zonos. Pakeitimas galimas tik pašalinus visus skaitmeninius duomenis iš aktualaus tikrinimo. Paprasčiausias sprendimas yra einamojo tikrinimo pašalinimas ir naujo sukūrimas.

***UTC** (pasaulinis laikas) – tai standartinis laikas, kurį nustato TAI (pranc. Temps Atomique International), įvertinus Žemės sukimosi netaisyklingumą ir suderinus jį su Saulės laiku.*

9. **Vidutinis savaitės darbo laikas** Apibrėžti laikotarpius - suteikia galimybę nustatyti bet kokias reikiamos analizės datas ataskaitoje: **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali**.

Mėlynu rėmeliu pažymėtus laukus užpildyti būtina.

4. Duomenų įvedimas

TachoScan programa suteikia galimybę kontroliuoti bebdrovę ar vairuotoją, kurie vienu metu naudoja transporto priemones, vežančias skaitmeninius ir analoginius tachografus. Tada TachoScan programa analizuoja visus duomenis ir apjungia juos atitinkamai.

4.1. Registracijos lapų nuskaitymas

Registracijos lapus galima nuskaityti dviejų tipų skaitytuvuose: plokščiajame[17] ir sukamajame[18] skaitytuve.

Numatytieji nustatymai

Numatytieji nustatymai padeda lengvai įvesti į programą naujus registracijos lapus, nes programa gali automatiškai įrašyti iš anksto nustatytas reikšmes ir atitinkamus laukus.

Numatytųjų nustatymų langas atidaromas naudojantis piktograma: .

Lango elementai:

1. **Vairuotojas** – nustatykite numatytąjį vairuotoją.
   Pasirinkę šią parinktį, išskleidžiamajame sąraše galite rinktis vairuotoją, kuris bus rodomas atitinkamame registracijos lapų peržiūros / redagavimo lango lauke.
2. **Transporto priemonė** – nustatykite numatytąją transporto priemonę.
   Pasirinkę šią parinktį išskleidžiamajame sąraše galite rinktis transporto priemonės registracijos numerį, kuris bus rodomas atitinkamame registracijos lapų peržiūros / redagavimo lango lauke.

> *Norėdami įtraukti į duomenų bazę naują vairuotoją arba transporto priemonę, naudokite mygtuką* .

3. Data ir laikas:
   - Numatytoji disko data – čia nurodytą datą programa priskirs visiems nuskaitymams;
   - Pradžios laikas – laiko akimirka, nuo kurios pagal numatytuosius parametrus diske skaičiuojama diena (dvidešimt keturios valandos).

Nuskaitymo nustatymai

Lange "Programos noustatos" be kitų parinkčių pateikiami skaitytuvo nustatymai. Jei pasirinksite "Rodyti nustatymus" parinktį, nuskaitymo nustatymai bus rodomi kiekvieną kartą prieš pradedant nuskaitymą. Jei naudojate skaitytuvą, kitokį nei rekomenduoja INELO, nuskaitymo nustatymai pasirodys nepriklausomai nuo šios parinkties.

Rekomenduojami skaitytuvai: Canon LiDE 70, LiDE 100 lub LiDE 200, Plustek SmartOffice PS283.

Kitų skaitytuvų parametrai:

- raiška 300 dpi,
- šviesumas "-20",
- spalva – "juoda – balta"
- skaitytuvo dangčio foninė spalva: **Juoda**.

Jei naudojate INELO rekomenduojamą skaitytuvą (Canon LiDE 70, LiDE 100 lub LiDE 200, Plustek SmartOffice PS283), nustatymų keisti nereikia. Kitu atveju, jums reikės sukonfigūruoti skaitytuvą savaip, naudojantis kartu pristatoma programa.

šviesumas

Didesnio šviesumo nustatymas gali pagerinti vaizdų kokybę tamsiuose diskuose. Jis prisideda prie aiškesnio vaizdo kokybės. Tuo pačiu metu, papildomi taškai (iškraipymai), turėję įtakos ankstesniems disko analizės rezultatams, išnyksta. Jei kai kurie taškai programos liko "neatpažinti", jums rankiniu būdu reikia pridėti juos skirtuke "**Nuskaitymo peržiūra**". Jei nuskaitymo kokybė vis dar prasta, bandykite pasirinkti kitus šviesumo nustatymus ir kartoti dar kartą.

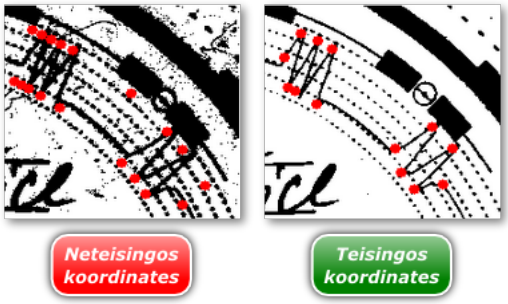

Pav. Nuskaityto kilometru grafiko pavyzdys.

4.1.1. Plokščiasis skaitytuvas

Norėdami pradėti nuskaitymą, įdėkite į skaitytuvą diskų (nuo 1 iki 6) taip, kad jie būtų nuskaitymo srityje (A4 srityje). Tinkamam nuskaitymui nereikia jokio specialaus adapterio. Diskus galima išdėstyti bet kaip.

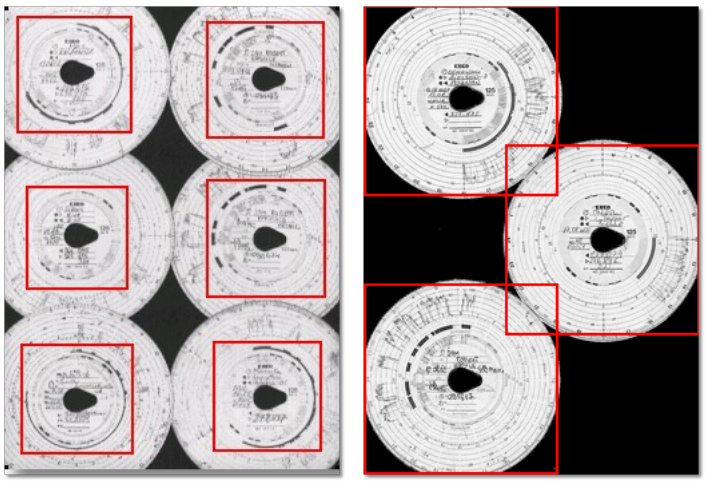

Raudoni kvadratai žymi disko dalis, kurios įtraukiamos į analizę.

Ant skaitytuvo diskus dėkite atsukę į apačią. Pirmesniame pavyzdyje parodyta, kaip diskai matomi iš skaitytuvo stiklo pusės.

Padėję diską, uždarykite skaitytuvo dangtį, kad būtų mažiau galimų netikslumų. Nuskaitymą galima pradėti dviem būdais:

- **Data** meniu pasirinkite: "Gauti -> Nuskaityti";
- spustelėkite mygtuką įrankių juostoje;
- naudokite sparčiuosius klavišus .

Nuskaičius, programa atidarys paskutinį registracijos lapą registracijos lapų peržiūros / redagavimo skirtuke, o likę lapai bus rodomi skydelyje: Neišsaugoti diskai. Kiekvieną registracijos lapą reikia peržiūrėti ir užpildžius duomenis išsaugoti.

4.1.2. Sukamasis skaitytuvas

Norėdami pradėti nuskaitymą, į skaitytuvo tiektuvą įdėkite tam tikrą diskų skaičių (ne daugiau kaip 50), visus juos atsukę taip, kad diagrama būtų nukreipta į skaitytuvo vidų. Disko "ašaros" pasukimo kampas nesvarbus (pav. apačioje).

Įdėję diską į dėklą, galite pradėti nuskaitymą šiais metodais:

- **Data** meniu pasirinkite: "Gauti -> Nuskaityti";
- spustelėkite mygtuką įrankių juostoje;
- naudokite sparčiuosius klavišus .

Nuskaičius, programa atidarys paskutinį registracijos lapą registracijos lapų peržiūros / redagavimo skirtuke, o likę lapai bus rodomi skydelyje: Neišsaugoti diskai. Kiekvieną registracijos lapą reikia peržiūrėti ir užpildžius duomenis išsaugoti.

4.1.3. Registracijos lapo pradžios laiko nustatymas

Pradžios laikas – tai laikas, kai vairuotojas pirmą kartą įdeda registracijos lapą į tachografą arba kai pradedamas rankinis įvedimas (kitoje registracijos lapo pusėje). Šį laiką žymi violetinė linija nuo disko centro. Jį galima keisti kiekviename skirtuke, kuriame rodomas nuskaitytas disko vaizdas (Registracijos lapo peržiūra, Pagrindiniai duomenys).

Pradžios valandą galima keisti dviem būdais:

Naudojantis parinktimi: "Keisti pradžios laiką"

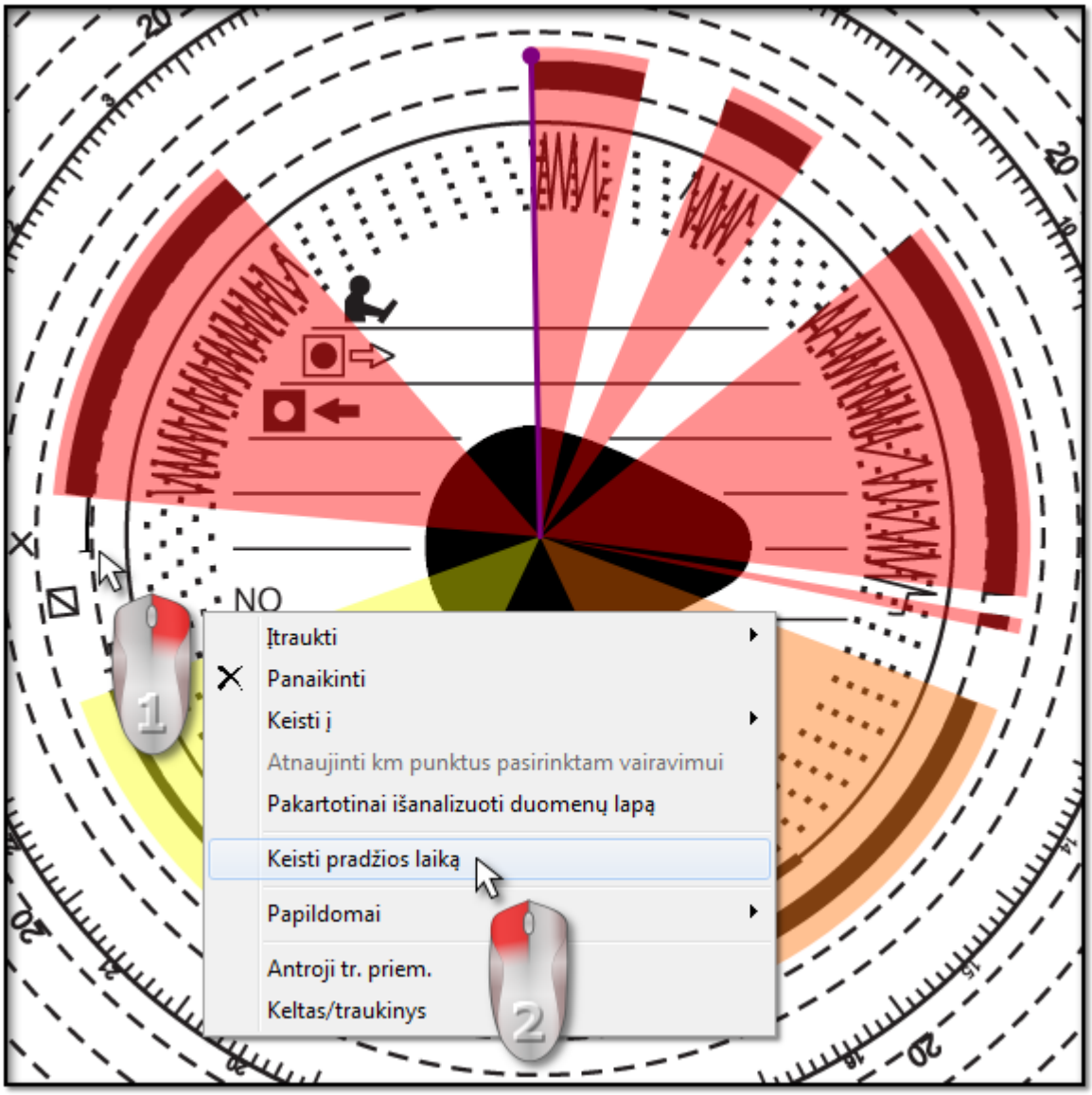

1. Perkelkite pelės žymeklį į registracijos lapo pirmojo įdėjimo į tachografą vietą (pav. aukščiau).

Laikrodis viršutiniame kairiajame vaizdo kampe rodo laiką, virš kurio tuo metu yra pelės žymeklis.

2. Spustelėkite dešiniuoju pelės mygtuku toje pačioje vietoje ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite **Keisti pradžios laiką** (pav. aukščiau).
3. Violetinė linija (pradžios laikas) perkeliama į pažymėtą vietą (pav. apačioje).

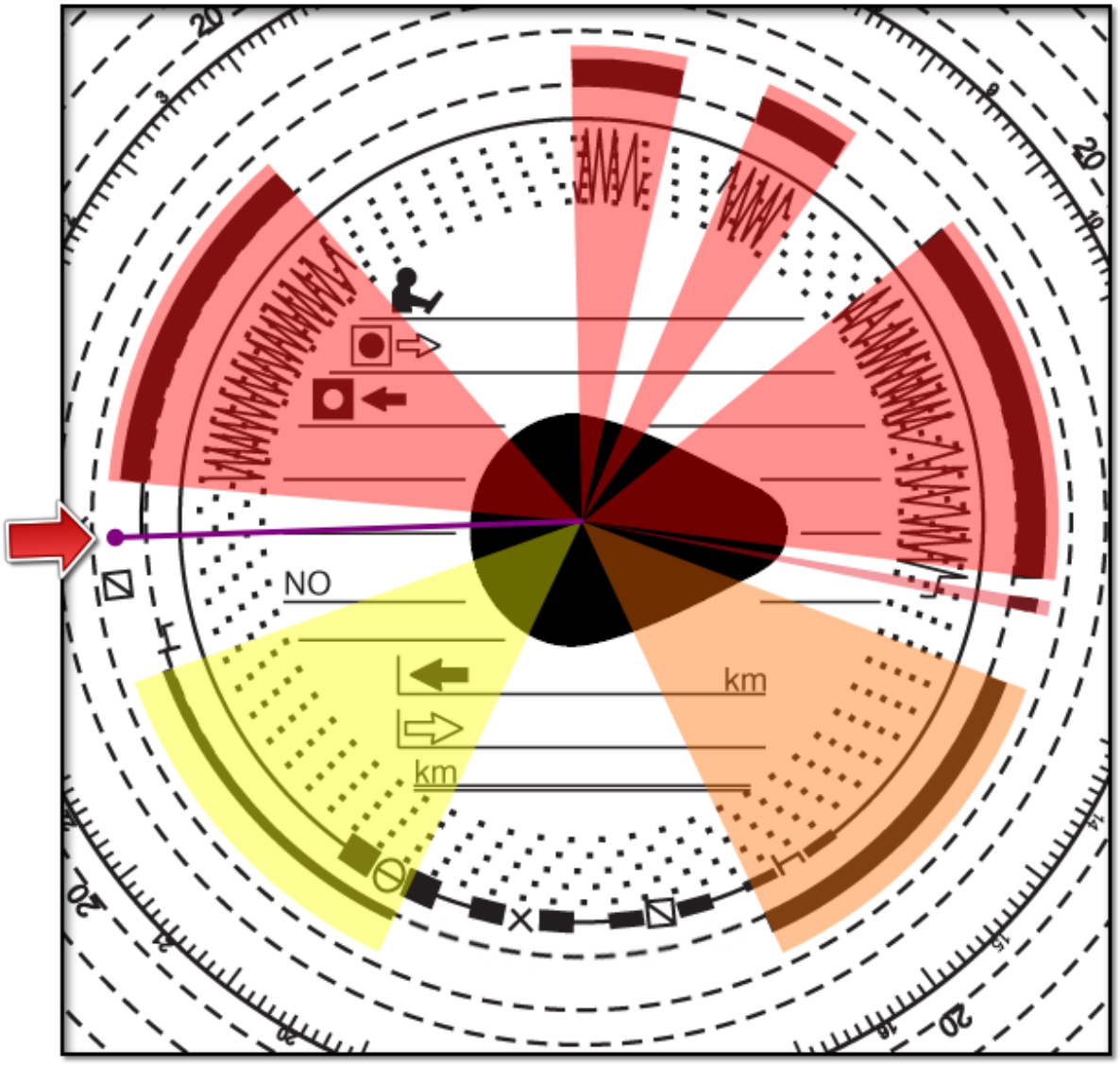

***Išimtis**:*

Jei pradžios laiką pasirenkate vairavimo įvykyje, programa automatiškai perkelia jį į to įvykio pradžią.

Perkėlimas naudojantis pele

*Šis metodas veikia tik skirtuke **Pagrindiniai duomenys**.*

Perkelti galima tik viename įvykyje, kuriame padėta violetinė linija.

1. Nustatykite pelės žymeklį ant violetinės linijos, kad rodyklė virstų: ⇹.

2. Spustelėkite ir laikykite kairįjį pelės mygtuką, tada perkelkite violetinę liniją į norimą padėtį.

4.1.4. Registracijos lapo duomenys

Norint įrašyti registracijos lapą, reikia nurodyti datą, vairuotoją ir transporto priemonę.

Kad galėtumėte išnaudoti visas programos galimybes, rekomenduojama užpildyti visus duomenis:

Data

Įveskite registracijos lapo pradžios datą.

Vairuotojas ir transporto priemonė

Šiuos laukus reikia pildyti naudojantis šalia esančiais išskleidžiamaisiais sąrašais. Jei reikalaujamos vertės nėra įtrauktos į sąrašus, pildykite duomenų bazę naudodamiesi mygtukais . Jei pasirinktam vairuotojui yra nustatyta numatytoji transporto priemonė (vairuotojo įtraukimo / redagavimo langas), ji bus automatiškai rodoma lauke **Transporto priemonė**, jei šis buvo tuščias.

Odometrai

Laukuose **Pradiniai km** ir **Galutiniai km** įveskite pradinį ir galutinį transporto priemonės odometro nuskaitymą (skaičius, vairuotojo įvestus diske). Tada žemiau esančiame laukelyje **Kilometrų skirtumas** rodomas skirtumas kilometrais – tai nuvažiuotas atstumas, nurodytas vairuotojo. Jei apskaičiuotas atstumas per daug skiriasi nuo kilometrų skaičiaus, programos nuskaityto iš disko ir nurodyto lauke **Kilometrų suma**, šie laukai automatiškai paryškinami raudona spalva.

*Leistina skirtumo kilometrais paklaida nurodyta skirtuke "Nuostatos -> Analizės nuostatos -> Paklaida" lauke **Perspėti, jei km apibrėžimas yra didesnis nei**.*

Skirtuke **Registracijos lapo peržiūra** programa brėžia ploną raudoną liniją tikrindama, ar kilometrai buvo nuskaityti teisingai. Jei raudona linija nesutampa su juoda tachografo nubrėžta linija, pakartotinai nuskaitykite diską pasirinkę kitus ryškumo parametrus arba koreguokite maksimalių verčių padėtį rankiniu būdu.

Ekipažo diskas

Lauke **Ekipažo diskas** reikia tikrinti ekipažu važiuojančių vairuotojų diskus. Pažymėjus šią parinktį, atliekama kitokia duomenų analizė, kurioje vadovaujamasi atitinkamomis taisyklėmis,

taikomomis ekipažu važiuojantiems vairuotojams.

4.1.5. Registracijos lapo kalibravimas

Jei manote, kad programa neteisingai perskaitė veiklos pradžios laiką registracijos lape, tikrinkite, ar teisingai nustatytas 12:00 valandų laikrodis.

"12:00 valandų laikrodžio" nustatymą galima keisti tik skirtuke: ***Pagrindiniai duomenys****.*

"12:00 valandų laikrodį" galima keisti dviem būdais:

- dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite bet kurioje registracijos lapo vaizdo vietoje (pav. apačioje) ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite: **Papildomai** -> **Nustatyti 12:00 valandą**.

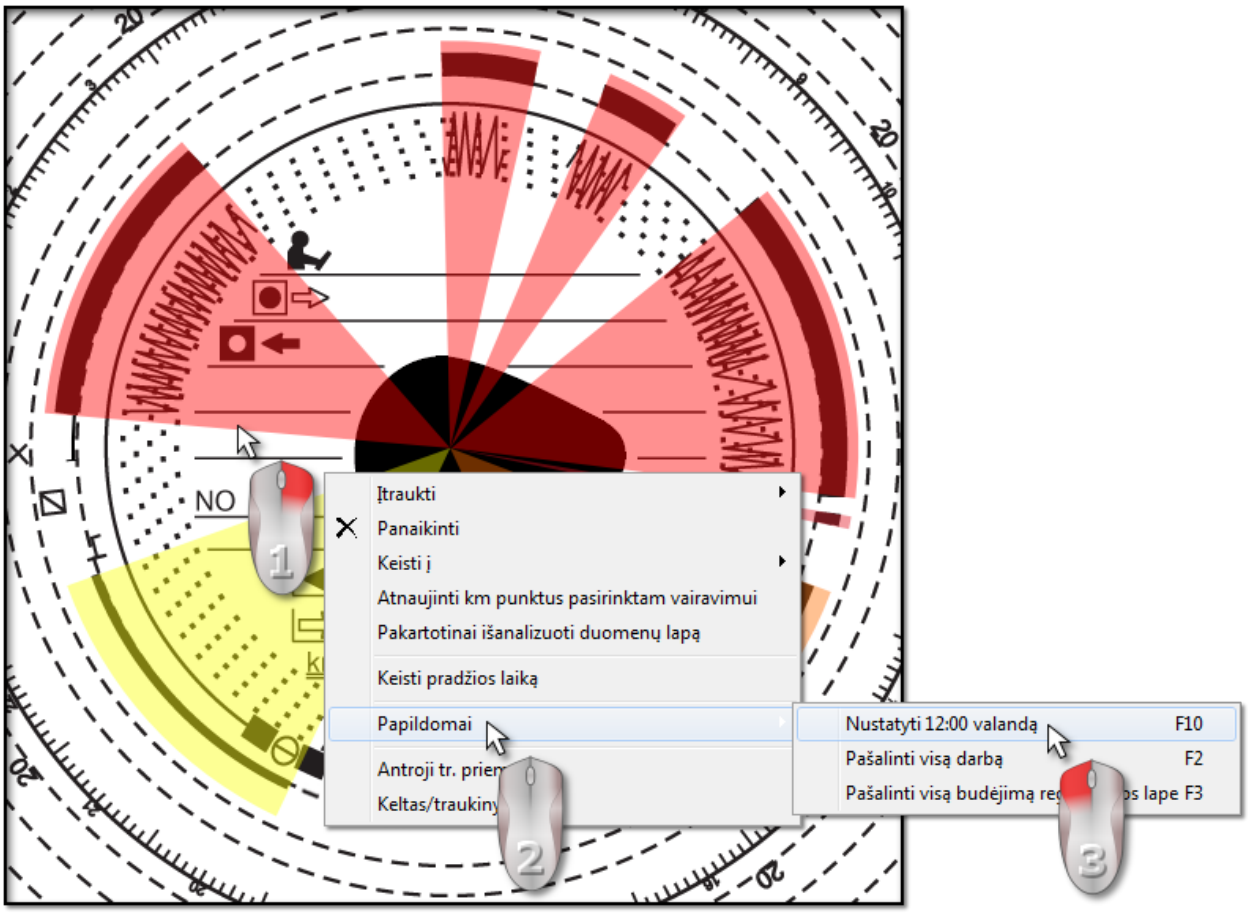

- paspauskite: F10.

Spalviniai žymėjimai pašalinami iš disko vaizdo, registracijos lape atsiranda raudonas apskritimas, žymintis "12 valandų laikrodžio" padėtį, o lange rodomas dvylikos valandų laikrodžio nuokrypio kampas ir pagalbinės linijos, rodančios valandas diske (pav. apačioje).

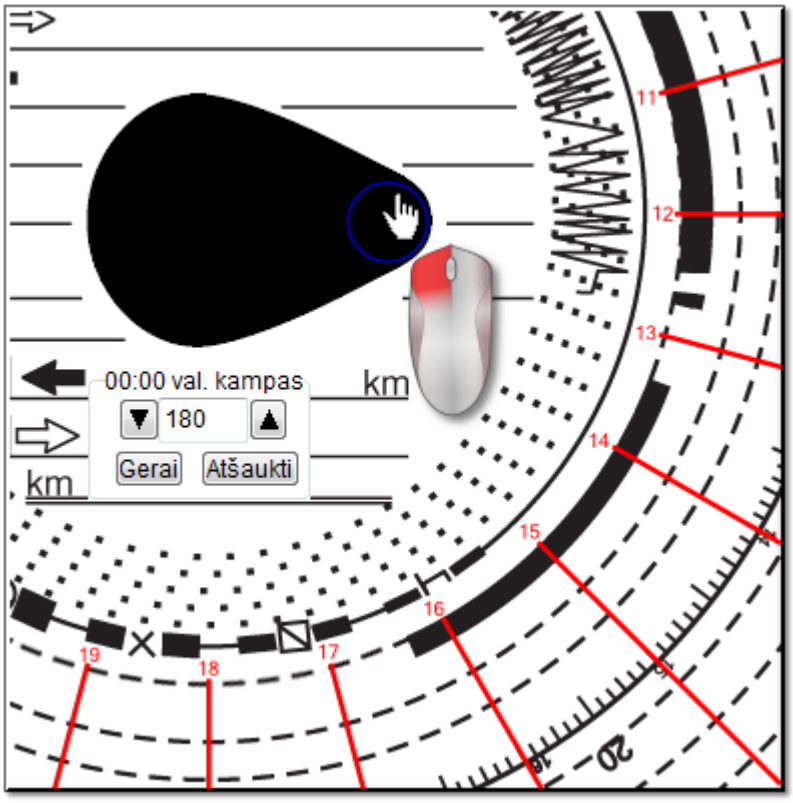

Norėdami pakeisti "12:00 valandų laikrodžio" padėtį, spustelėkite ir laikykite apskritimą kairiuoju pelės mygtuku (pav. aukščiau), o tada judindami pelę nustatykite apskritimą naujoje vietoje.

Judinant pelę, laikrodis viršutiniame kairiajame vaizdo kampe pakeičiamas laipsnių skaičiumi.

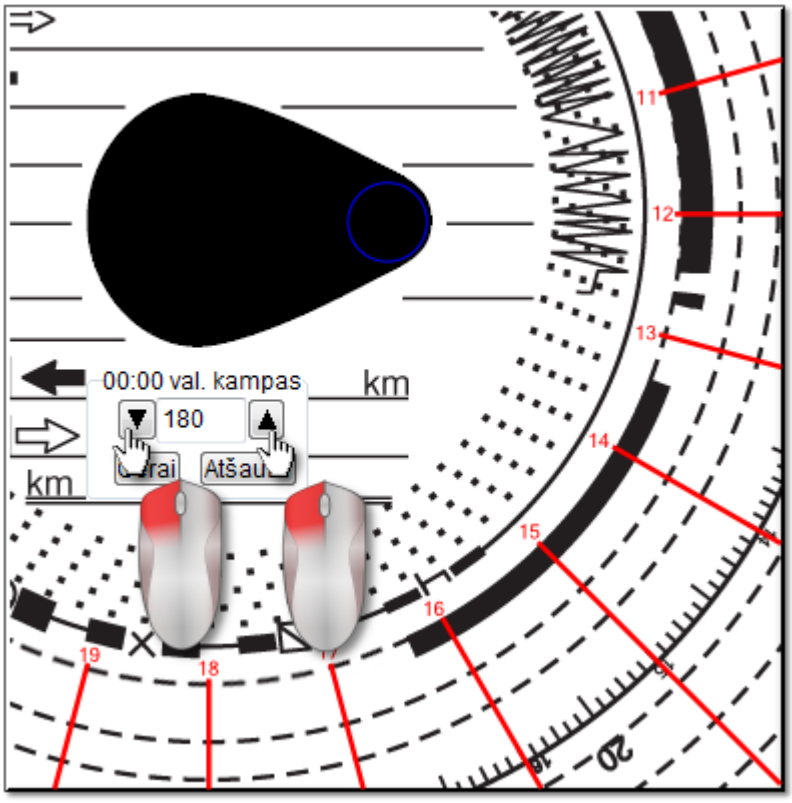

Norint reguliuoti tiksliai, galima spausti atitinkamus mygtukus (pav. aukščiau) lange **00:00 val. kampas**.

Tinkamas "12:00 valandų laikrodžio" nustatymas (visada plonajame lašo gale) pasiekiamas, jei pagalbinės linijos sutampa su valandomis registracijos lape.

4.1.6. Veiklų įtraukimas rankiniu būdu

Šioje programoje galite įtraukti veiklas rankiniu būdu. Galite naudotis šia parinktimi, jei vairuotojas tikrinimo metu pateikė registracijos lapą arba spaudinį iš tachografo, kuriame veiklos nubrėžtos ranka (pav. apačioje)

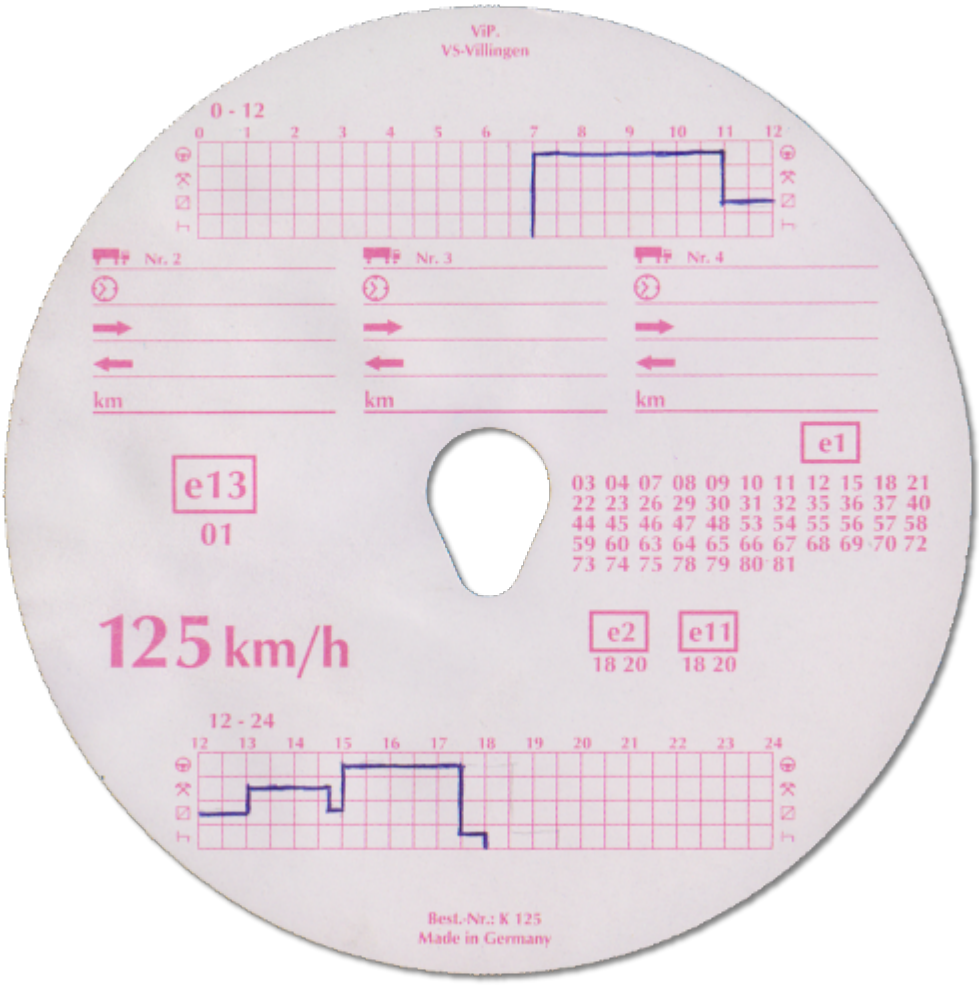

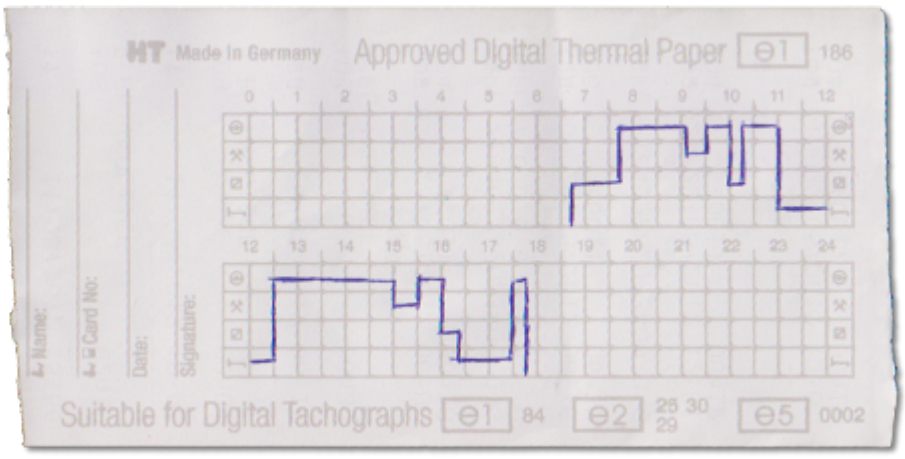

Norėdami atidaryti langą, kuriame veiklos įtraukiamos rankiniu būdu, rinkitės vieną iš šių parinkčių:

- paspauskite klavišų kombinaciją Alt + R,
- pagrindiniame meniu **Data** pasirinkite parinktį **Įrašyti diskelį**.

Dalyje **Rankinis diskų įtraukimas** nurodykite šią informaciją:

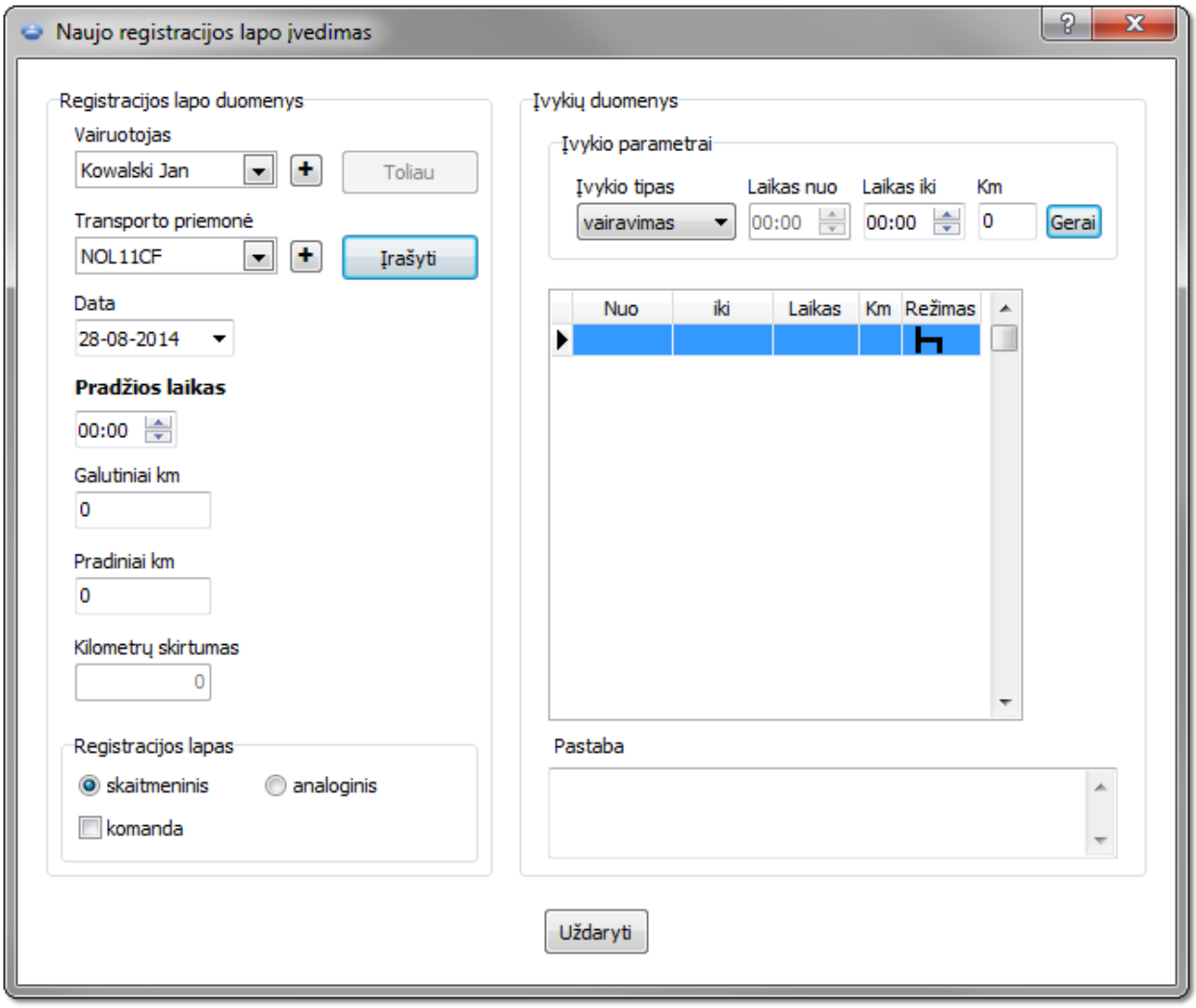

1. Vairuotojas (pav. apačioje);
2. Transporto priemonė;
3. "Registracijos lapo / dienos iš vairuotojo kortelės" pradžios data;
4. "Registracijos lapo / dienos iš vairuotojo kortelės" pradžios laikas;

Pakeisti dienos pradžios laiką po įvykių įtraukimo galima tik juos pašalinus.

5. Spustelėkite 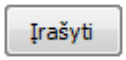

.
6. Galutinis ir pradinis kilometrų skaičius;
7. Km skirtumas – apskaičiuojamas automatiškai;
8. Pasirinkite duomenų pateikimo tipą: **analoginiai** arba **skaitmeniniai**;
9. Arba pažymėkite lauką **ekipažas**;

10. Pastabos – čia galite įtraukti papildomų pastabų;
11. Išsamūs duomenys – įvykiai – apima konkrečios dienos veiklų sąrašą, kurį reikia užpildyti:
    - pasirinkite įvykio tipą;
    - pradžios laikas – automatiškai užpildoma pagal dienos pradžios laiką, o paskesnių elementų atveju – pagal pirmesnio įvykio pabaigą;
    - pabaigos laikas – veiklos pabaigos laikas;
    - km – prie vairavimo įvykių galite įvesti nuvažiuotų kilometrų skaičių;
    - spustelėjus 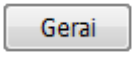

įvykis įtraukiamas į sąrašą.

Bendra visų įvykių trukmė turi būti lygi 24 valandoms.

4.2. Duomenų iš vairuotojo kortelės siuntimas

Norint atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis, reikia įdiegti ir prijungti **skaitmeninį kortelės skaitytuvą**.

Įdėjus vairuotojo kortelę į skaitytuvą, duomenų nuskaitymą galima pradėti trimis būdais:

- pasirinkite **Gauti -> Nuskaityti** iš meniu **Data**;
- įrankių juostoje spustelėkite mygtuką ;
- naudokite klavišų kombinaciją

.

Vėliau duomenų analizė gali būti vykdoma dviem būdais (aprašymą žr. skyriuje: "Papildoma informacija"):

- Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo 35;
- Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo 37.

Jei atsisiuntėte vairuotojo duomenis iš vairuotojo kortelės, kuri užregistruota kaip anuliuota, rodoma atitinkama informacija, kad tokia kortelė buvo aptikta.

4.2.1. Peržiūra ir duomenų redagavimas

Viršutinėje skaitmeninių diskų redagavimo lango dalyje yra šie elementai:

Vairuotojo dienos grafikas

Pagrindiniai duomenys

Vairuotojas, Data,Transporto priemonė, pradžios ir pabaigos kilometražo statusas.

1. Jei nustatytą dieną, vairuotojas važiavo daugiau nei viena mašina, galima peržiūrėti veiklas, susijusias su esama mašina, pasirinkus reikiamą registracijos numerį **Transporto priemonė** lauke.
2. Datos pakeitimas lauke **Diena** pereina prie pasirinktos dienos vairuotojos kortelės, jei ji yra duomenų bazėje. Priešingu atveju, vietoje veiklos grafiko, pasirodo užrašas **Duomenų nėra**.
3. Pasirinkus pavardę lauke **Vairuotojas** uždaromi buvusio vairuotojo duomenys ir pereinama prie nurodyto vairuotojo kortelės duomenų.

Datos ar vairuotojo pasirinkimas pagal vairuotojo kortelę turi visiškai kitą prasmę nei analogiškas pasirinkimas pagal diską.

Veiklos žymėjimas

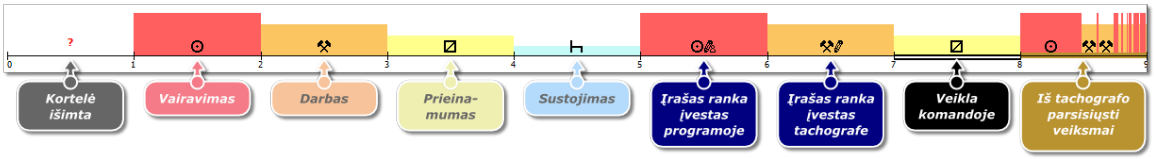

Pav. Grafine dienos peržiura iš vairuotojo korteles.

Kiti žymėjimai yra parašyti programos legendos lange (mygtukas: Įtartiniai ženkl. žemiau veiksmų sąrašas).

Specialūs simboliai

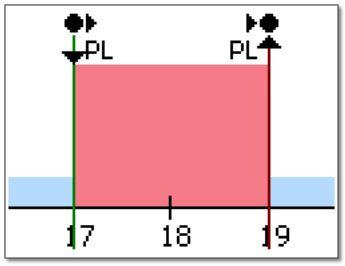

Specialieji simboliai pateikti kasdienineje diagramoje.

Rankinių vietos pokyčių įvedimo be vairuotojo kortelės pašalinimo/įdėjimo kai kurie tachografai neįrašo.

Tokiu atveju gali būti, kad diagrama rodo kelių kortelių pašalinimą iš eilės, keičiant vietas, taip pat keletas įdėjimų iš eilės su kortelės vietos pokyčiu.

Pradžios ir pabaigos šalių įrašų pridėjimas, redagavimas, naikinimas

Pridėjimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**.
2. Dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite ant šalies įvedimo vietos - iš išplečiamojo meniu pasirinkite: **Įterpti** -> **Šalies nuoroda**.
3. Naujame lange pasirinkite laiką, pažymėkite **Pradžios šalis** arba **Pabaigos šalis**, o po to pasirinkite šalį.
4. Spustelėkite

- programa įterpia mėlyną įrašo ženklą.

Redagavimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**.
2. Paspauskite įrašo ženklą ir laikykite nuspaudę kairįjį pelės mygtuką , po to vilkite jį į pasirinktą vietą (pav. apačioje).

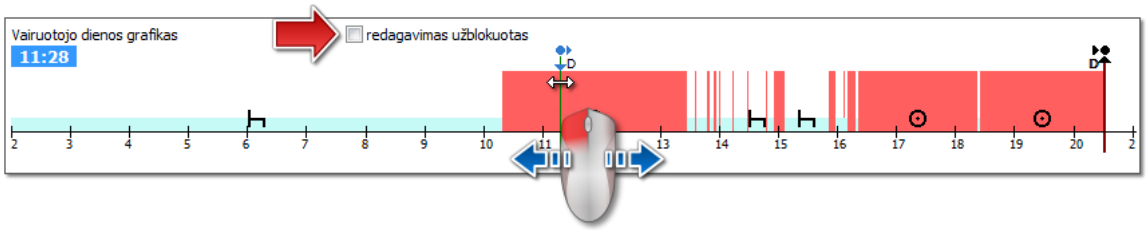

Naikinimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**.
2. Dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite ant šalies įrašo ženklą, kurį norite panaikinti, po to iš išplečiamojo meniu pasirinkite: **Panaikinti**.

Srities pasirinkimas

Pasirinkite sritį uždėdami dvi vertikalias rudas linijas ant diagramos (pav. apačioje). **Išranka** skiltyje galite peržiūrėti įvykių suvestinę iš pasirinktos srities. Šios linijos dedamos vienu kairiojo pelės klavišo paspaudimu pasirinktoje vietoje.

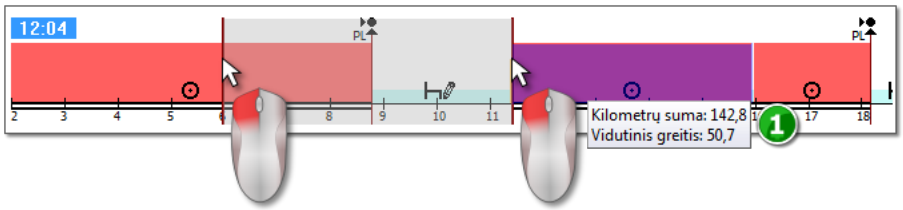

Pav. Srities pasirinkimas.

Jeigu pasirinkime yra vairavimo metu įvykęs įvykis, programa rodys etiketę su bendru kilometražu ir vidutiniu greičiu (1 elementas - pav. aukščiau).

Pasirinkimas gali būti panaikintas dešinio klavišo paspaudimu ant lentelės, pasirinkus meniu parinktį: **Pašalinti išrankos eilutę** arba **Pašalinti visas išrankos eilutes** (pav. apačioje).

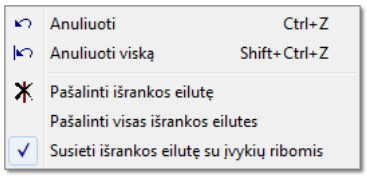

Pav. Pasirinkimo pašalinimas.

*Išvažiuojančiame meniu yra: **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis** parinktis (pav. aukščiau) - jeigu linija traukiama netoli įvykio pradžios arba pabaigos, ją galima užfiksuoti automatiškai atitinkamai įvykio pradžioje arba pabaigoje.*

Išskleidžiamasis meniu (redagavimas galimas)

Galimos parinktys (bendrosios):

- naujos veiklos įterpimas;
- paryškintos veiklos ištrynimas ir pakeitimas;
- pakeisti visas **kortelė išimta** parinkties veiklas kaip stovėjimą;
- įvykio nustatymas kaip **komandinį** arba **nekomandinį**;
- pakeisti visas **kortelė išimta** parinkties veiklas, trumpesnes nei 5 min., kaip stovėjimą;
- sudaryti vairavimo įvykį kaip vairavimą traukinyje ar kelte;
- vertikalių išryškintos srities linijų trynimas;
- visų išryškintų srities elementų trynimas;
- duomenų perkėlimas iš skaitmeninio tachografo į "**Kortelė išimtą**" vietą (jei atidaryta vienos iš tachografo angų peržiūra ir pasirinktas "**Kortelė išimtą**" įvykis).

Kiekvienas pakeitimas gali būti grąžintas nuspaudus Ctrl + Z *. Kelis kartus spūstelėjus šią*

kombinaciją, bus grąžintas nustatytas paskutinių pakeitimų skaičius.

Operacijos pridėti, redaguoti ir ištrinti

Programa leidžia pridėti, perkelti ir trinti iš vairuotojo kortelės parsiųstus įvykius.

Jeigu rodomas sekantis tekstas: ***Pasirinkite mašiną, kad galėtumėte redag. duom.*** *tai reiškia, kad tą dieną vairuotojas turi įrašus iš bent dviejų transporto priemonių. Tokiu atveju lange atsiranda sekantys pakeitimai:*

- pradinio ir galutinio kilometražo skaitiklis paslėptas,
- mygtukas: ***Keisti tr. priemonę*** *užblokuotas,*
- veiklos sąraše, santraukoje, srities lange, įvykių ir gedimų lange bei anotacijų lange bus matomi visų transporto priemonių įrašai (nurodžius konkrečią transporto priemonę, šiuose languose bus rodomi tik pasirinktos transporto priemonės įrašai).

Norėdami atrakinti aukščiau aprašytus elementus, pasirinkite konkrečios transporto priemonės registracijos numerį laukelyje: ***Transporto priemonė****.*

Redaguoti įvykį

Užvedę pelę ties dviejų įvykių susikirtimo tašku (žymeklis keičiasi į tokį: " ⇤⇥ " - pav. apačioje) spauskite kairįjį pelės klavišą ir jį laikydami (1 elementas) tempkite įvykio ribas, tuomet paleiskite.

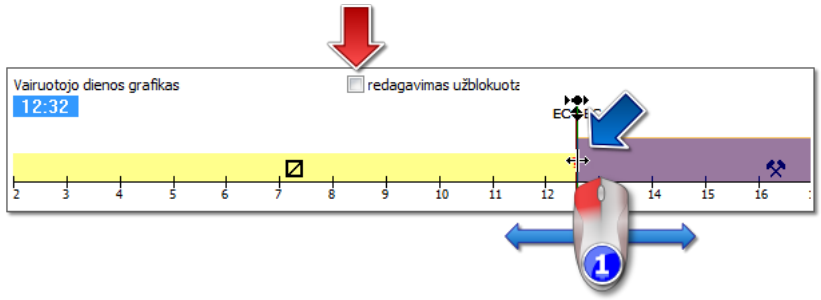

Pav. Elementu kilnojimas.

Norėdami pakeisti įvykio tipą, dešiniu klavišu spauskite redaguojamą įvykį, tuomet išvažiuojančiame meniu pasirinkite: **Keisti į** ir pasirinkite įvykio tipą.

Jeigu vairuotojas nekeiči ***kortelė išimta*** *įrašų tachografe, šiuos įvykius pildant naudingos parinktys yra:*

- „?“ mažiau nei 5 minutės iki stovėjimo,
- Visi „?“ iki stovėjimo.

Pridėti įvykį

Išvažiuojančiame meniu pasirinkite: **Įterpti**, tuomet pasirinkite įvykio tipą.

Įvykių trynimas

Norėdami ištrinti įvykį, dešiniu klavišu spauskite ant jo ir išvažiuojančiame meniu pasirinkite: **Panaikinti**.

Ištrintas įvykis keičiamas po juo einančiu įvykiu.

Redaguojant diagramas, patogu jas pasididinti, naudojant: mygtuką dešinėje diagramos pusėje mygtukas mažina diagramą, o mygtukas atkuria numatytą dydį.
Aukščiau parodytos piktogramos naudojamos siekiant keisti visų diagramų mastelį vienu metu.

*Jeigu redaguojamą dieną turime rodmenų iš skaitmeninio tachografo (tos pačios transporto priemonės), galima kopijuoti duomenis iš tachografo, vietoje **kortelė išimta** (įvykio " ? ") - parinktis: **Kopijuoti įvykius iš tachografo - 1 lizdas**.*

Parinktys

Važiavimas ekipažu

Jei redaguojamos dienos komandos veikla įvyko, ir programa užfiksuoja duomenis iš antrojo tos dienos vairuotojo kortelės, šio vairuotojo veiklos peržiūros parinktis suaktyvinama mygtuku . Nuspaudus šį mygtuką atsiranda antrojo komandos vairuotojo grafikas, bet jis yra ne redaguojamas. Antrojo vairuotojų komandos nario dienos perkėlimo redagavimui parinktis yra suaktyvinama mygtuku **[Redaguoti]**.

Veiklos iš tachografo peržiūra

Jei nustatytą dieną ir transporto priemonę programa užfiksuoja skaitmeninio tachografo duomenų bazėje, įvykio šiai transporto priemonei peržiūros parinktis iš abiejų skaitmeninio tachografo angų suaktyvinama mygtukais S1 ir S2. Nuspaudus vieną šių mygtukų pasirodo neredaguojamas veiklos grafikas ir kortelės įdėjimai ir išėmimai iš nurodytos angos. Dienos iš skaitmeninio tachografo perkėlimo redagavimui parinktis yra suaktyvinama mygtuku **[Redaguoti]**.

Greičio diagrama

Paspaudus S1 po žemiau veiksmų grafiko bus rodoma pasirinktis: ☑ **Greičio diagrama** - rodo/nerodo Greičio diagrama parsisiųsta iš tachografo.

Diagrama atidaroma, jei apie konkrečią transporto priemonę buvo surinkta greičio duomenų.

*Punktyrinė linija rodo **leistiną greitį**.*

*Programa atsisiunčia ir duomenų bazėje išsaugo greitį, jei parinktis **Įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis** yra pažymėta lange Programos nustatymai.*

Skaitmeninis tachografas savo atmintyje registruoja greitį per paskutines 24 vairavimo valandas.

Yra įspėjimų

Jei lango apačioje rodomas šis tekstas, vadinasi, programa aptiko su vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų atidarytame rodinyje; spustelėkite šį tekstą kairiuoju pelės mygtuku, kad būtų pateiktas problemų sąrašas (skirtukas "Įspėjimai apie manipuliavimą" vairuotojo pažeidimų 49 generavimo lange).

*Analizė grindžiama nustatymais, atliktais lange **Analizės nuostatos**, skirtuke "Įspėjimai".*

Mygtukas: Kassavaitinė diagrama

Aprašymo ieškokite dalyje: "Kassavaitinė diagrama 67".

Mygtukas: Komandinė diagrama

suteikia galimybę atlikti grafinį komandoje dirbančių vairuotojų veiklos diagramų palyginimą. Komandos diagramos lango dizainas labai panašus į "savaitės diagramos 67" lango.

Mygtukas: Spausdinti veiklas

Aprašymo ieškokite dalyje: "Spausdinti veiklas".

Mygtukas: Spausdinti piktogramas

Aprašymo ieškokite dalyje: "Pikrogramos".

4.3. Duomenų siuntimas iš tachografo

TachoScan Control programinėje įrangoje yra įdiegti įrankiai, kurie leidžia automatiškai atsisiųsti duomenis iš skaitmeninio tachografo, tam tikslui naudojant tokius įrenginius:

- DBOX;
- TachoDrive;
- Optac;
- DownloadKey;
- **TachoReader Mobile II**;
- **TachoReader Combo Plus**.

Pirmiau pateiktų prietaisų diegimo, konfigūravimo ir duomenų atsisiuntimo procedūra detaliai aprašyta dokumente: **Isoriniai irenginiai – tutorial.pdf**, kuris pateikiamas programos diegimo kompaktiniame diske.

Toliau išdėstytas papildomas aprašymas, aiškinantis, kaip naudoti prietaisus: **TachoReader Mobile II** ir **Combo Plus**.

4.3.1. TachoReader Mobile II

TR Mobile II aptarnavimo instrukcija turi konfigūracijos, duomenų siuntimo iš tachografo ir vairuotojo kortelės aprašymą prijungtą elektroninėje formoje prie įrenginio atminties.

Galiojanti aptarnavimo instrukcija prieinama (parsisiuntimui) tinklalapyje: "http://en.inelo.pl/" skyriuje: "Download -> Instructions".

Dokumento pavadinimas: **TachoReader Mobile II - tutorial (pdf)**.

4.3.2. TachoReader Combo Plus

TR Combo Plus aptarnavimo instrukcija turi konfigūracijos, duomenų siuntimo iš tachografo ir vairuotojo kortelės aprašymą prijungtą elektroninėje formoje prie įrenginio atminties.

Galiojanti aptarnavimo instrukcija prieinama (parsisiuntimui) tinklalapyje: "http://en.inelo.pl/" skyriuje: "Download -> Instructions".

Dokumento pavadinimas: **TachoReader Combo Manual (pdf)**.

4.4. Atidarymas iš failo

Norint atidaryti – iš failo, nuskaitytų registracijos lapo vaizdų arba iš šaltinių failų iš vairuotojo kortelės arba skaitmeninio tachografo rodmenų, – galima atlikti šiuos veiksmus:

- spustelėkite piktogramą: , esančią skirtuko **TachoScan** įrankių juostoje;
- paspauskite klavišų kombinaciją

;
- pagrindiniame meniu **Data** pasirinkite **Gauti** -> **Atverti iš failo**.

Pasirinkus šią parinktį, atidaromas įprastas failų pasirinkimo langas. Pasirinkite failą, kuriame yra norimas registracijos lapas (bmp formato), arba šaltinio failą, kuriame yra iš vairuotojo kortelės arba skaitmeninio tachografo nuskaityti duomenys, (formatų sąrašas pateiktas žemiau), ir spustelėkite

.

Nenaudokite šios parinkties redaguoti registracijos lapams, kurie jau įrašyti dabartinėje kontrolėje.

Kitas veiksmas priklauso nuo failo tipo:

Registracijos lapai (bmp)

Programoje atidaromas: "Registracijos lapo peržiūros / redagavimo langas" - kiekvienas papildomas registracijos lapas atidaromas naujame skirtuke.

Skaitmeniniai duomenys (ddd, dtc, dtg, esm, c1b, v1b, tgd)

*Programa atidaro taip pat failus su skaitmeniniais duomenimis supakuotais į formatą: **ZIP**, **7z** ir **ARZ**..*

Vėliau duomenų analizė gali būti vykdoma dviem būdais (aprašymą žr. skyriuje: "Papildoma informacija"):

- Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo 35;
- Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo 37.

Jei atsisiuntėte vairuotojo duomenis iš vairuotojo kortelės, kuri užregistruota kaip anuliuota, rodoma atitinkama informacija, kad tokia kortelė buvo aptikta.

4.5. Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo

Jei atsisiųsti duomenys teisingi, naujas vairuotojas ir transporto priemonė automatiškai įrašomi duomenų bazėje.

1. **Duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės**:

- Visi nauji automobiliai išsaugomi kaip **neaktyvūs**;
- Jeigu nuskaitant parsiųstus duomenis programa randa **vairuotoją**, kuris saugomas duomenų bazėje, kur jo būsena **neaktyvūs**, ji bus pakeista į **aktyvus**;
- Jeigu nuskaitant parsiųstus duomenis programa randa **panašų vairuotoją**, ji atidaro langą naujo vairuotojo pasirinkimui/išsaugojimui.

2. **Duomenų nuskaitymas iš tachografo**:
   - Visi nauji vairuotojai saugomi kaip **neaktyvūs**;
   - Jeigu nuskaitant parsiųstus duomenis programa randa **transporto priemonę**, kuri saugoma duomenų bazėje, kur jos būsena **neaktyvūs**, ji bus pakeista į **aktyvus**;
   - Jeigu nuskaitant parsiųstus duomenis programa randa **panašią transporto priemonę**, ji atidaro langą naujos transporto priemonės pasirinkimui/išsaugojimui.

Tada atidaromas langas **Duomenų apžvalga**, kurį sudaro du skirtukai:

1. **Pagrindiniai duomenys** – čia, be kitų duomenų, pateikiami kortelės / tachografo identifikavimo duomenys, paskutinės kontrolės (vairuotojo kortelės) duomenys ir pirmesnio skaitymo data;
   Pozicijoje: Dienų skaičius nuo ankstesnio parsisiuntimo nurodyta informacija:
   - apie kiekį "kalendorinė diena";
   - apie kiekį "Užregistruota aktyvumo diena" - priklausomai nuo pažymėtos pasirinkties: **Kaip užregistruotas aktyvumo dienas kvalifikuoti tas** (meniu: "Nuostatos -> Analizės nuostatos", žymelė: "Analizė").

> *Priminimui:*
> *Langelį **Registracijos lapo peržiūra** galima atidaryti žymelėje: **Parsisiųstų duomenų istorija** (meniu: "Data -> Parsisiųstų duomenų istorija") pasirinkus iš pozicijų iškleidžiamo meniu **Rodyti išsamią informaciją** (paspausti dešinį pelės mygtuką ant failo pavadinimo.)*
>
> *Duomenims iš tachografo kiekis **Užregistruota aktyvumo diena** bus teisingai rodomas, jeigu bus parsisiųstos visos dienos nuo paskutinio tachografo nuskaitymo.*

2. **Sertifikatai** - Skaitmeninių parašų tikrinimas;

Spustelėjus:

- Spausdinti - atidaromas skaitmeninio parašo spaudinio peržiūros langas;
- Uždaryti - programa uždaro langą ir grįžta į dienos iš vairuotojo kortelės peržiūrą arba dienos iš tachografo peržiūrą 39.

> *Papildoma atsisiųsta duomenų bazė išsaugoma dvejetainiame faile dabartinės kontrolės katalogo pakatalogyje **Digital**. Iš čia juos galima bet kada atidaryti ir analizuoti iš naujo meniu pasirikus "Data -> Gauti -> Atverti iš failo" arba spustelėjus piktogramą:* .

Jei programa neaptinka įrašų kontroliuojamu laikotarpiu, atidaromas šis langas:

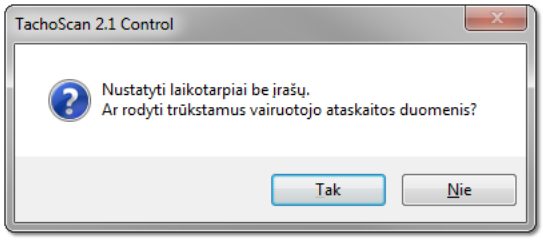

- Taip - ataskaitos generavimo langas rodomas naujame skirtuke;
- Ne - ataskaita praleidžiama – programa pereina prie kito analizės etapo;

Trūkstamų vairuotojo duomenų ataskaitą galima generuoti kontrolės metu naudojantis meniu: "Ataskaitos -> Trūksta duomenų apie vairuotoją[48]".

4.6. Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo

Jei programinė įranga aptinka sugadintą rodmenį arba negaliojantį sertifikatą, atidaromas šis langas:

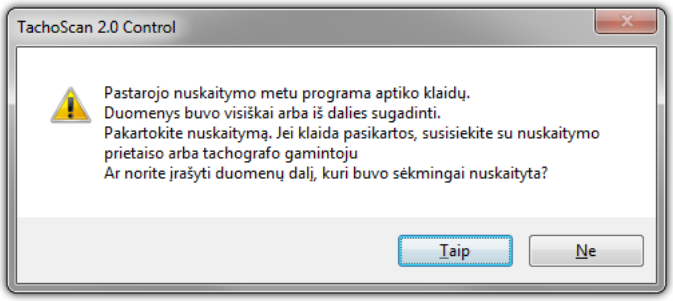

Taip - tinkamai nuskaityti duomenys išsaugomi duomenų bazėje; tolesnis veiksmas atliekamas tokiu pačiu būdu kaip ir nuskaitant tinkamus duomenis, išskyrus:

- nuskaitymo santraukos lange rodmuo / failas rodomas raudonas;
  - skirtuke **Sertifikatai** pažymimos vietos, kuriose programa aptiko problemų.

Ne - duomenų atsisiuntimas atšaukiamas.

4.7. Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę

Šis mechanizmas suteikia galimybę užpildyti tuščias dienas, kuriomis vairuotojas neturi jokių veiklos įrašų iš skaitmeninio tachografo. Galite importuoti užduotis, priskirtas bet kokiam vairuotojui, jokiems vairuotojams nepriskirtą veiklą ir veiklą iš konkrečios transporto priemonės.

Jei vėliau nuskaitoma vairuotojo kortelė, importuotos dienos pašalinamos ir pakeičiamos duomenimis iš kortelės.

Duomenų importo mechanizmas paleidžiamas keliais būdais:

- **Data** meniu pasirinkite: **Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę**;
- spauskite mygtuką įrankių juostoje;
- naudokite trumpinį .

Pasirinkus vieną iš aprašytų komandų, atsiranda importo langas, kuris turi būti tinkamai užpildytas:

- **Vairuotojas** - kuriam priskirti duomenys bus importuojami;
- **Laikotarpis** - importuojamų duomenų;
- **Valandų intervalas** - ar importuoti visus, ar tik tam tikro valandų intervalo duomenis;
- **vairuotojui priskirtos veiklos** - pasirinkite vairuotoją, kurio duomenys bus importuojami, jei vairuotojas vairavo transporto priemonę naudodamas vairuotojo kortelę, bet nepateikė jos atliekant kontrolę;

arba

- **veiklos, nepriskirtos jokiam vairuotojui** - pasirinkite transporto priemonę, iš kurios bus importuojami jokiam vairuotojui nepriskirti duomenys, jei vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės;

arba

- **visus veiksmus iš konkrečios transporto priemonės** - pasirinkite transporto priemonę, iš kurios bus importuojami visi duomenys (nepaisant, ar jie priskirti kitiems vairuotojams), jei vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės, naudodamas kitas korteles ir pan.

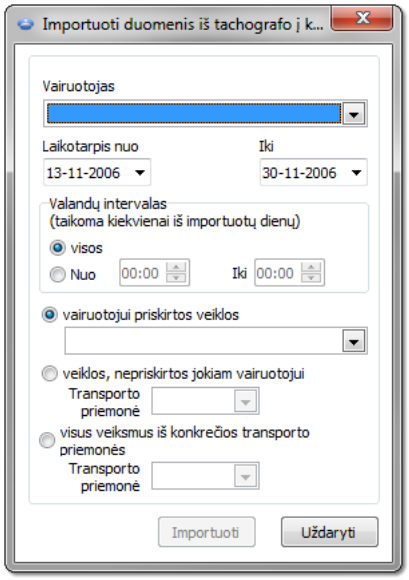

Pav. Skaitmeninio tachografo importavimo i vairuotojo kortele langas.

*Iš tachografo importuotos dienos pažymėtos lange "Tachogramų registracijos lapų sąrašas" (meniu: "Data -> Vairuotojo kortelės ir registracijos lapo duomenys") kaip **Skaitmeninis tachografas**, tačiau "vairuotojo kortelės dienos peržiūros/redagavimo lange" virš vairuotojo dienos diagramos rodomas toks simbolis: **TC**.*

5. Duomenų iš skaitmeninio tachografo peržiūros langas

Langas paskirstytas į šias žymeles:

5.1. Bendrieji ir techniniai duomenys

Tabuliatorius padalintas į keletą dalių:

- **Transp. priem. duomenys**;
- **Į atmintį įrašytų duomenų intervalas** - šioje dalyje pateiktos dvi datos. Pirmoji data parodo pirmąją dieną, kai tachografo veiksmai buvo išsaugoti duomenų bazėje. Antroji data - paskutinioji diena, kai tachografo veiksmai buvo išsaugoti duomenų bazėje;
- **Tachografo duomenys** - be tachogracho duomenų šioje dalyje pateikti judesių jutiklio duomenys;
  - ➢ - pažymėkite pelės mygtuku, kad galėtumėte peržiūrėti papildomą informaciją;
- **Kalibravimo duomenys** - atsižvelgiant į pasirinktą kalibravimo datą, šioje dalyje pateikti dirbtuvių duomenys, kuri buvo atliktas kalibravimas, ir paties kalibravimo duomenys;
- **Tachografo konstantos (k) ir padangų efektyviojo apskritimo ilgio (l) analizė** - atliekamas lyginimas ir skaičiuojamas konstantų "k" ir "l" skirtumas pasirinktam kalibravimui (Kalibravimo duomenys -> Pasirinkite kalibraciją) pagal pirmesnį kalibravimą;
  - ➢ **Greitis** - remiantis skirtumu tarp konstantų "k" ir "l" (žr. pirmiau) pasirinkto kalibravimo greičio vertės lyginamos su pirmesniu kalibravimu.

Yra įspėjimų – jei lango apačioje rodomas šis tekstas, vadinasi, programa aptiko su tachografo naudojimu susijusių problemų atidarytame rodinyje; spustelėkite šį tekstą kairiuoju pelės mygtuku, kad būtų rodomas aptiktų problemų sąrašas (skirtukas "Įspėjimai apie manipuliavimą" vairuotojo pažeidimų generavimo lange).

*Analizė grindžiama nustatymais, atliktais lange **Analizės nuostatos**, skirtuke "Įspėjimai".*

***Raudonai pažymėti techniniai duomenys** – aptikta anomalija.*

***Aptiktų problemų tipas šiame skirtuke** (priklauso nuo nustatymų):*
- transporto priemonės identifikavimo numerio (VIN) keitimas;
- padangų dydžio keitimas kalibravimui;
- transporto priemonės charakteristikos koeficiento (w) keitimas nekeičiant efektyviojo padangos perimetro (l);
- žymus (didesnis nei 3 %) transporto priemonės charakteristikos koeficiento (w) keitimas;
- žymus (didesnis nei 3 %) įrašymo įrangos konstantos (k) keitimas;
- netinkamas leistinas greitis kalibruojant;
- praėjo daugiau nei 2 metai nuo paskutinio kalibravimo;
- didelis kalibravimų skaičius (didesnis nei du, išskyrus tą pačią dieną atliekamus kalibravimus) per dvejus metus;
- pirmojo sujungimo data skiriasi nuo pirmojo kalibravimo-suaktyvinimo datos.

Mygtukas: Ataskaita - atidaro bendrosios informacijos ir techninių duomenų spaudinio peržiūrą.

5.2. Konkrečios dienos veiklos

Šis tabuliatorius pateikia visų dienų, kurios buvo išsaugotos tachografo kortelėje pasirinktomis datomis, sąrašą. Kiekviena diena apima šiuos duomenis:

- data ir matuoklio statusas dienos pabaigoje;
- aplankytos vietovės;
- pažymėto įvykio ir vietovių duomenys diagramoje;
- detali informacija apie kortelės įdėjimą ir šalinimą, kurį atlieka vairuotojas ir jo asistentas;
- vairuotojo ir jo asistento atliekami veiksmai nurodytą dieną;
  - galima pasirinkti šias parinktis bei pasirinkimo pašalinimo parinkties išskleidžiamajame meniu, spustelėjus RMB kasdieninėje diagramoje:
    - Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis;
    - Kopijuoti pažymėtus veiksmus į vairuotojo duomenis;

Pasirinkus vieną iš aukščiau pateiktų parinkčių, programa atveria langą, kuriame pasirenkamas vairuotojas.

- veiksmų sąrašas, susijęs su kortelės įdėjimu ir šalinimu, kurį atlieka vairuotojas ir jo asistentas;
- veiksmų sąrašas, pateikiamas iš kortelės ar diagramos, jei nurodytą dieną duomenų bazėje užregistruota mažiausiai viena kortelė ar diagrama.
  Vairuotojo kortelės atveju, galima atidaryti "Dienos iš vairuotojo kortelės peržiūros / redagavimo langas", paspaudus mygtuką **[Redaguoti]**;

*Parinktis: **tik dabartinė tr. priemonė** pasirenkama pagal numatytuosius nustatymus. Jei pasirinktas vairuotojas pasirinktą dieną keitė transporto priemones ir kitų transporto priemonių duomenys buvo persiųsti į duomenų bazę (vairuotojo kortelės duomenų persiuntimas, tachografo diagramos išsaugojimas), tokiu atveju, **PAŽYMĖJUS** šią parinktį, monitoriuje bus pateikti visų jo eksploatuotų transporto priemonių įvykiai.*

- Spaudinys (24h) - spaudinio imitavimas iš tachografo;
- Greičio diagrama - kai pasirenkama ši parinktis, po veiklos diagrama rodoma susijusi greičio diagrama.

Diagrama atidaroma, jei apie konkrečią transporto priemonę buvo surinkta greičio duomenų.

*Punktyrinė linija rodo **leistiną greitį**.*

*Programa atsisiunčia ir duomenų bazėje išsaugo greitį, jei parinktis **Įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis** yra pažymėta lange Programos nustatymai.*

Skaitmeninis tachografas savo atmintyje registruoja greitį per paskutines 24 vairavimo valandas.

Mygtukas:

- atidaro dienos iš tachografo spausdinimo peržiūrą.

Sritis pasirinkimas

Pasirinkite sritį, uždedami dvi rudas linijas diagramoje (pav. apačioje). **Išranka** skiltyje (po diagramomis): **Pasirinktas plotas** laukelyje, priklausomai nuo pasirinktos diagramos (Vairuotojas (1 lizdas), Padėjėjas (2 lizdas), Vairuotojo kortelė), galite skaityti įvykių suvestinę iš pasirinktos srities. Šios linijos dedamos vienu kairiojo pelės klavišo paspaudimu pasirinktoje vietoje.

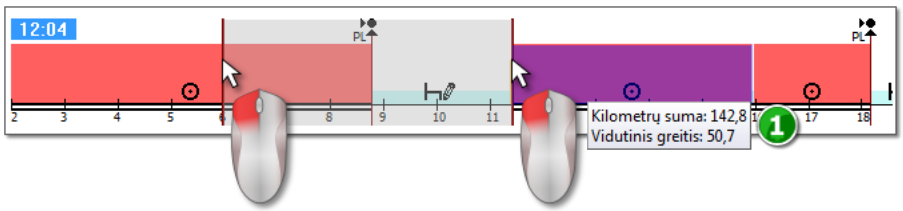

Pav. Srities pasirinkimas.

Jeigu pasirinkime yra vairavimo metu įvykęs įvykis, programa rodys etiketę su bendru kilometražu ir vidutiniu greičiu (1 elementas 1 - pav. aukščiau).

Pasirinkimas gali būti panaikintas dešinio klavišo paspaudimu ant lentelės, pasirinkus meniu parinktį: **Pašalinti išrankos eilutę** arba **Pašalinti visas išrankos eilutes** (pav. apačioje).

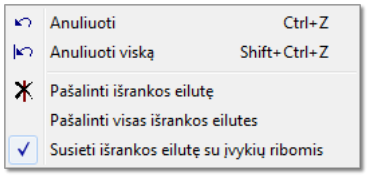

Pav. Pasirinkimo pašalinimas.

*Išvažiuojančiame meniu yra: **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis** parinktis (pav. aukščiau) - jeigu linija traukiama netoli įvykio pradžios arba pabaigos, ją galima užfiksuoti automatiškai atitinkamai įvykio pradžioje arba pabaigoje.*

5.3. Įvykiai ir triktys

Šis tabuliatorius pateikia bendrąjį neleistinų veiksmų sąrašą, susijusį su tachografo ar kortelės bei kitais įtaiso gedimais, taip pat padidinto leistino greičio pavyzdžiais, kurie buvo persiųsti iš tachografo.

Mygtukas: Ataskaita - atveria įvykių ir trikčių spaudinio peržiūros langą - ataskaita išplečiama maksimalaus greičio, vidutinio greičio ir kitais vairuotojo duomenimis, kai vairuotojo kortelė buvo įdėta į tachografą defekto, įvykio ar trikties metu.

5.4. Veiklos, įvykiai ir triktys lentelėje

Šis tabuliatorius pateikia duomenis įvykių, trikčių, kurie viršija greičio apribojimą, aplankytas vietas ir kortelių įdėjimų ir šalinimų skaičių, įkeltus į vieną lentelę, kurie gali būti rūšiuojami bet kokiu būdu (spustelėjus pasirinkto stulpelio antraštę, pakartotinai spustelėjus, funkcija atšaukiama) ir filtruojami (filtrai yra dešinėje lango pusėje).

Mygtukas: Spausdinimas (>>) - atveria iš tachografo gautų greičio apribojimo pažeidimų spausdinimo peržiūros langą.

Mygtukas: Ataskaita - atveria lentelėje pateiktų veiksmų, įvykių ir trikčių spausdinimo peržiūros langą.

5.5. Kortelės įdėjimai ir išėmimai

Šis tabuliatorius pateikia vairuotojo kortelės įdėjimų ir išėmimų sąrašą, kurį galima rūšiuoti ir filtruoti bet kokiu būdu. Palyginus su ankstesniu tabuliatoriumi, sąraše taip pat pateikiama informacija apie šalies kodą ir lizdo numerį, į kurį/iš kurio kortelė buvo įdėta/išimta.

Mygtukas: Ataskaita - atveria kortelės įėjimo ir išėmimo spausdinimo peržiūros langą.

5.6. Bendrovės blokavimai ir paskutinis parsisiuntimas

Šis tabuliatorius pateikia bendrovės blokavimų sąrašą, naudojant bendrovės tachografo kortelę. Viršutinėje lango dalyje pateikti kortelės naudojimo duomenys, kai buvo užbaigtas paskutinysis tachografo duomenų persiuntimas.

Mygtukas: Ataskaita - atveria blokavimų ir paskutiniojo persiuntimo spausdinimo peržiūros langą.

5.7. Patikrinimų sąrašas

Šiame skirtuke rodomos visos tachografe užregistruotos patikros kelyje.
Be to, stulpelyje **Vairuotojai patikrinimo dieną** rodomi vairuotojai, kurių veikla buvo užregistruota tachografe kontrolės datą.

Mygtukas: Ataskaita - atidaromas skirtuke rodomų kontrolių spausdinimo peržiūros langas.

5.8. RPM profiliai

Prieinama tik duomenims parsisiųstiems specialios programinės įrangos pagalba (TachoReader Combo Plus - variantas: "Specialūs duomenys iš VDO tachografų (S failas)") iš tachografų Continental VDO (variantas 1.3 arba naujesnis)..

Žymelėje yra nurodyti laiko tarpai, kuriuose užregistruotas apibrėžtas variklio apsisukimų greičių paskirstymas.

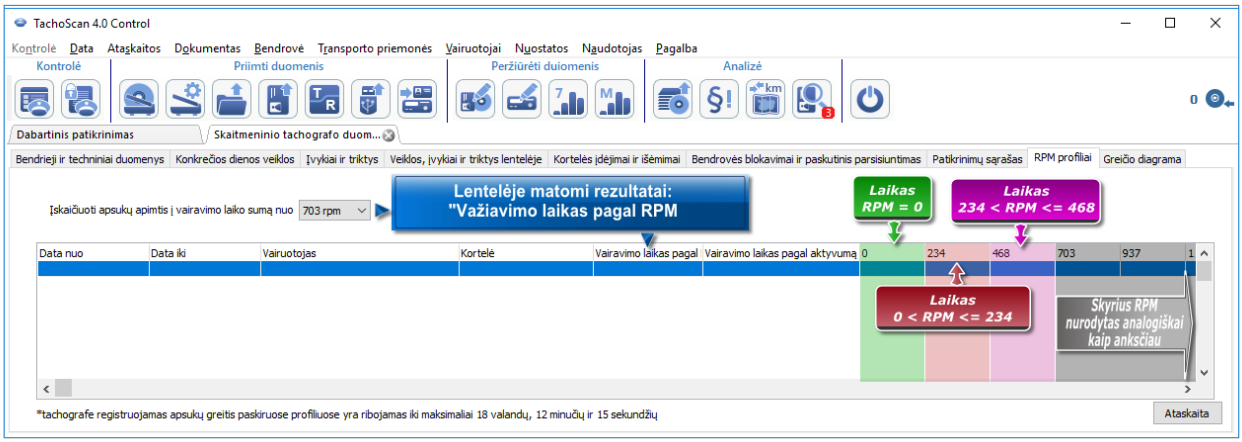

Pav. Žymele: "RPM profiliai".

Pozicijos, kuriose važiavimo laikas pagal RPM vis dar ilgesnis, nei laikas išskaičiuotas pagal aktyvumą yra pažymėtas raudonai.

RPM vertės stulpeliuose (100, 234, 703, 937 ir pan.) gali skirtis nuo pristatytų verčių matomų aukščiau

esančiame paveikslėlyje. Tai priklausoma nuo skaitmeninio tachografo kalibravimo nustatymų.

5.9. Greičio diagrama

Nuskaityti duomenys diagramoje rodomi raudoni, o greičio didinimas – mėlynas. Galima nevaržomai keisti grafikų mastelį, juos perkelti, spausdinti ir įrašyti.

Priklausomai nuo šios pasirinkties greičio grafikas bus rodomas įvairiomis spalvomis:

- ☐ ***Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema*** *(variantas nepažymėtas):*
  - *Greitis pagal reglamentą 3821/85 - raudona spalva;*
  - *Detalus greitis 4/sek. (pav. S-file) - - žalia spalva;*
- ☑ ***Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema*** *(pasirinktas variantas):*
  - *Greitis pagal reglamentą 3821/85:*
    - vasaros laikotarpis - šviesiai raudona spalva;
    - žiemos laikotarpis- tamsiai raudona spalva;
  - *Detalus greitis 4/sek. (pav. S-file):*
    - vasaros laikotarpis - šviesiai žalia spalva;
    - žiemos laikotarpis - tamsiai žalia spalva;

Pagrindinė informacija

*Jei programos nuostatų lange pasirinkta parinktis **Įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis**, duomenų bazėje bus išsaugotas greičių sąrašas.*

Galima nustatyti laikotarpį, kuri diagrama užfiksuos kaip numatytąjį.

Mėlyna spalva reiškia pagreičio ir greičio diagramą. Diagramą generuoja programa.

Diagramose matomi tik tie duomenys, kurie buvo parsiųsti iš pirminio failo (Atidaryti) ar išorinio įrenginio, atsižvelgiant į tai, kad išsamių greičio duomenų parinktis buvo suaktyvinta duomenų iš tachografo siuntimo metu.

Tachografo atmintyje greitis saugomas mažiausiai 24val. ir yra registruojamas vienos sekundės dažniu.

Pagal nutylėjimą programa rodo diagramas, kurios apima 24val. vairavimą. Galima nesunkiai pakeisti diagramos mastelį, perkelti į kitą vietą, spausdinti, išsaugoti ir pan. Mygtukų reikšmės nurodytos toliau.

Įrankių juosta susideda iš šių mygtukų:

- - padidina diagramą 10%,
- - sumažiną diagramą 10%,
- - padidina pasirinkta sritį,
- - leidžia perkelti diagramą,
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę abiejų ašių atžvilgiu,
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę horizontaliosios ašies atžvilgiu,
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę vertikaliosios ašies atžvilgiu,
- - galimybė išsaugoti diagramos vaizdą kaip **bmp**, **jpg** arba **png** failą,
- - spausdina diagramą,
- 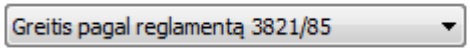

- įstatymų nustatyti greičio duomenys - iš išplečiamojo meniu galima pasirinkti papildomas sekcijas - variantas galimas tik tachografams: **Continental VDO** versija 1.3 (nuo 2008 metų), kurių duomenys, parsiųsti naudojant specialią programinę įrangą (išsamus aprašymas pateikiamas šioje temoje: "Continental VDO nuo versijos 1.3 - Papildomos sekcijos 44");
- - sumažina apačioje nurodyto lauko vertę,
- 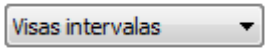

- žymimasis langelis laiko riboms pasirinkti, kurias apima rodomos diagramos:
  - visas diapazonas,
  - paskutinės 1 min.,
  - paskutinės 5 min.,
  - paskutinės 10min.,
  - paskutinės 15 min.,
  - atskirų dienų, patenkančių į parsiųstų transporto priemonės greičio duomenų diapazoną, datos,
- - sumažina apačioje nurodyto lauko vertę.
- 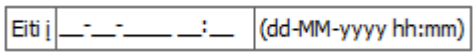

- Jei įveskite tikslų laiką (datą ir laiką) į šį lauką, programa sucentruos diagramą pagal laiką ir prailgins 10min. trukme (5min. prieš ir 5 po įvesto laiko vertės).

Continental VDO versija nuo 1.3 - Papildomos sekcijos

Greičio duomenims parsisiųstiems iš tachografų Continental VDO iki varianto 1.3 specialios programos pagalba (TachoReader Combo - pasirinktis: **Specialūs duomenys iš VDO**

tachografų (S failas)) paspaudus mygtuką: Greitis pagal reglamentą 3821/85 prieinamos papildomos sekcijos:

*Nors šio tipo tachografai registruoja važiavimo per paskutines 168 valandas greitį, **įprasto** nuskaitymo metu parsisiunčiami tik įstatymų nustatyti važiavimo per paskutines 24 valandas greičio duomenys (pagal Reglamentą 3821/85).*

Jei į programą parsisiųstas įstatymų nustatytas greitis (Reglamentas 3821/85) ir paskutinių 168 valandų greitis, vairuotojo kortelėje ir/arba skaitmeniniame tachografe įrašytų kasdienio veiksmų diagramose rodomas įstatymų nustatytas greitis, o net kur jo nėra, paskutinių 168 valandų greitis.

- Greitis pastarosios 168 valandos - važiavimo per paskutines 168 valandas greičio istorija, įrašoma vienos sekundės dažniu;
- Detalus greitis 4/sek. - rūšis 1 - trys paskutiniai įrašai (didelės raiškos - dažnis: keturios vertės/sekundę) apie dviejų minučių greičio laikotarpius, per kuriuos įvyko **nenatūralus greičio pokytis per trumpą laiko tarpą**;
- Detalus greitis 4/sek. - rūšis 2 - trys paskutiniai įrašai (didelės raiškos - dažnis: keturios vertės/sekundę) apie dviejų minučių greičio laikotarpius, per kuriuos įvyko **staigus didelės vertės greičio pokytis**;

Papildomos parinktys

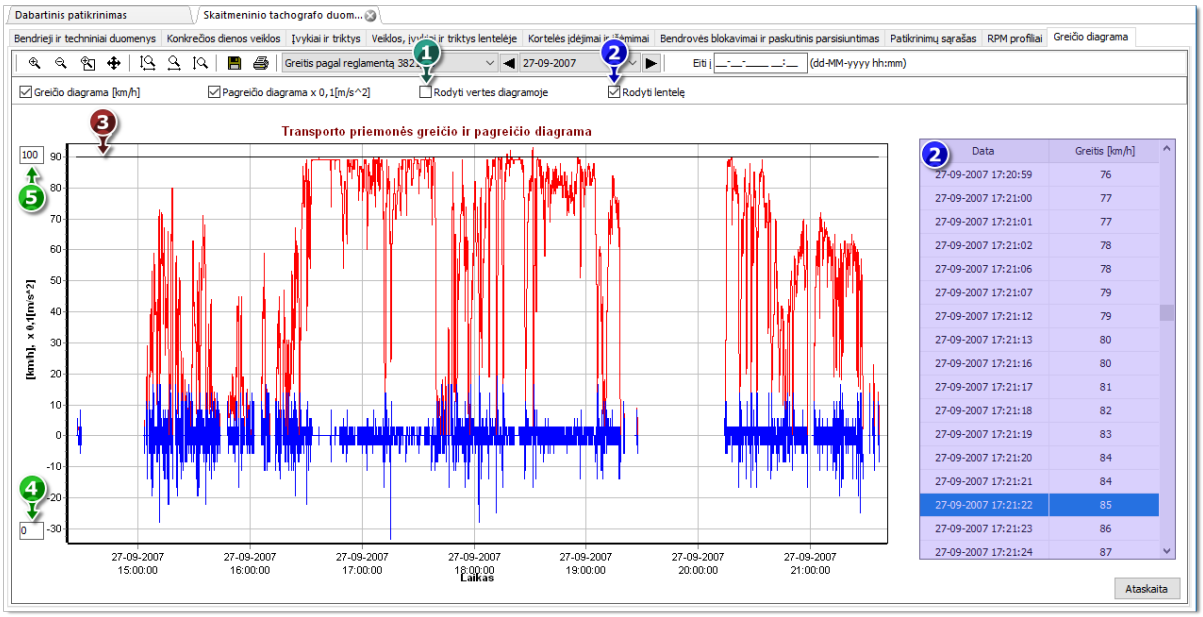

Pav. Greicio ir pagreicio grafiko langas

1. **Rodyti vertes diagramoje** - rodo skaitines vertes tiesiogiai ant grafiko.
2. **Rodyti lentelę** - šalia greičio grafiko programa rodo greitį lentelės forma (žiūrėti: mėlynas fonas aukščiau esančiame brėžinyje).

- dėl to, kad apšviečiama pele, greičio grafike bus rodoma vertė lentelėje atitinkanti tam taškui;

3. **Leistinas greitis [km/h]** - pristatyta linijų forma.
4. Žemutinė grafiko riba - galimybė redaguoti.
5. Viršutinė grafiko riba - galimybė redaguoti.

pav. apačioje rodo dvi padidintas diagramas. Galite tiksliai apibrėžti pagreičio ar greičio ribas norimame diagramos taške. Siekiant tai padaryti, pažymėkite reikiamą poziciją pele - programa rodys šiai pozicijai priskiriamą informacijos langelį (pav. apačioje).

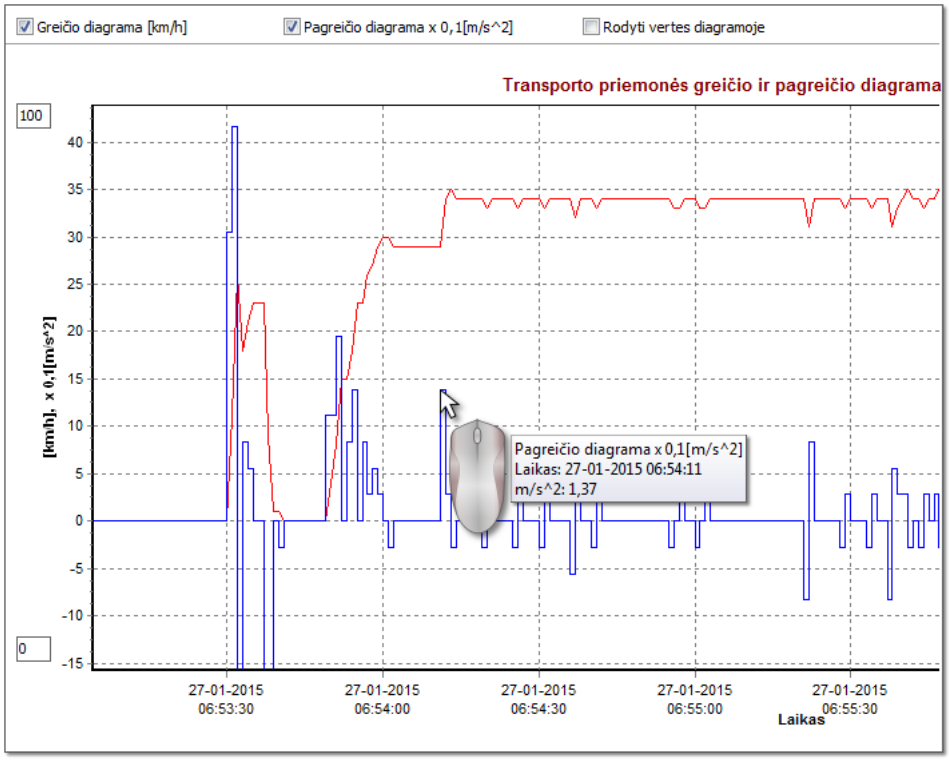

Pav. Padidintas greicio ir pagreicio grafikas.

Diagramos duomenų saugojimas XLS ir CSV faile

Lango apatiniame dešiniajame kampe pateikiamas mygtukas: Ataskaita Jį galima panaudoti visas verčių diagramoje registruotas vertes įrašyti į **csv** failą. Ataskaita bus pateikiama kaip šių elementų suvestinė:

*Diagramos duomenų saugojimas "xls" faile įmanomas kompiuteryje, kuriame įdiegta **MS Excel** programa.*

- Greičiui: maksimalus greitis, vidutinis greitis ([km/h] ir [m/s])
- Pagreičiui: didžiausias pagreitis ir ilgiausia delsa
- Suminis atstumas

Prieš įrašant failą programa parodys periodo ilgio pasirinkimo langą (pav. apačioje): pagal numatytąją nuostatą bus įterptas iš esamos diagramos perskaitytas periodas.

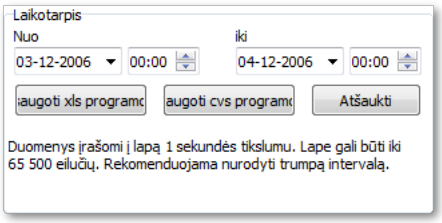

Pav. Ataskaitos rengimas.

6. Duomenų tikrinimas

Įrašius lapus/dienas iš vairuotojo kortelės arba nuskaičius duomenis iš skaitmeninio tachografo, reikia patikrinti duomenis ir analizuoti vairuotojų užduotis pagal vairavimo laiko, pertraukų ir poilsio laikotarpių standartus vadovaujantis atitinkamų teisės aktų nuostatomis.

Ataskaitoje: "Trūksta duomenų apie vairuotoją 48" rodomi laikotarpiai, kuriais nėra įrašų registracijos lape / dienoje iš vairuotojo kortelės.

Ataskaitoje Vairuotojų pažeidimai 49" programa suteikia galimybę automatiškai generuoti vietas, kuriose įtariamas neleistinas keitimas, ir pasiūlo įrankius, padedančius netiesiogiai analizuoti išsaugotų duomenų tikslumą.

Dalyje "Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje 65" galite patikrinti, ar vairuotojo nuvažiuotas atstumas (arba kelionės laikas) atitinka kilometrų skaičių žemėlapyje.

Paskutinėje temoje: "Pažeidimų pateikimas 66" pateikiamos priemonės, leidžiančios parodyti vietas, kuriose buvo padaryta pažeidimų, ir suprasti jų priežastis.

6.1. Trūksta duomenų apie vairuotoją

Ataskaita priklausomai nuo pasirinkimo (Vairuotojas, Transporto priemonė) rodo laikotarpius, kai nėra įrašų vairuotojo kortelėje/tachografe pagal norimas pasirinktis

Kaip sukurti ataskaitą

1. Ataskaitos šaukinio lange:
   - pasirinkite vairuotoją/automobilį arba pažymėkite parinktį: **Visi vairuotojai/Visos transp. priemonės**.
   - pasirinkite "Laikotarpis", iš kurio bus rodomi duomenys;
   - arba variantui: **Rodyti duomenų trūkumo pažeidimus, trunkančius bent** pakeiskite laiko vertę;

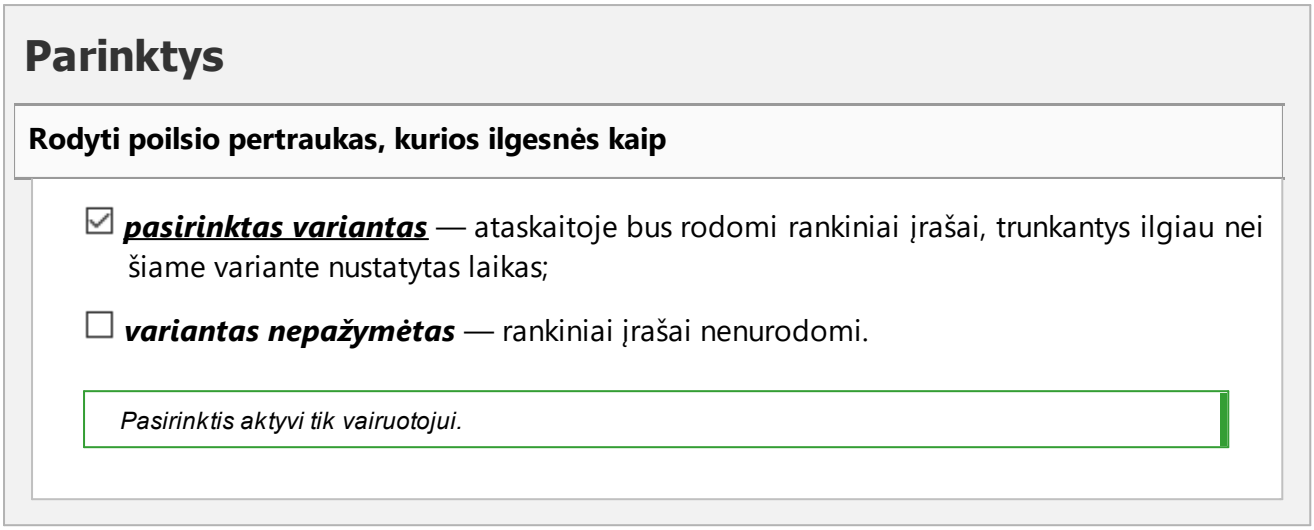

Norėdami peržiūrėti ataskaitą, naudokitės įrankių juostos mygtukais (žr: Ataskaitų generavimas 78).

6.2. Vairuotojų pažeidimai

Surinktais duomenimis grindžiama ataskaita generuoja pažeidimų sąrašą ir įspėjimus dėl manipuliavimo. Ataskaita generuojama visiems vairuotojams, kuriems atliekamas aktyvus tikrinimas. Naudojantis reikiamu mechanizmu galima greitai pereiti iš pažeidimo į įrašų lapo / vairuotojo kortelės dieną, kurią pažeidimas buvo padarytas. Kiekvienam pažeidimui galima peržiūrėti ir išspausdinti paruoštą pažeidimo šablono ataskaitą.

Baigiamojoje ataskaitos dalyje palyginama **Reglamento (EB) nr. 561/2006 pažeidimų grupės**.

Kaip sukurti ataskaitą

1. Atidarykite ataskaitą (meniu: "Ataskaitos").
2. Atidaromas analizės nustatymų langas, kuris turėtų apimti šiuos elementus:
   - analizuojamas laikotarpis:
     - **Visi pažeidimai ir įspėjimai** - programinė įranga analizuoja laikotarpį tarp pirmo ir paskutinio veiksmo, išsaugoto duomenų bazėje konkrečiai kontrolės priemoneiontroli;
     - **laikotarpis** - leidžia "nustatyti bet kokį analizės laikotarpį" pagal numatytuosius parametrus programinė įranga nustato "kontroliuojamą laikotarpį";
   - Naudoti veiksmų laiko paklaidą:

     ☑ ***pasirinktas variantas*** — į vairavimo laikų, poilsio laikotarpių ir pertraukų paklaidas, nustatytas nustatymų lange, skirtuke "Paklaida", bus atsižvelgta analizuojant pažeidimus;

     ☐ ***variantas nepažymėtas*** — į šias paklaidas neatsižvelgiama analizuojant pažeidimus;

- Sudaryti - paspaudus šį mygtuką programa pradės analizuoti pažeidimus, atliktus per iš anksto pasirinktą laikotarpį; prieš spustelėdami peržiūrėkite toliau aprašytus nustatymus;
- Nuostatos - atidaro langą "Analizės nuostatos";

Papildomai - spustelėdami išplėskite išplėstinių parametrų skydelį

Mygtukas: Apibrėžti laikotarpius

Suteikia galimybę nustatyti bet kokias datas, kuriomis reikia atlikti analizę ataskaitoje **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali**, sugeneruotoje spustelėjus žemiau parodytą mygtuką:

Mygtukas: Detali ataskaita

Atidaro pasirinktų vairuotojų **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali** su apibrėžtais laikotarpiais (nustatytais mygtuku: Apibrėžti laikotarpius) ir savaitėmis, įskaitant Vairuotojas, Laikotarpis, Savaitė, savaitės skaičiavimą (kiek dienų – savaitėms laikotarpio pradžioje ir pabaigoje šis skaičius negali būti mažesnis nei septyni) ir vairuotojo Vairavimo trukmė, Darbo, bet ne vairavimo laikas bei Faktinis darbo laikas. Santraukoje rodoma savaičių suma, individualių vairavimo ir darbo laikotarpių suma bei šiuo laikotarpiu apskaičiuotas **Vidutinis savaitės darbo laikas**. Viršijus Vidutinis savaitės darbo laikas, jis rodomas raudonas.

Analizė pagal

Pasirinkite ar duomenys turi būti analizuojami pagal: AETR (2010) arba Reg. 561.

Parengti ataskaitą pagal duomenis iš

- **kortelės/registracijos lapo** - duomenų, atsisiųstų iš vairuotojų kortelių ir saugomų tachografo diskų, kontrolė,
- **tachografo** - duomenų, atsisiųstų iš skaitmeninių tachografų, kontrolė; pažymėdami šį lauką suaktyvinkite žemiau esantį langą (a elementas, žr. pav. pirmiau) **Skaitmeninio tachografo duomenys**, kuriame galite tiksliai pasirinkti, kuriuos duomenis reikia analizuoti:

Skaitmeninio tachografo duomenys

Pasirinkite analizuojamų įvykių tipą:

- **veikla su įkišta šito vairuotojo kortele** - analizuojami tik įvykiai, užregistruoti tachografe tarp kontroliuojamo vairuotojo kortelės įdėjimo ir išėmimo;
- **visi 1 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 1, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė;
- **visi 2 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 2, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė.

Leisti kassavaitinius poilsio laikotarpius po (iki) 12 dienų (29 str., reg. 1073/2009)
Minimalus poilsio laikotarpis išimties atveju

☑ ***pasirinktas variantas*** — ir nėra teisingų poilsių (įprastinių ar sutrumpintų) iki 6 dienų, bus ieškoma minimalaus 69 valandų poilsio (įprasto + sutrumpinto) (pagal reglamento 1073/2009 29 str. nukrypimą);

☐ ***variantas nepažymėtas*** — programa analizės metu neatspindi reglamento 1073/2009 29 str. numatyto nukrypimo.

netraktuoti duomenų trūkumo periodo pradžioje kaip poilsio

☑ ***pasirinktas variantas***

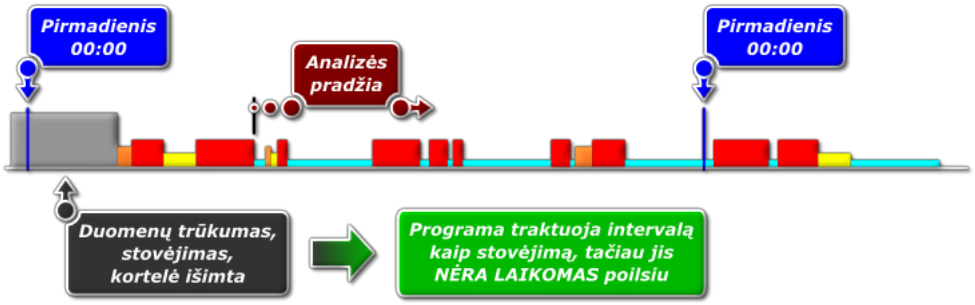

☐ ***variantas nepažymėtas***

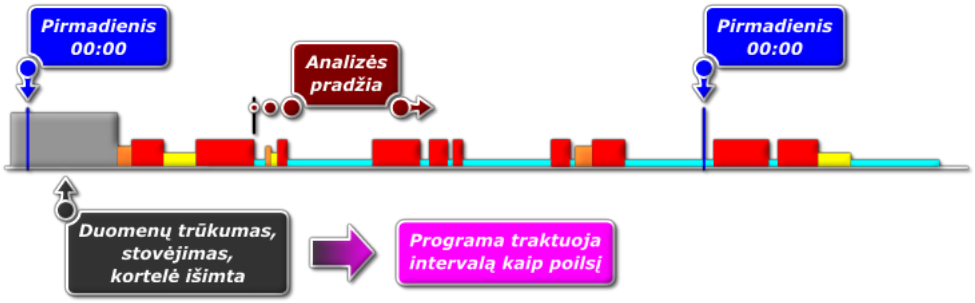

analizuoti kassavaitinį poilsį pradedant nuo pilnų savaičių (nuo pirmad. iki sekmad.)

parinktis pasiekiama tik jei pažymėta ankstesnioji.

☑ ***pasirinktas variantas***

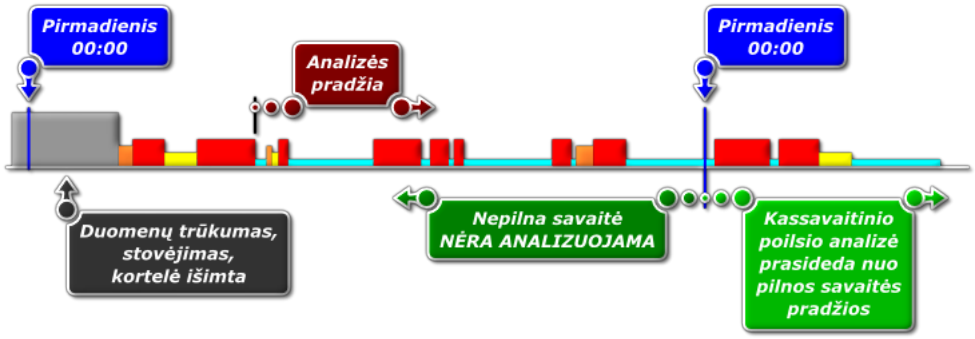

☐ ***variantas nepažymėtas***

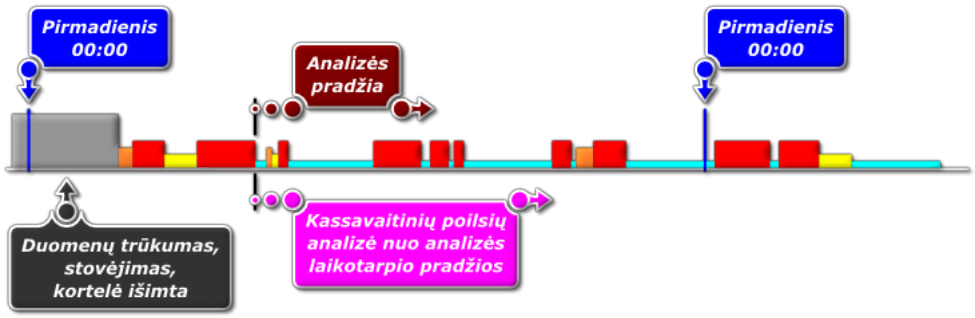

Aktyvumo palyginimas

Žymelė matoma tik pasirinkčiai: ***kontrolė patalpose*** *(kontrolės redagavimo langas - meniu: "Kontrolė" -> "Redaguoti dabartinės kontrolės parametrus").*

Priklausomai nuo nustatymų žymelėje, matomi surašyti skirtumai tarp duomenų parsisiųstų iš tachografo ir iš vairuotojo kortelės. Sąraše galima pamatyti duomenis, kokie buvo įregistruoti tachografo, kai kortelė buvo išimta. Analizė atliekama ataskaitos generavimo metu.

Aktyvumo sąrašas

1. Panašiai kaip anksčiau, aktyvumo sąrašas generuojamas tik paspaudus mygtuką: Sudaryti.

   Jei programa suranda:

   - Kortelėje įrašytos veiklos, kurių nėra jokiame tachografe;

- Tachografe įrašytos veiklos, kurių nėra jokioje kortelėje;

Žymelės pavadinimas : Aktyvumo palyginimas pastorinamas ir keičia spalvą į **raudoną** (pasirinktys matomos analizės nustatymų lange: meniu: "Nuostatos" -> "Analizės nuostatos", žymelė: "Analizė").

2. Rezultatų filtravimas - virš lentelės yra laukeliai vairuotojo, automobilio pasirinkimui bei "trūkumo" rūšiai, kurio dėka galima filtruoti analizės rezultatus.
3. Vadovaujantis bet kokia pozicija sąraše galima pereiti į dienos vizualizaciją, kurioje buvo surasti "trūkumai" ("diena iš vairuotojo kortelės" arba "diena iš tachografo 39"). Paspauskite du kartus kairiuoju pelės mygtuku ant pasirinktos pozicijos ir iš išskleidžiamo meniu pasirinkite: **Redaguoti dieną** arba spauskite mygtuką: Redaguoti dieną.
4. Aktyvumo tikrinimas - siekiant palengvinti sau darbą kiekvieną poziciją sąraše galima pažymėti kaip **Verifikuota** -> **Taip** / **Ne** (pirmas stulpelis) - paspauskite dešiniuoju pelės mygtuku pasirinktą poziciją ir iš išskleidžiamo meniu pasirinkite: **Verifikuota**;

*W rozwijanym menu dostępne są akcje: **Visi patikrinti** i **Visi nepatikrinti**.*

Spausdinimas

Spausdinti aktyvumo skirtumų sąrašą - atidaro peržiūrėjimo langą visoms sąraše esančioms pozicijoms.

Pažeidimai

Nusižengimų sąrašas, redagavimas, parinktys

Paspaudus mygtuką Sudaryti, jei per pasirinktą laikotarpį buvo pažeidimų, skirtuke **Pažeidimai** atsiras jų sąrašas su išsamiais duomenimis apie kiekvieną iš jų.

*Jei programa aptiko su tachografo arba vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų, tekstas po **"Įspėjimai apie manipuliavimą"** bus rodomas paryškintas ir raudonos spalvos (skirtuko aprašymas pateiktas kitoje temoje).*

1. Rezultatų filtravimas – virš pažeidimų lentelės yra vairuotojo, transporto priemonės ir pažeidimo tipo bei sunkumo pasirinkimo langeliai, kuriais naudojantis galima filtruoti pažeidimų sąraše esančius duomenis.

2. Pažeidimų patvirtinimas – pagal numatytuosius parametrus visi programos aptikti pažeidimai yra **patvirtinti**. Pakeisti pažeidimų statusą galima naudojantis išskleidžiamojo meniu komandomis **Aprobuota**, **Visi patvirtinti** ir **Visi nepatvirtinti** (dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite bet kurį pažeidimų sąrašo elementą).

> *Jei pažeidimas "Nepatvirtintas", stulpelyje **Pažeidimas** yra nuoroda **Ne**.*
>
> *Patvirtintus / nepatvirtintus pažeidimus galima filtruoti naudojantis parinktimi **Rodyti tik patvirtintus pažeidimus**, esančia po pažeidimų sąrašu.*

3. Rimčiausi nusižengimai rodomi raudona spalva, paryškintu šriftu;
   - svarbiausius (SSP) bei likusiuosius pažeidimus (LSP, SuP, SmP) galima rodyti atskirai pasitelkiant filtrus (žiūrėti 1tašką).

> ***1071/2009 reglamentas, IV priedas***
>
> *Sunkiausi pažeidimai pagal 6 straipsnio 2 dalies a punktą*
> *1. a) Didžiausia leistina 6 dienų ar 14 dienų vairavimo trukmė viršijama 25 % ar daugiau.*
> *b) Kasdienio darbo laiku didžiausia leistina vairavimo trukmė viršijama 50 % ar daugiau nedarant pertraukos ar nesiilsint nepertraukiamu mažiausiai 4,5 valandų poilsio laikotarpiu.*

4. **Rodyti tik patvirtintus pažeidimus** - rodomos tik pozicijos sąraše, kuris turi statusą: **Taip** stulpelyje **Pažeidimai**.
5. Turint kiekvieną sąraše nurodytą pažeidimą, galima pereiti prie tos dienos, kada buvo padarytas minėtas pažeidimas, rodinio (žr.: Dienos iš kortelės arba diskų). Tam tikslui dešiniuoju pelės klavišu spragtelkite atitinkamą pažeidimą ir pasirinkite "**Redaguoti dieną**". Taip pat galite nurodyti atitinkama pažeidimą ir paspaudę mygtuką: Redaguoti dieną.
6. Kassavaitinė diagrama - atidaromas "Kassavaitinė diagrama 67".
7. Mėnesinė diagrama - atidaromas "Mėnesinė diagrama 70".

Spausdinimas

1. Ataskaitos peržiūra - paspaudus šį mygtuką ir pasirinkus ataskaitos kalbą, atidaromas ataskaitos peržiūros langas.

> *Priklausomai nuo parinkties **Rodyti ataskaitoje nesankcionuotus pažeidimus (išbrauktus)** pasirinkimo peržiūroje, **nepatvirtinti** pažeidimai nebus rodomi arba bus rodomi perbraukti.*
>
> *"Nepatvirtinto" pažeidimo pastabos nebus spausdinamos perbrauktos.*

2. Patikr. atask. - spustelėjus šį mygtuką, pagal šiame lange atliktus nustatymus pateikiama ataskaita "Patikr. atask. 71".
3. XML - pažeidimų eksportas į **xml** failą.

Įspėjimai apie manipuliavimą

Įspėjimų apie manipuliavimą sąrašas

1. Kaip ir pažeidimų sąrašas, įspėjimų apie manipuliavimą sąrašas generuojamas paspaudus mygtuką Sudaryti. Jei programa aptinka su tachografo arba vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų, tekstas po **Įspėjimai apie manipuliavimą** rodomas paryškintas ir raudonos spalvos.
2. Rezultatų filtravimas – virš įspėjimų apie manipuliavimą lentelės yra vairuotojo, transporto priemonės ir įspėjimo tipo pasirinkimo laukeliai, kuriais naudojantis galima filtruoti duomenis įspėjimų apie manipuliavimą sąraše.
3. Remdamiesi įspėjimų apie manipuliavimą sąraše rodomais įspėjimais galite vizualizuoti dieną, kurią yra įspėjimas (įrašų lapo arba vairuotojo kortelės diena). Norėdami tai padaryti, spustelėkite RMB prie norimo įspėjimo ir pasirinkite **Redaguoti dieną**. Taip pat galite pasirinkti konkretų įspėjimą ir spustelėti mygtuką Redaguoti dieną.
4. Kiekvienam pasirinktam įspėjimui skirtuko apačioje rodoma, kokius patikrinimus reikia atlikti siekiant patvirtinti įspėjimą.

Spausdinimas

1. Atspausdinti pasirinktą įspėjimą - atidaro pasirinkto įspėjimo spaudinio peržiūros langą kartu su aprašu.
2. Atspausdinti įspėjimų sąrašą - atidaro visų aptiktų įspėjimų sąrašo spaudinio peržiūros langą.

Pastaba

Pastabas galima įvesti bendrai visai kontrolei arba detaliai kiekvienai pozicijai pažeidimų

sąraše, įspėjimuose dėl manipuliavimo ir aktyvumo lyginimo.

Kontrolės pastabos:

Prieinamos tik žymelėje: ***Pažeidimai****.*

- pridėti/redaguoti pastabą - paspausti mygtuką Kontrolės pastabos, kuris yra žemiau pažeidimų sąrašo;
- pastabos šalinimas - paspausti mygtuką Kontrolės pastabos, o paskui ištrinti lango turinį ir paspausti Gerai;

Detalios pastabos:

- pridėti/redaguoti pastabą - paspausti kairiuoju pelės mygtuku ant pasirinktos pozicijos, o paskui iš išskleidžiamo meniu pasirinkti: **Pridėti/ redaguoti anotaciją**;
- pastabos šalinimas - išskleidžiamame meniu pasirinkti: **Ištrinti anotaciją**;

Šiame lange atlikti nustatymai išsaugomi tai kontrolės priemonei.

Pavyzdys

Pradėkite mūsų vairuotojo Jano kontrolę.

Meniu **Ataskaitos** pasirinkite **Vairuotojų pažeidimai**.

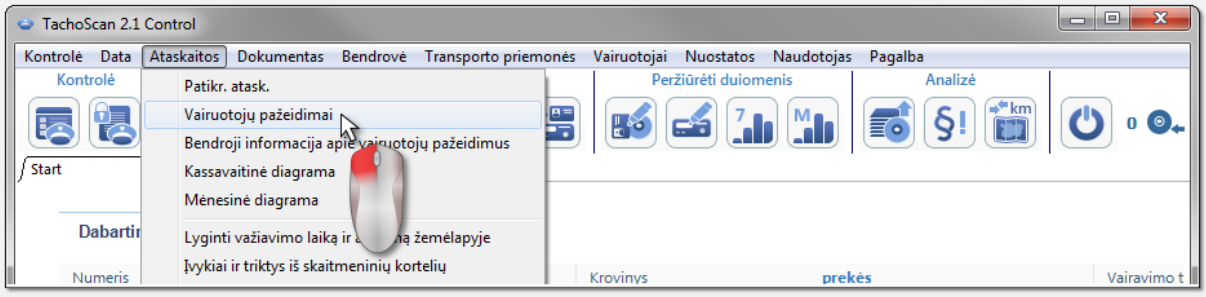

Taip pat galite naudotis piktograma: §!.

Pažeidimų generavimo lange:

- pasirinkite: **Visi pažeidimai ir įspėjimai**;
- pasirinkite parinktį: **Naudoti veiksmų laiko paklaidą**;
- spustelėkite mygtuką: Nuostatos;

- analizės parametrų lange spustelėkite mygtuką: Numatytasis;

Spustelėkite: Sudaryti.

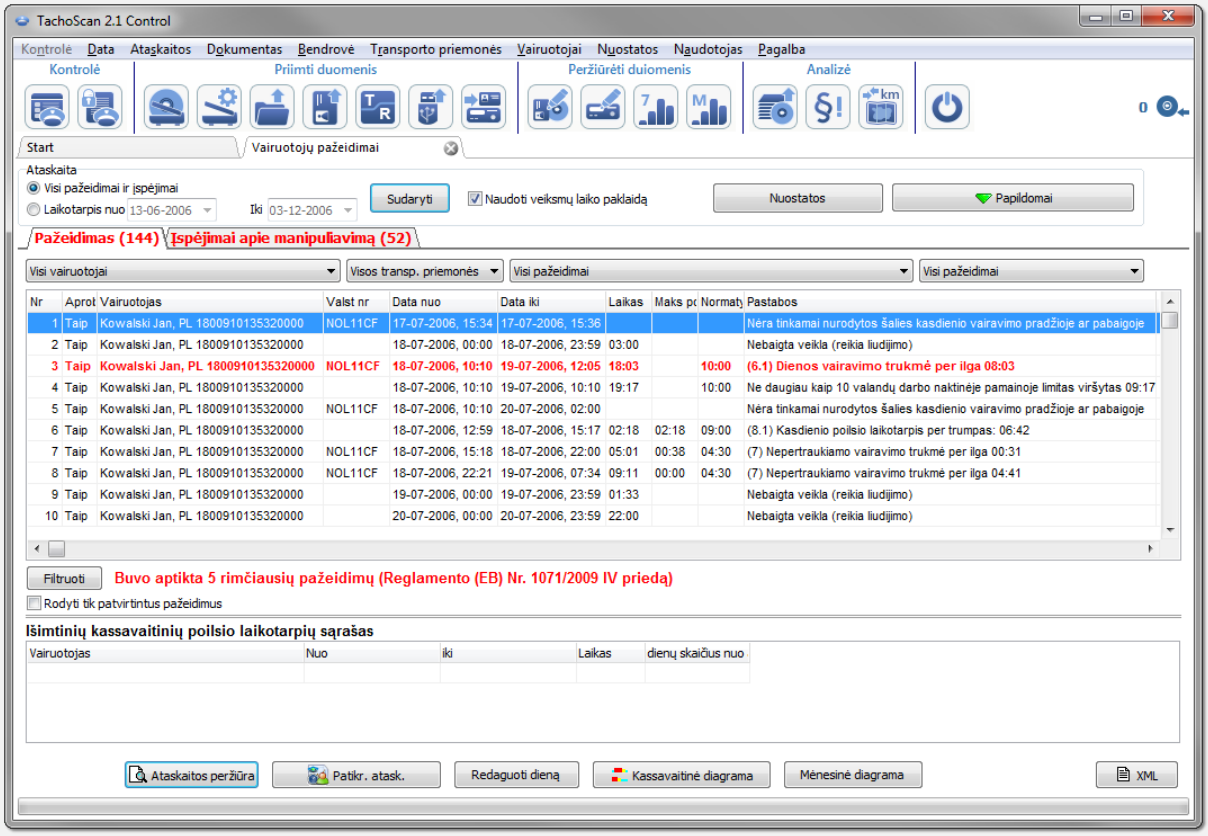

Programoje pateikiamas pažeidimų ir įspėjimų apie neleistinus keitimus sąrašas. Pagal numatytuosius parametrus visų pažeidimų būsena yra **Aprobuota**.

Toliau pateikiami analizės pavyzdžiai, kuriuose aptariami du įtariamo neleistino keitimo atvejai.

6.2.1. Naudoti kelias vairuotojo korteles

Siekiant atlikti analizę, buvo nuskaityti duomenys iš Radek Masarik vairuotojo kortelės ir iš transporto priemonės, kurią jis vairavo.

Šio tipo neleistiną veiksmą galima aptikti tik duomenyse, atsisiųstuose iš skaitmeninio tachografo.

Lango **Vairuotojų pažeidimai** skirtuke **Įspėjimai apie manipuliavimą** įtariamas neleistinas keitimas parodytas kaip pavaizduota žemiau (taikomas filtras "Naudoti kelias vairuotojo korteles"):

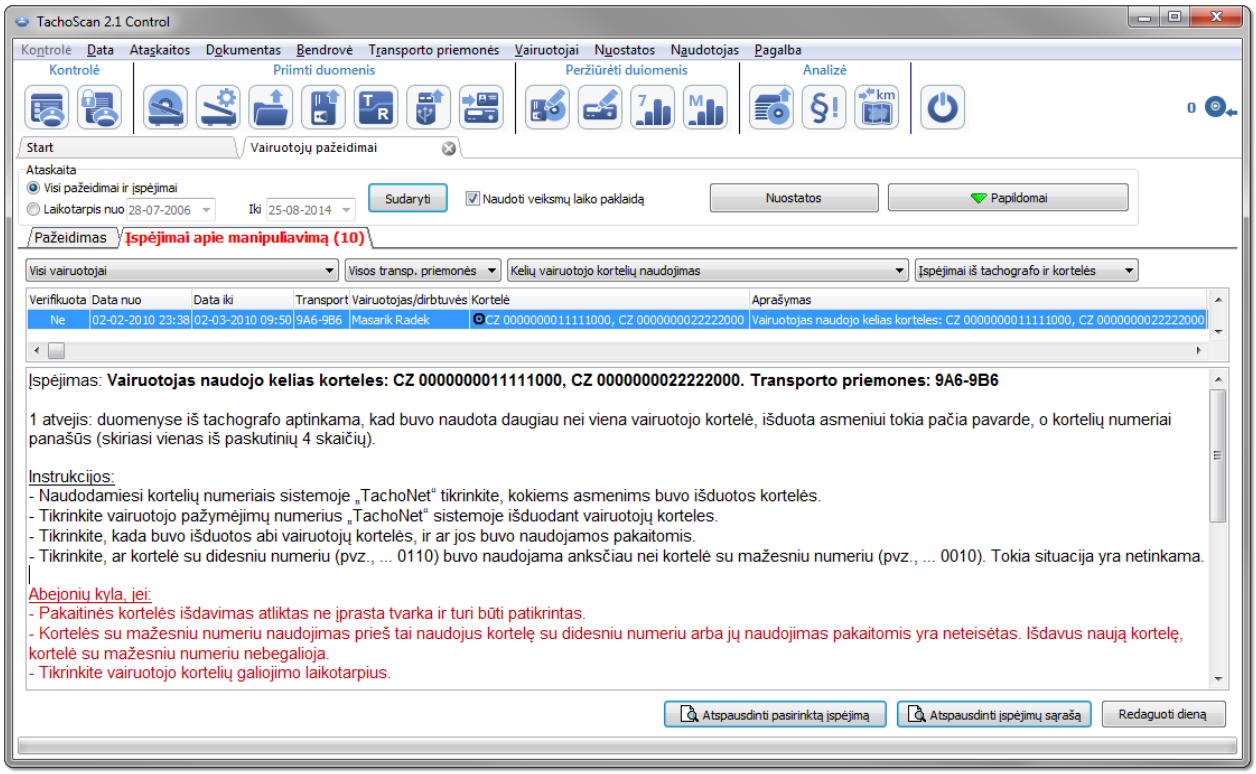

Vadovaudamiesi nurodymais, pateiktais lange aukščiau (šiame pavyzdyje analizuojame tik pirmą atvejį):

1. *Naudodamiesi kortelių numeriais sistemoje "TachoNet" tikrinkite, kokiems asmenims buvo išduotos kortelės.*
   - eikite į sistemą **TachoNet** ir atlikite tikrinimą.
2. *Tikrinkite vairuotojo pažymėjimų numerius "TachoNet" sistemoje išduodant vairuotojų kortėles.*
   - atlikite tikrinimą kaip aprašyta pirmiau.
3. *Tikrinkite, kada buvo išduotos abi vairuotojų kortelės , ir ar jos buvo naudojamos pakaitomis.*
   - to paties lange dalyje TachoScan Control dukart spustelėkite įspėjimą;
   - kitame lange programa atidaro **Skaitmeninio tachografo duomenys** skirtuke **Kortelės įdėjimai ir išėmimai**:

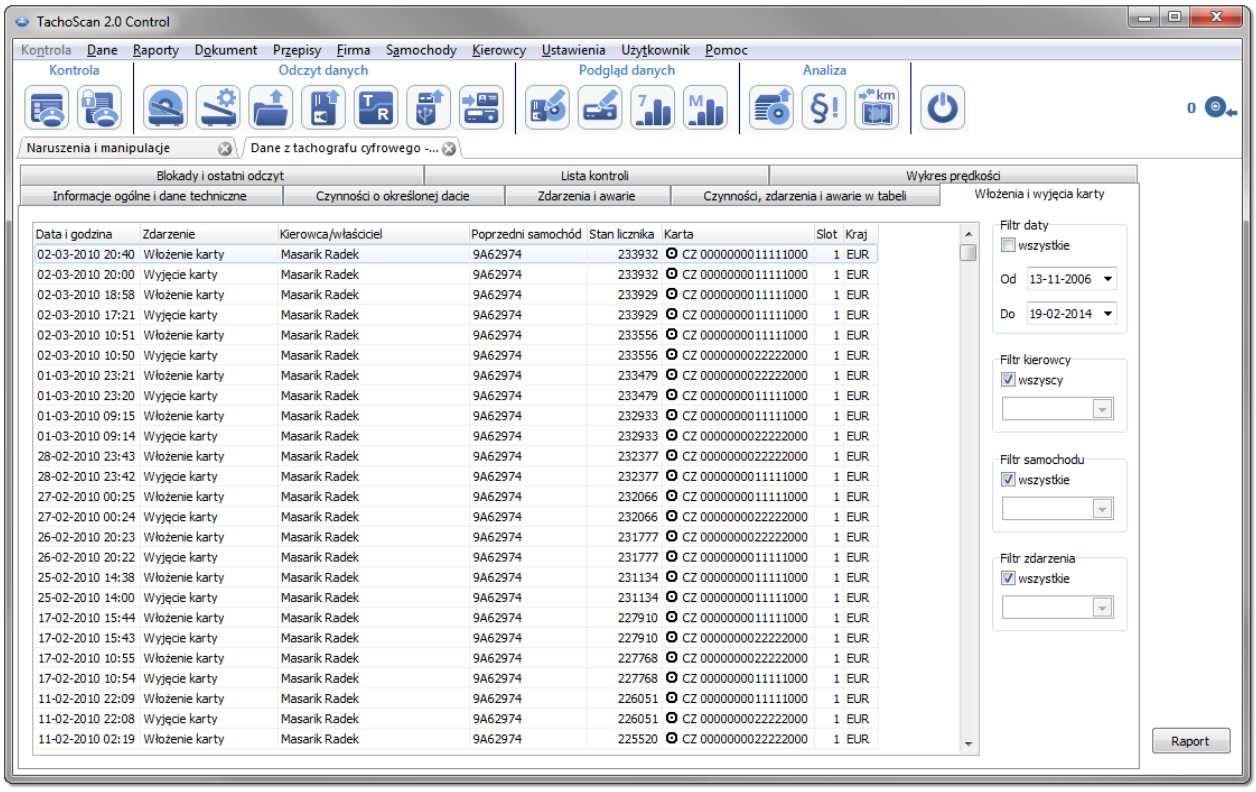

- kortelių įdėjimai ir išėmimai išrikiuoti pagal datą (pav. aukščiau) – naudodamiesi rodomais rezultatais galite greitai ir lengvai sužinoti, ar kortelės buvo naudojamos pramaišiui;
- to paties lango skirtuke **Konkrečios dienos veiklos** programa šauktukais parodo vietas, kuriose įtariami neleistini keitimai:

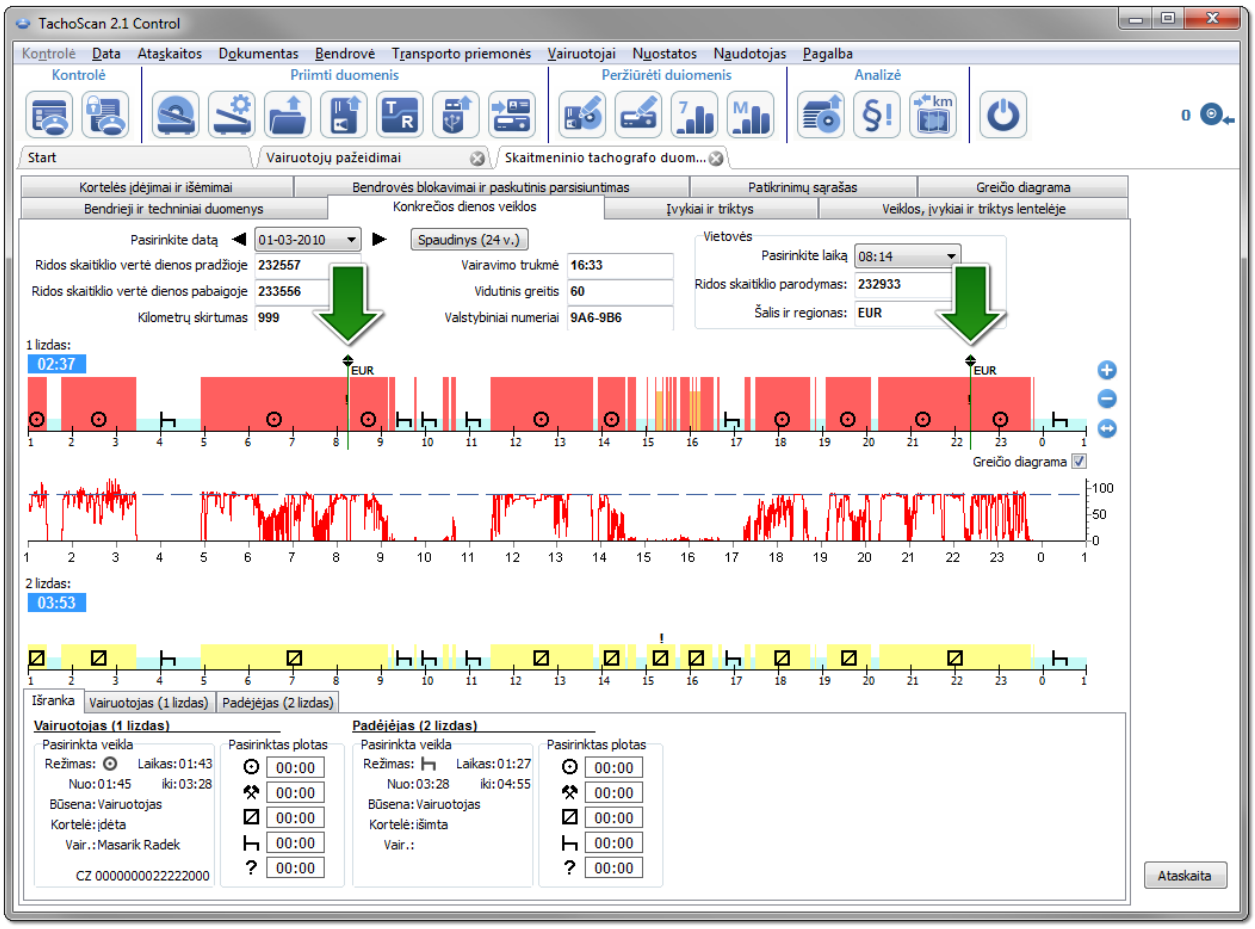

- pirmoje (viršutinėje) duomenų diagramoje iš pirmojo tachografo lizdo paryškinus pele galima skaityti įdėtos vairuotojo kortelės duomenis (apatinis skirtukas Išranka -> Vairuotojas (1 lizdas)).

4. *Tikrinkite, ar kortelė, su didesniu numeriu (pvz.,... 0110), buvo naudojama anksčiau nei kortelė su mažesniu numeriu (pvz., ...0010). Tokia situacija yra netinkama.*

- pirmuoju atveju akivaizdu, kad kortelės buvo naudojamos pramaišiui, t. y. buvo tenkinama ši sąlyga: kortelė, kurios numeris didesnis, buvo naudojama anksčiau nei kortelė, kurios numeris mažesnis.

Jei "TachoNet" sistema patvirtina, kad kortelės buvo išduotos tam pačiam asmeniui, akivaizdu, kad buvo atliktas neleistinas keitimas.

6.2.2. Važiavimas be reikiamos kortelės

Šiame pavyzdyje nuskaitėme duomenis iš skaitmeninio tachografo, naudoto transporto priemonėje WSI 7X7X7.

Jei kontrolė atliekama įmonėje, duomenų nuskaitymas iš konkrečios vairuotojo kortelės priklauso nuo tolesnės analizės.

Kaip ir pirmesniame pavyzdyje, šio tipo neleistiną keitimą galima aptikti tik duomenyse, gautuose iš skaitmeninio tachografo.

Lango **Vairuotojų pažeidimai** skirtuke **Įspėjimai apie manipuliavimą** įtariamas neleistinas keitimas rodomas kaip pavaizduota žemiau (taikomas filtras "Važiavimas be reikiamos kortelės"):

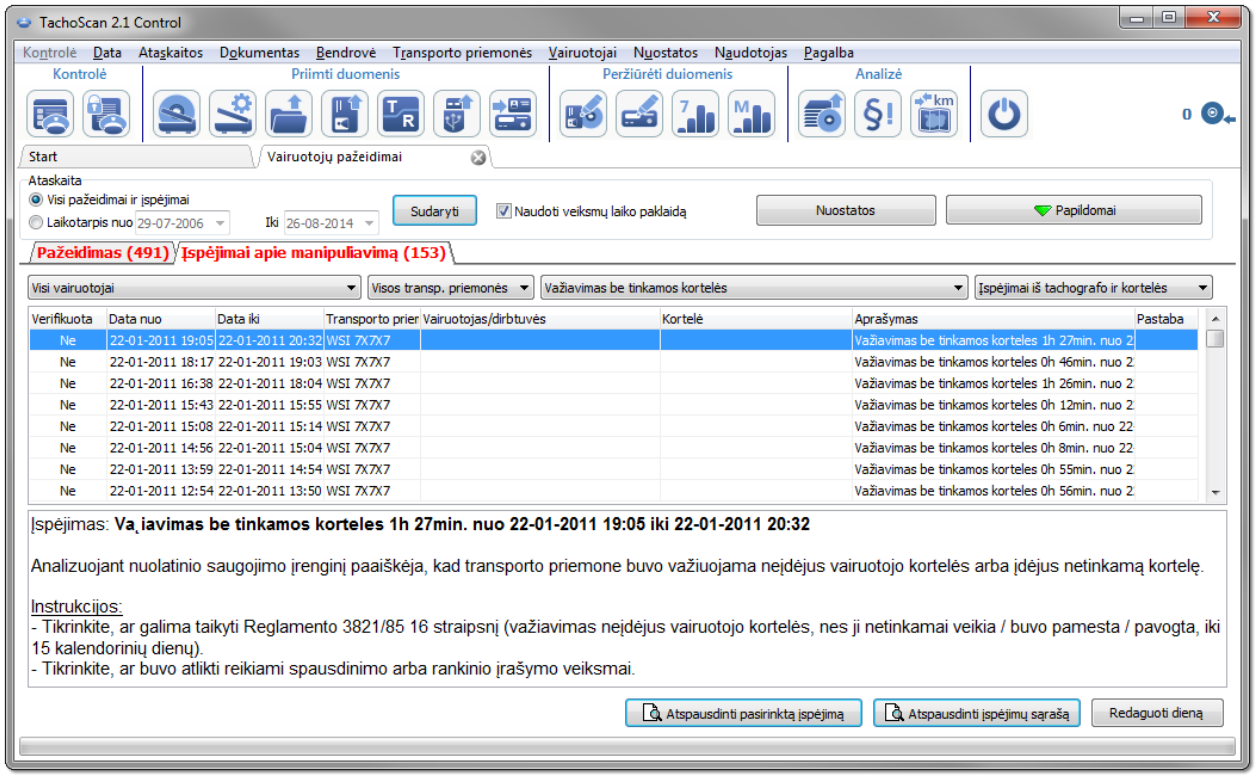

Vadovaudamiesi lange pateikiamais nurodymais:

1. *Tikrinkite ar galima taikyti Reglamento 3821/85 16 straipsnį.*
   - atlikite tikrinimą.
2. *Tikrinkite, ar buvo atlikti reikiami spausdinimo arba rankinio įrašymo veiksmai.*
   - kiekvienam vairavimo įvykiui be tinkamos kortelės ieškome patvirtinimo rankiniu būdu atliktuose įrašuose.

Tada kontrolė remiasi rodomais rankiniu būdu atliktais įrašais.

Naudodamiesi TachoScan Control galite rasti vairuotoją / vairuotojus, kurie vairavo transporto priemonę prieš įvykius ir po jų: **Važiavimas be reikiamos kortelės**. Šiame pavyzdyje nagrinėkime ilgiausią vairavimo įvykį: 1 h 27 min.:

- dukart spustelėkite aukščiau pateiktą įspėjimą;
- kitame lange programa atidaro **Skaitmeninio tachografo duomenys** skirtuke **Konkrečios dienos veiklos**:

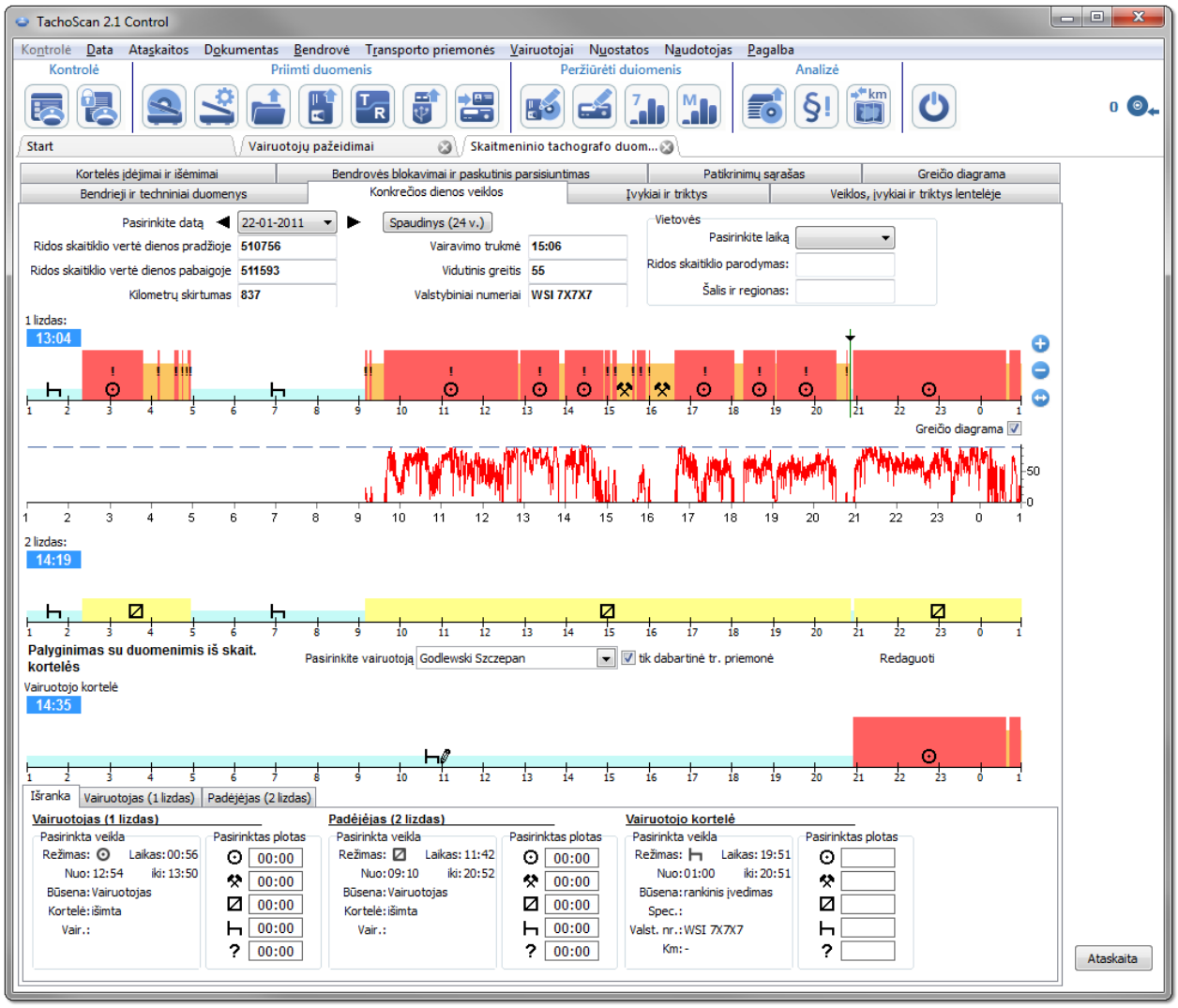

- šauktukas "!" žymi vietas, kuriose įtariamas neleistinas keitimas (pav. aukščiau). Šiame pavyzdyje tai yra vairavimo be reikiamos kortelės įvykiai;
- diagramoje taip pat rodoma, kad tachografe buvo įrašytas vairuotojo kortelės įdėjimo įvykis, po kurio iš karto vyko vairavimo veikla (pav. apačioje).

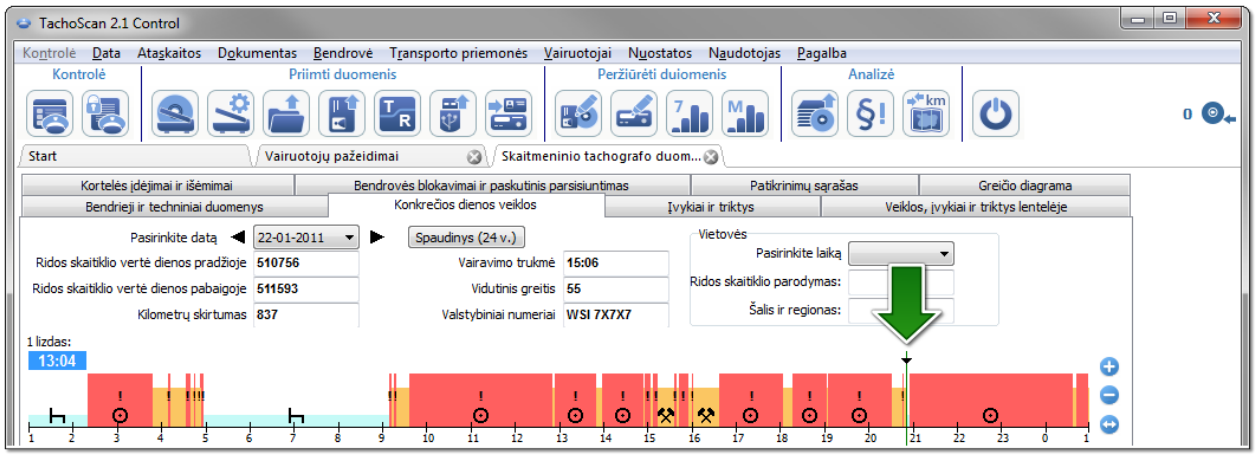

- pažymėkite kortelės įdėjimo vietą pele (pav. aukščiau) ir skirtuke **Išranka** (esančiame po grafikais) skaitykite vairuotojo informaciją – šiuo atveju Szczepan Godlewski;
- tada ieškome vairuotojo, kuris vairavo transporto priemonę prieš vairavimo be kortelės įvykius – slinkite diagrama atgal, kol pamatysite vairuotojo kortelės išėmimo vietą (pav. apačioje);

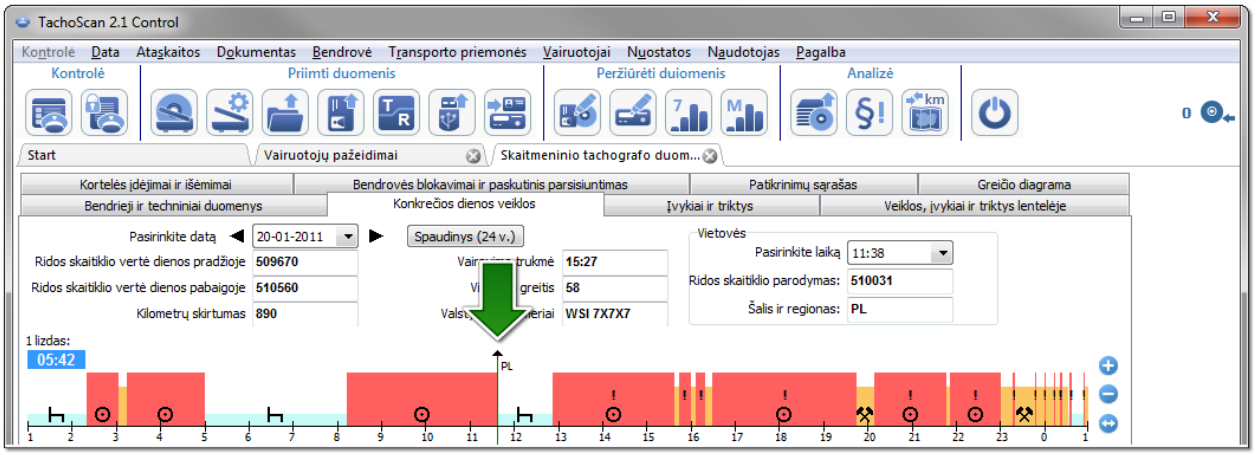

- kaip ir pirmiau pažymėkite kortelės išėmimo vietą ir skaitykite vairuotojo informaciją skirtuke **Išranka** – tai taip pat yra Szczepan Godlewski;
- yra didelė tikimybė, kad šis vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės – nuskaitykite duomenis iš jo vairuotojo kortelės;
- dar kartą atidarykite langą **Skaitmeninio tachografo duomenys** ir skirtuke **Konkrečios dienos veiklos** lyginkite veiklos grafiką iš tachografo su Szczepan Godlewski diagrama:

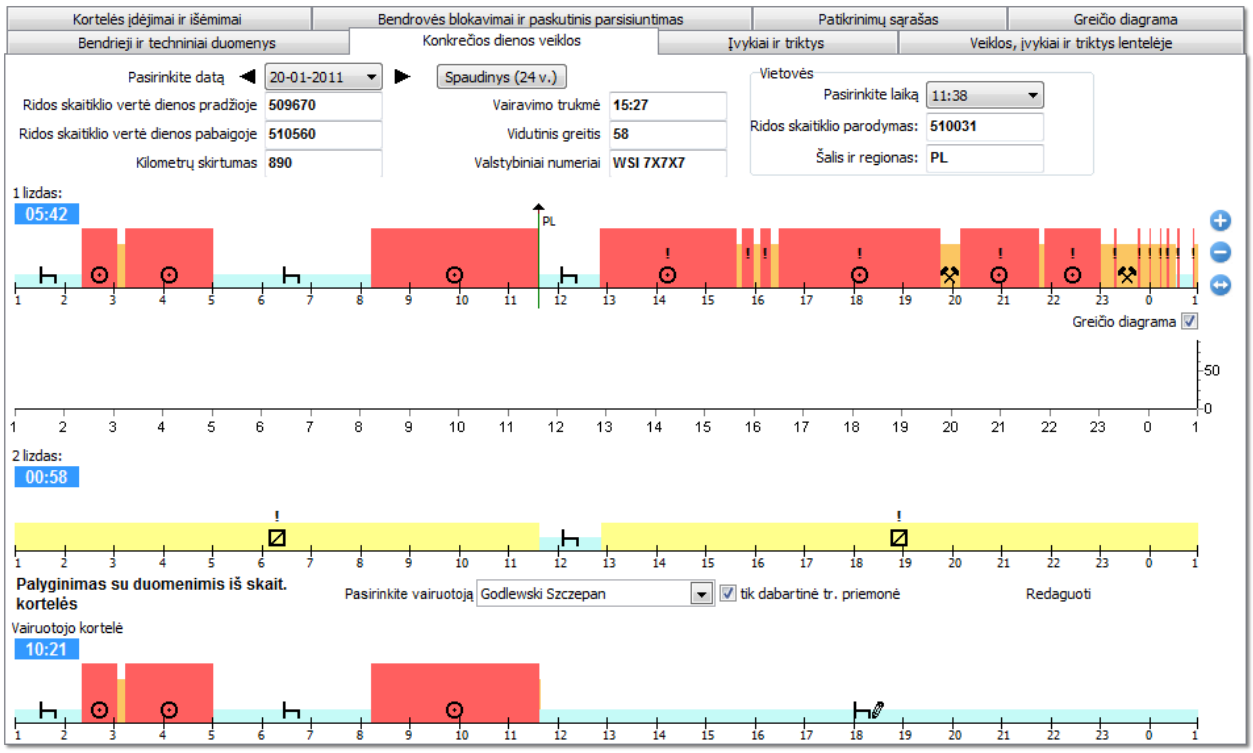

*Jei diagrama **Palyginimas su duomenimis iš skait. kortelės** yra tuščia, atžymėkite **tik dabartinė tr. priemonė** ir pasirinkite reikiamą vairuotoją.*

- jau pirmu "važiavimo be kortelės" laikotarpiu (pav. aukščiau) matote, kad Szczepan Godlewski neturi jokių įrašų, išskyrus rankiniu būdu įvestą sustojimą – kitomis dienomis situacija panaši iki kortelės įdėjimo vietos;
- jei reikia, galite kopijuoti veiklas iš tachografo į vairuotojo kortelę – programa suteikia šią galimybę lange "dienos iš vairuotojo kortelės peržiūra / redagavimas":
  - ➢ spustelėkite mygtuką **[Redaguoti]**, esantį į dešinę nuo parinkties **tik dabartinė tr. priemonė**;
  - ➢ lange **Vairuotojo dienos grafikas** spustelėkite S1, kad būtų rodomas grafikas iš tachografo lizdo Nr. 1, ir atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas** (pav. apačioje);

*Jei laukas **Transporto priemonė** tuščias, spustelėkite piktogramą: ir pasirinkite reikiamą transporto priemonę.*

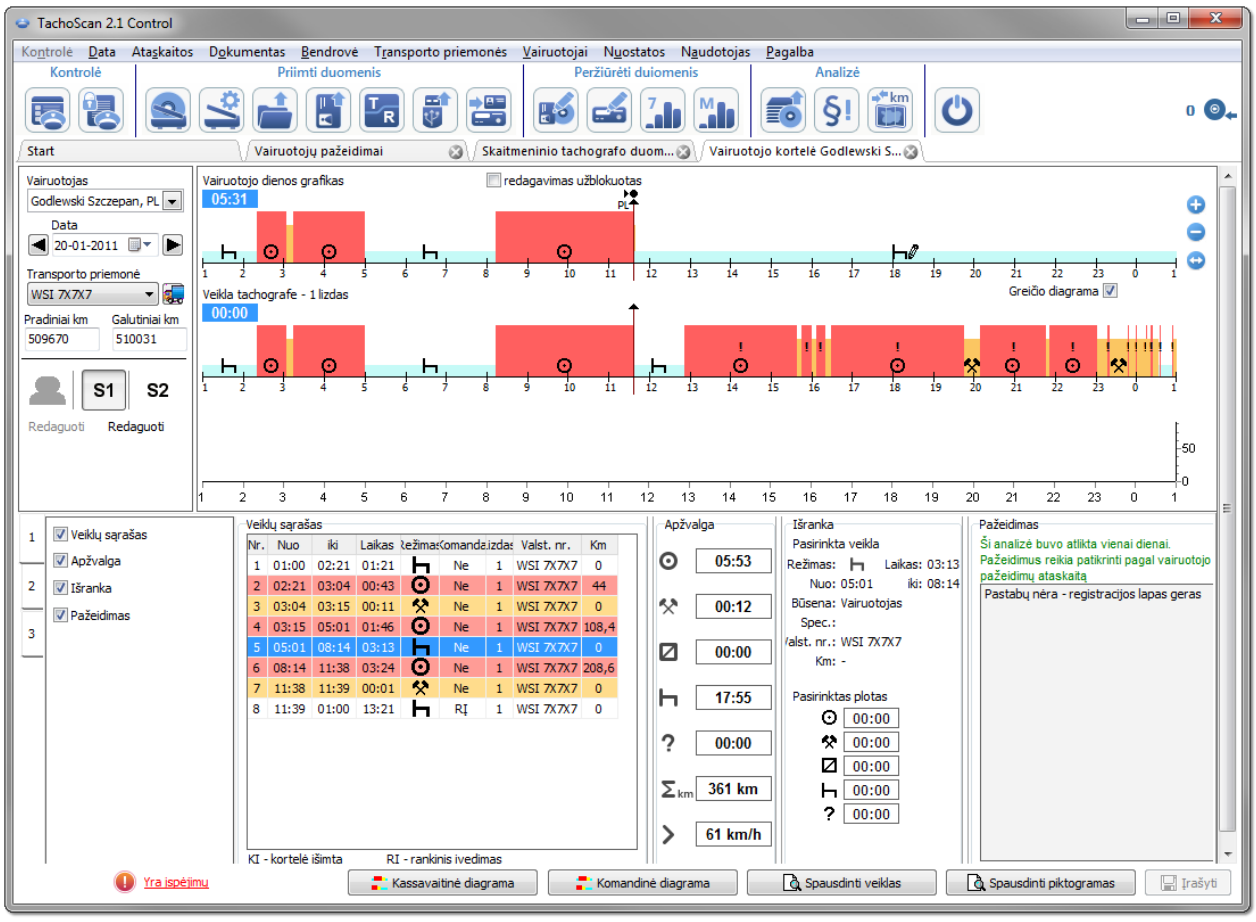

- ➢ dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite veiklas iš tachografo grafiko ir pasirinkite **Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis** išskleidžiamajame meniu (pav. apačioje);

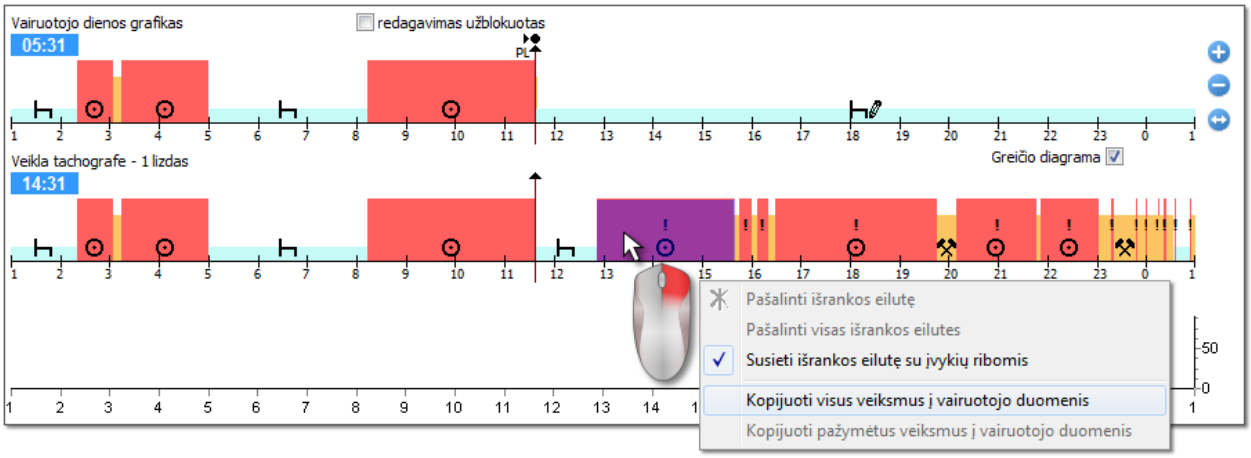

- ***Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis*** *– (grafikas iš tachografo) – nepaisant pasirinktos funkcijos, kopijuoja (perrašo) visas veiklas iš tachografo į vairuotojo kortelę;*
- ***Kopijuoti pažymėtus veiksmus į vairuotojo duomenis*** *– (grafikas iš tachografo) – pasirinkite spustelėdami kairiuoju mygtuku (sritį). Pasirinkus šią parinktį, veiklos iš tachografo bus nukopijuotos į vairuotojo kortelę pasirinktoje srityje;*
- ***Kopijuoti įvykius iš tachografo - 1 lizdas*** *– (diagrama iš vairuotojo kortelės) – ši parinktis aktyvi tik* ***kortelė išimta*** *laikotarpiais. Ji kopijuoja visus įvykius iš tachografo lizdo Nr. 1 į vairuotojo kortelę. Jei įjungiate diagramą iš lizdo Nr. 2, siūloma parinktis* ***Kopijuoti įvykius iš tachografo - 2 lizdas****.*

- nukopijavę veiklas, eikite į ataskaitą: "Vairuotojų pažeidimai 49" ir dar kartą generuokite Szczepan Godlewski atliktus pažeidimus.

6.2.3. Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje

Atidaromas **Google™** žemėlapio langas, kuriame galite palyginti iš tachografo ir vairuotojo kortelės nuskaitytą kilometražą su žemėlapyje pažymėto maršruto kilometrais.

Pagrindinis analizės tikslas – patikrinti, ar buvo atlikta neleistinų keitimų, kurie nepalieka pėdsakų tachografe ir vairuotojo kortelėje. Tiesą sakant, tai vienintelė priemonė, leidžianti patikrinti, ar vairuotojas neatliko neleistinų veiksmų tachografe naudodamas magnetą arba sumažindamas įtampą.

Norėdami palyginti, pasirinkite:

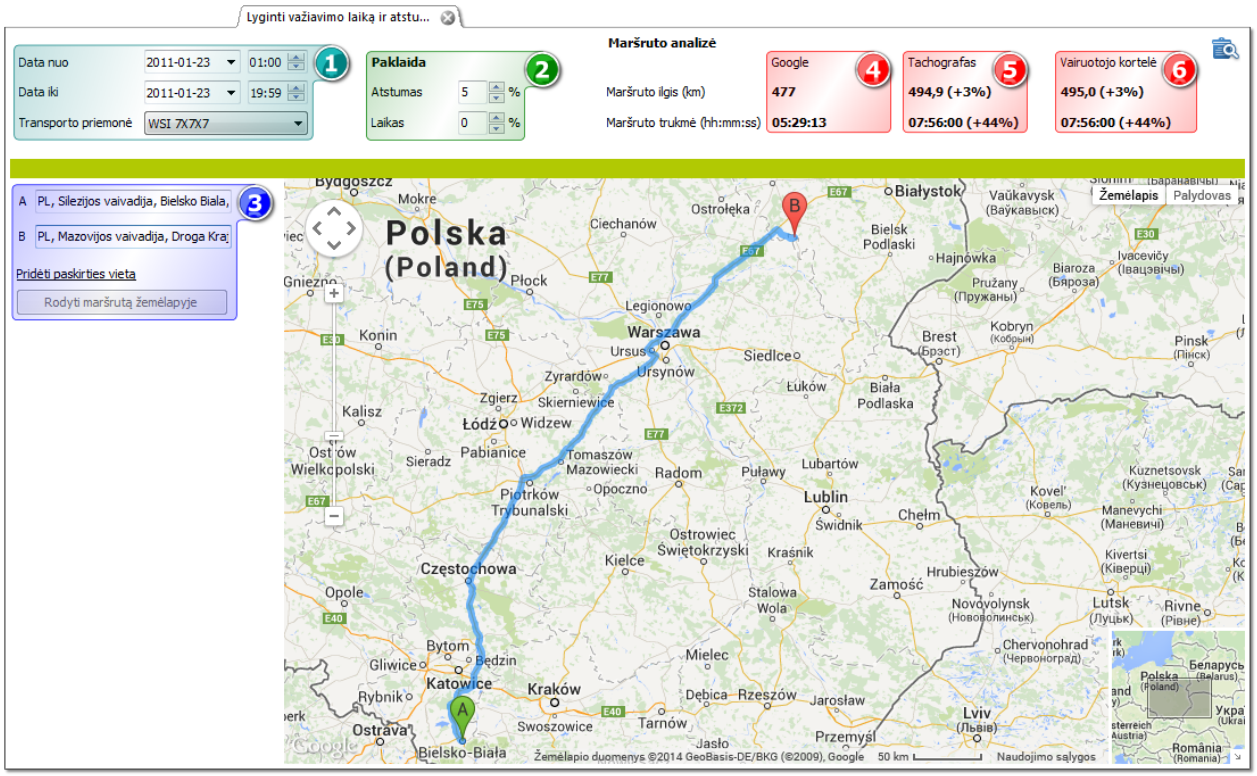

- (1 elementas – pav. aukščiau) analizuojamas laikotarpis ir transporto priemonė;
- (2 elementas) nustatykite laiko ir atstumo variacijos paklaidą;
- (3 elementas) nustatykite maršrutą žemėlapyje.

Dešinėje programos lango pusėje rodomas siūlomas vairavimo laikas ir atstumas, nuskaitytas iš Google™ žemėlapio (4 elementas), taip pat tachografo duomenys (5 elementas) bei duomenys iš vairuotojo kortelės (6 elementas).

- atidaro "ataskaitos spausdinimo peržiūros" langą.

6.3. Pažeidimų pateikimas

Analizuojant pažeidimus naudingos toliau išvardytos priemonės:

"Kassavaitinė diagrama 67" – pateikia vairuotojo veiklos septynių dienų diagramą (duomenys iš registracijos lapų / dienų iš vairuotojo kortelės) arba veiklos grafiką iš skaitmeninio tachografo. Diagramoje rasite visus pažeidimus (žr. paaiškinimus skirtuke "Sutartiniai ženklai"). Kiekvienos dienos vairavimo laikotarpiai ir savaitiniai poilsio laikotarpiai rodomi suprantamu būdu;

"Mėnesinė diagrama 70" – pateikia vairuotojo veiklos penkių savaičių diagramą. Grafike aiškiai parodyti savaitiniai poilsio laikotarpiai ir 2 savaičių vairavimo laikotarpis;

"Patikr. atask. 71" – ataskaitoje **Kassavaitinė diagrama** pateikiama su išsamiu kiekvienos savaitės aprašymu, kuris gali būti rodomas keliomis kalbomis. Ataskaitą galima spausdinti arba eksportuoti kaip PDF failą. **Patikr. atask.** padeda sužinoti, kas lėmė pažeidimus.

6.3.1. Kassavaitinė diagrama

Kassavaitinė diagrama - tai grafinis vairuotojo veiklos nurodytomis savaitėmis vaizdas.

Diagramą galima pasiekti šiais būdais:

- pagrindiniame meniu **Ataskaitos** pasirenkant **Kassavaitinė diagrama**;
- paspaudžiant mygtuką arba 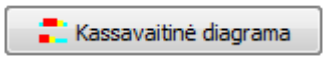

dienų iš vairuotojo kortelės / registracijos lapo peržiūros lange ir šių ataskaitų generavimo languose: "Patikr. atask.71" ir "Vairuotojų pažeidimai49".

Vairuotojo veikla įvardijama taip pat kaip "dienos diagramoje iš vairuotojo kortelės27".

Norėdami aktyvinti ataskaitą:

- nurodykite vairuotojo vardą ir pavardę (pasirenkama iš sąrašo);

arba

- Transporto priemonę;
  - Jeigu parsiųstoje ataskaitoje programa randa veiksmų, užfiksuotų pirmame ir antrame lizde, rodomos sekančios pasirinkimo galimybės: **1 lizdas** ir **2 lizdas**;

*Transporto priemonių atveju rodomi **tik įvykiai** - programa neanalizuoja jokių pažeidimų.*

- nurodykite laikotarpį;
- paspauskite mygtuką: ;

Kassavaitinėje diagramoje galima naudotis tokiomis parinktimis:

Mygtukas: 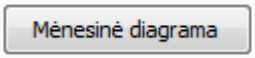

Atidaroma naujame skirtuke : "Mėnesinė diagrama70".

Pasirinkta veikla

Skirtuke **Išranka** kairėje diagramos pusėje, lauke Pasirinktas įvykis, rodoma informacija apie įvykį, į kurį nukreiptas pelės žymeklis (pav. apačioje).

Diagramoje bus matomas laikas, kai vairuotojas įdeda ir išima kortelę, jei jis persiunčiamas iš tachografo kortelės pasirinktą šios transporto priemonės dieną.

*Padėję žymeklį ant kortelės įdėjimo ir išėmimo simbolio "**Pasirinkta veikla**" laukelyje, tekstas bus pažymėtas atitinkamu apskritimu.*

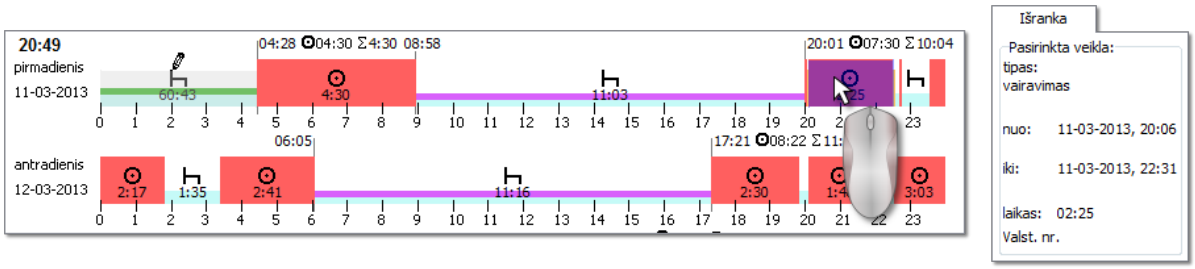

Pasirinktas plotas

Skirtuke **Išranka** kairėje diagramos pusėje, lauke Pasirinktoje srityje, rodoma pasirinkto laikotarpio santrauka. Spustelėkite pele du kassavaitinės diagramos taškus. Pasirodys dvi linijos, žyminčios atitinkamą laikotarpį (1 ir 2 punktai – pav. apačioje).

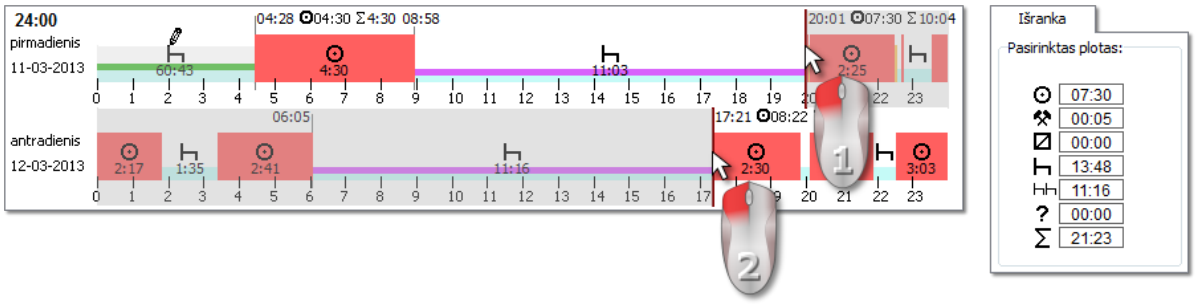

Galima pagal pageidavimą pele paimti šias linijas (žymas) ir perkelti (1 punktas – pav. apačioje). Nustačius antrąją žymą, galima padaryti, kad ji peršoktų į kitą vietą, spustelint kitą diagramos tašką.

Jei renkantis išrankos plotas tampa didesnis nei ekrane rodoma diagrama arba susiduriama su kitomis problemomis, galima pasirinkti atitinkamą punktą iš išskleidžiamojo meniu.

***Ploto pabaigos nuostatos** – spustelėkite pageidaujamą PPM vietą ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite **nust. pabaigą**.*

*Po diagrama yra parinktis **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis**. Suaktyvinus šią parinktį, nustatytos išrankos linijos automatiškai perkeliamos tiksliai į gretimos veiklos pradžią / pabaigą (2 punktas – pav. apačioje).*

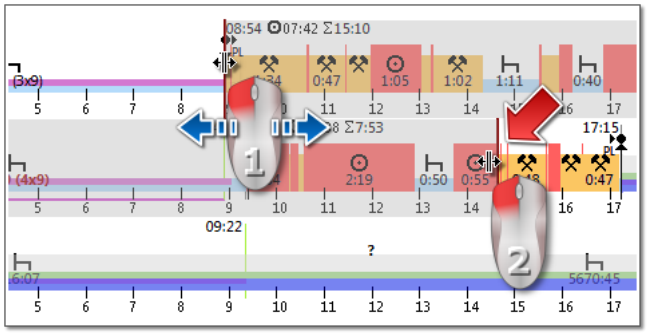

Apžvalga ir sutartiniai ženklai

Trečiame lange **Apžvalga** sumuojami vėlesni įvykiai iš vairuotojo arba transporto priemonės savaitinės diagramos.

Ketvirtame lange rodomi **Sutartiniai ženklai**.

Pažeidimų vizualizacija (tik vairuotojo)

Be tiesinio įvykių vaizdavimo diagramoje taip pat pateikiamos vietos, kuriose įvyko pažeidimai (viršyta važiavimo trukmė arba sutrumpintas poilsis).

Savaitės diagramoje bus pateikti tik patvirtinti pažeidimai.

Atliekama tik pasirinkto vairuotojo pažeidimų analizė.

Rodinių vietos yra pateikiamos iliustracijoje toliau (pav. apačioje).

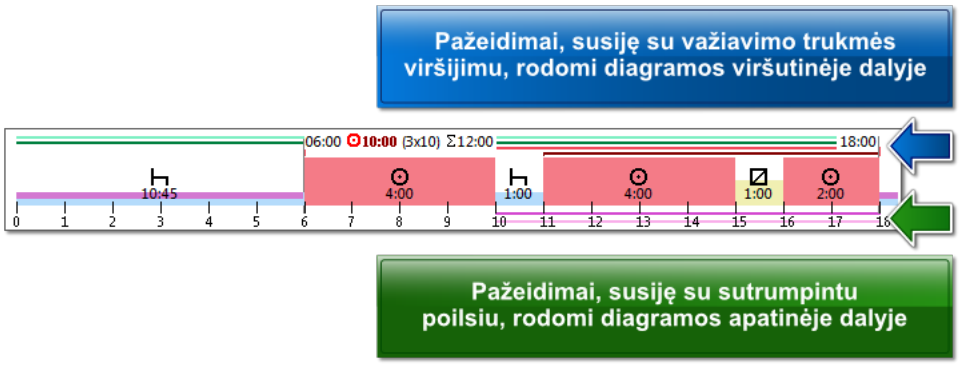

*Kitų diagramos ženklų paaiškinimus galima rasti skirtuke **Sutartiniai ženklai**.*

Kortelė "d."

Kortelėje "**d.**" (dienos) kiekvienai dienai atskirai rodomos keturių bazinių įvykių (važiavimas, darbas, vairuotojo pasiekiamumas, stovėjimas) sumos.

Dienų iš vairuotojo kortelės / registracijos lapo peržiūra / redagavimas savaitinėje diagramoje

Iš savaitinės diagramos galima atidaryti ir peržiūrėti / redaguoti dieną iš vairuotojo kortelės/registracijos lapo (vairuotojui) arba atidaryti dienos peržiūros langą iš skaitmeninio tachografo 39 (transporto priemonei) – savaitinės diagramos išskleidžiamajame meniu pasirinkite **Redaguoti dieną**.

Programa atidaro pasirinktos dienos peržiūros langą naujame skirtuke.

Savaitės diagramos redagavimas

Savaitės diagramoje parodytą veiklą galima redaguoti naudojant dienos diagramos formą – tam iš savaitės diagramos išsiskleidžiančio meniu pasirinkite "**Redaguoti dieną**".

Pasirinkta diena atsidaro naujoje dienos diagramos formoje, kurioje galima redaguoti dienos duomenis.

Papildomos parinktys

Konkrečias diagramos dalis patogiau vertinti padidinus: *(mygtuku po diagrama). Spustelėkite mygtuką* *, jei norite diagramą sumažinti. Numatytąjį diagramos dydį galima atstatyti spaudžiant* .

Diagramos spaudinys

Galima išspausdinti diagramą. Spustelėjus LPM: 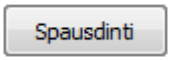

mygtuką, išskleidžiamajame meniu bus pateiktos šios parinktys:

- **Spausdinti matomą savaitę** - pateikia dabartinę peržiūrimos savaitės spausdinimo peržiūrą;
- **Spausdinti pasirinktas savaites** - pateikia dabartinę pažymėtų savaičių spausdinimo peržiūrą (žr. aukščiau pateiktą parinktį "pažymėtame plote");
- **Spausdinti visą laikotarpį** - pateikia į kontrolinį laikotarpį įtrauktų savaičių spausdinimo peržiūrą;

Parinktys, susijusios su diagramos spausdinimu:

- **Rodyti legendą spausdinimui** - jei pažymėta ši parinktis, sutartiniai ženklai bus pateikti paskutiniame ataskaitos puslapyje;
- **Rodyti veiklų sąrašą spausdinimui** - pažymėjus šią parinktį, savaitės diagramoje virš sutartinių ženklų bus pateiktas veiksmų sąrašas;

6.3.2. Mėnesinė diagrama

Mėnesio diagramoje pateikiamos viena paskui kitą einančios 5 savaitės. Tai leidžia lengviau ir greičiau išanalizuoti savaitės poilsį, savaitinio vairavimo laiką ir dvisavaitinio vairavimo laiką.

Pasiekti diagramą galima šiais būdais:

- pagrindiniame meniu **Ataskaitos** pasirinkus **Mėnesinė diagrama**;
- paspaudus mygtuką arba 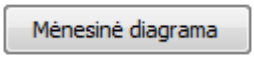

"savaitinės diagramos 67" lange ir šių ataskaitų generavimo languose: "Patikr. atask. 71" ir "Vairuotojų pažeidimai 49".

Norėdami aktyvinti ataskaitą:

- nurodykite vairuotojo vardą ir pavardę (pasirenkama iš sąrašo);
- nurodykite laikotarpį;
- paspauskite mygtuką: ;

Pagrindinės mėnesinės diagramos ypatybės

1. Vienoje eilutėje rodoma viena savaitė.
2. Visas diagramos rodinys apima 5 savaites (galima matyti visą 28 dienų laikotarpį).
3. Siūloma parinktis, leidžianti peržiūrėti tik poilsio laikotarpius:
   - Galite pasirinkti poilsio laikotarpių, kurie bus rodomi diagramoje, ilgį (dieniniai ir savaitiniai poilsio laikotarpiai rodomi pagal numatytuosius parametrus);
4. Rodomi 24/30 val. laikotarpiai.
5. Rodomas 6 dienų laikotarpis, atspindintis savaitinį poilsį.
6. Dienos / savaitės poilsio laikotarpiai sudaromi skirtingai nei savaitinėje diagramoje (žr. paaiškinimą).
7. Parinktys / mechanizmai, paimti iš savaitinės diagramos:
   - bet kokios srities pažymėjimo parinktis (velkant žymėjimą iki įvykio krašto);
   - rodomi foniniu režimu apšviesto įvykio duomenys naudojantis pele;
   - vizualizuojami pažeidimai.

Diagramos spausdinimas

Galite spausdinti diagramą. Kairiuoju pelės mygtuku spustelėjus mygtuką: 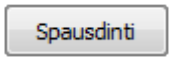

atidaromas išskleidžiamasis meniu su šiomis parinktimis:

- **Spausdinti faktinį rodinį** – atsidaro šiuo metu rodomo mėnesio spaudinio peržiūra;
- **Spausdinti pasirinktą laikotarpį** – atsidaro šiuo metu pasirinkto laikotarpio spaudinio peržiūra (žr. temą "Kassavaitinė diagrama -> Pasirinkta sritis 67");
- **Spausdinti visą laikotarpį** – atsidaro kontroliuojamo intervalo visų savaičių spaudinio peržiūra.

Su diagramos spaudiniu susijusios parinktys:

- **Rodyti legendą spausdinimui** - pažymėjus šią parinktį, spaudinyje bus matoma diagramos legenda;
- **Rodyti veiklų sąrašą spausdinimui** – pažymėjus šią parinktį, spaudinyje bus išvardytos visos vairuotojo veiklos per laikotarpį, kurio duomenys bus spausdinami (dešinėje prieš legendą).

6.3.3. Patikr. atask.

Ši ataskaita naudinga siekiant suprasti vairavimo laiko, kasdienių bei savaitinių poilsio laikotarpių analizę ir paaiškinti visus programos aptiktus pažeidimus. Ataskaitą galima iškviesti naudojantis meniu **Ataskaitos -> Patikr. atask.** bei pažeidimų ataskaitos generavimo langu

"Vairuotojų pažeidimai", paspaudžiant mygtuką 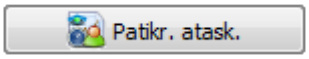

.

Ataskaitos struktūra

- Savaitinė veiksmų įrašų lapuose / vairuotojo kortelės dienų diagrama (paaiškinimas pateiktas paskutiniame ataskaitos puslapyje);
- Savaitės ir dviejų savaičių vairavimo laikai (esamos ir praėjusios savaitės) su pastabomis dėl galimo normų viršijimo ir kitą savaitę turimo vairavimo laiko;
- Informacija apie savaitinius poilsio laikotarpius: ilsėjimosi laikas ir trukmė, galimas sumažinimas ir kompensavimas, dienų skaičius tarp praėjusio ir dabartinio savaitinio poilsio laikotarpio;
- Informacija apie kasdienius poilsio laikotarpius: rodomas kiekvienos dienos maksimalus poilsio laikas ir panaudoto kasdienio poilsio laikas. Be to, įvedamos pastabos dėl šių laikų, nurodančios Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3820/85 arba Reglamento (EB) Nr. 561 laikymąsi. Dalijimas į dienas atliekamas pagal įstatymų nuostatas;
- Kasdieniai vairavimo laikotarpiai: ciklo ilgis (kasdienis vairavimo laikotarpis), kasdienio vairavimo laiko ir nuolatinio vairavimo laiko analizė, pastabos dėl galimo normų viršijimo. Paskutiniame stulpelyje rodoma vairuotojui ir įmonei skirtos baudos suma pagal už pažeidimus numatytas baudas;
- Paskutiniame puslapyje pateiktas savaitinių veiksmų diagramoje naudojamų simbolių paaiškinimas.

Kaip sukurti ataskaitą

1. Iš pagrindinio meniu pasirinkite norimą ataskaitą.
2. Atidaromas analizės nustatymų langas, kuris turėtų apimti šiuos elementus:
   - vairuotojo pavardę (pasirinktą iš aktyvaus sąrašo);
   - analizės laikotarpis;
   - pasirinkite, ar duomenys bus tikrinami pagal AETR (nuo 2010 m.) ir reglamentą Nr. 561/2006;
   - Parengti ataskaitą pagal duomenis iš:
     - **kortelės/registracijos lapo** - duomenų, atsisiųstų iš vairuotojų kortelių ir saugomų tachografo diskų, kontrolė,
     - **tachografo** - duomenų, atsisiųstų iš skaitmeninių tachografų, kontrolė; pažymėdami šį lauką suaktyvinkite žemiau esantį langą (a elementas, žr. pav. pirmiau) **Skaitmeninio tachografo duomenys**, kuriame galite tiksliai pasirinkti, kuriuos duomenis reikia analizuoti:
       - **veikla su įkišta šito vairuotojo kortele** - analizuojami tik įvykiai, užregistruoti tachografe tarp kontroliuojamo vairuotojo kortelės įdėjimo ir išėmimo,
       - **visi 1 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 1, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė,
       - **visi 2 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 2, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė.

Parinktys

Išsamų kitų parinkčių aprašymą žr. skirtuke "Vairuotojų pažeidimai[49]" -> Papildomai.

ataskaitoje rodyti savaitinį graf

Pasirinkus šią parinktį, vadinamoji vairuotojo važiavimo trukmės savaitinė diagrama bus pateikta kiekvienos savaitės skyriaus pabaigoje.
(simbolių žymėjimas diagramoje toks pat kaip ir savaitės vizualizacijoje[67]).

Spalva

Pasirinkus šią parinktį, kai kurie šios ataskaitos elementai bus pateikti keliomis pagrindinėmis spalvomis, priešingu atveju ji bus pateikta pilkais atspalviais.

Sutartiniai ženklai

Pasirinkus šią parinktį, savaitinės diagramos sutartiniai ženklai bus pateikti paskutiniajame šios ataskaitos skyriuje.

Mygtukas:

Atidaro "Kassavaitinė diagrama[67]".

Mygtukas:

Atidaro "Mėnesinė diagrama[70]".

Norėdami peržiūrėti ataskaitą, naudokitės įrankių juostos mygtukais (žr: Ataskaitų generavimas[78]).

7. Kontrolės užrakinimas ir eksportavimas

Atlikus patvirtinimą ir spausdinimą, arba vėliau baigus ataskaitos kopijavimą, galima atlikti kontrolės užrakinimą. Kontrolės užrakinimas reikalingas jos eksportui.

Norėdami užrakinti kontrolę, spauskite antrąją piktogramą: .

TachoScan Control atidaromas langas, patvirtinantis kontrolės uždarymą, o tada – kontrolės santraukos langas:

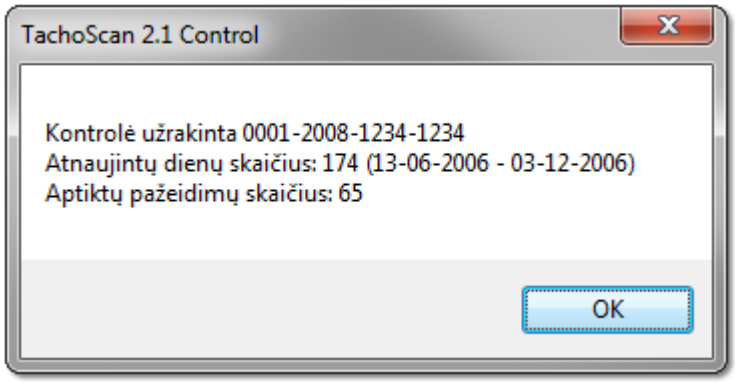

Kontrolės eksportavimas

Kai kontrolė baigta ir užrakinta, kontrolę galima eksportuoti archyvavimo tikslams. Šiam tikslui pasirinkime meniu **Eksportuoti paskutinius patikrinimus** parinktį iš **Kontrolė** meniu.

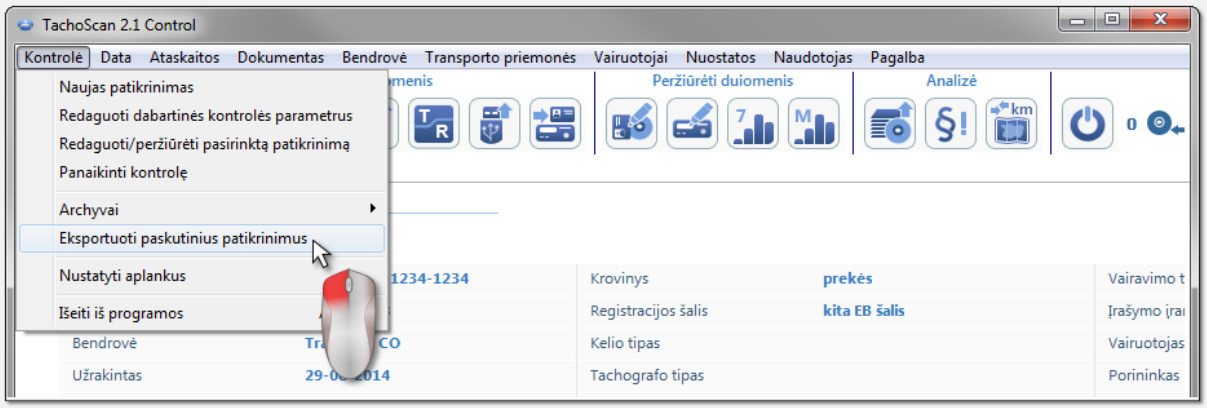

Taip pat įmanoma pasirinkti kontrolės eksportą iš **Patikrinimų meniu** langą.

Pagal nutylėjimą TachoScan programinė įranga eksportuoja visas kontroles į katalogą: "C:\Documents and Settings*UserName*\My documents\Controls\Export".

Jei norite pasirinkti kitą katalogą eksportuotai kontrolei išsaugoti, naudokite **Nustatyti aplankus** parinktį iš **Kontrolė** meniu.

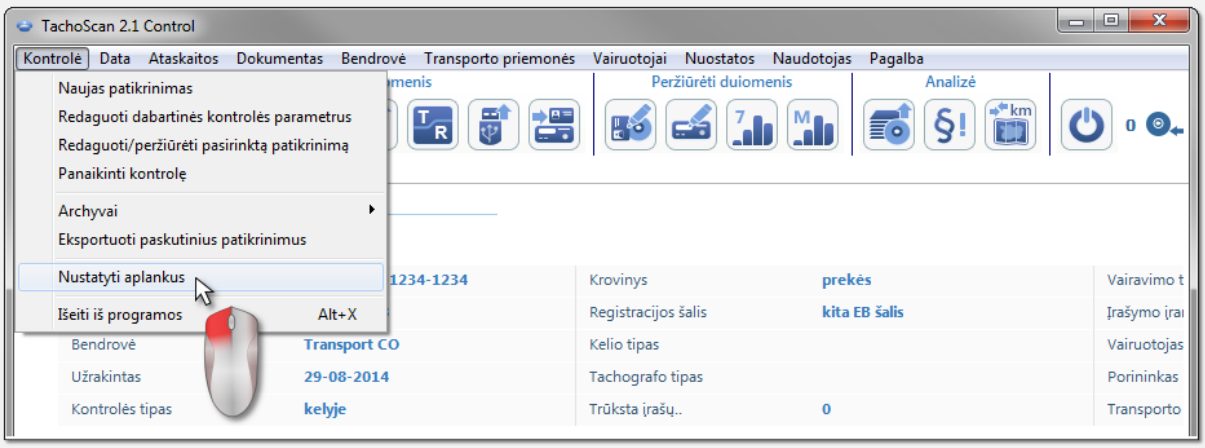

Galite nustatyti eksporto katalogą iš **Patikrinimų meniu** lango.

Įvykdžius komandą, pasirodys langas **Nustatyti aplankus**, į kurį jūs galite rankiniu būdu įvesti norimo katalogo vietą arba ... piktograma pasirinkti kitą katalogą.

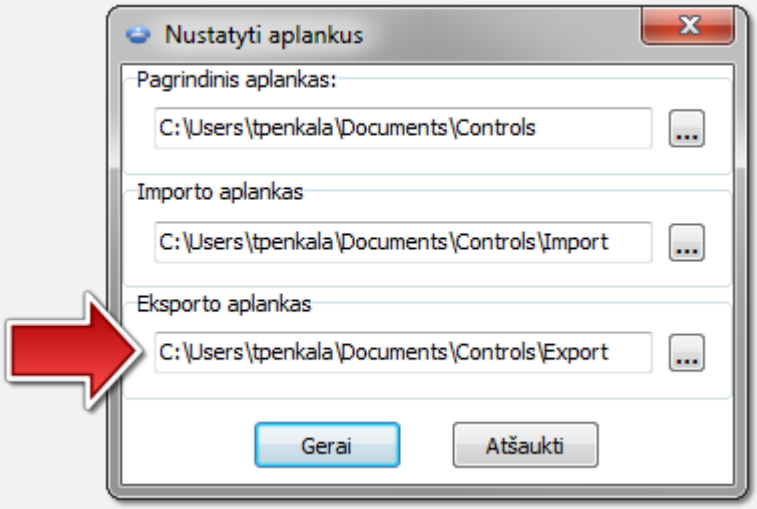

Pasibaigus eksportui, TachoScan Control programa išsaugos failą nurodytame kataloge vardu, esančiu nurodytos kontrolės numeryje, **ZIP** plėtiniu. Šiame faile rasite visus atliktos kontrolės duomenis.

8. Kontrolės atrakinimas ir redagavimas

Norint peržiūrėti arba redaguoti jau atliktą nurodytą kontrolę (archyvavimo modulyje tai gali būti importuota kontrolė), iš **Kontrolė** meniu pasirinkite komandą: **Redaguoti/peržiūrėti pasirinktą patikrinimą**.

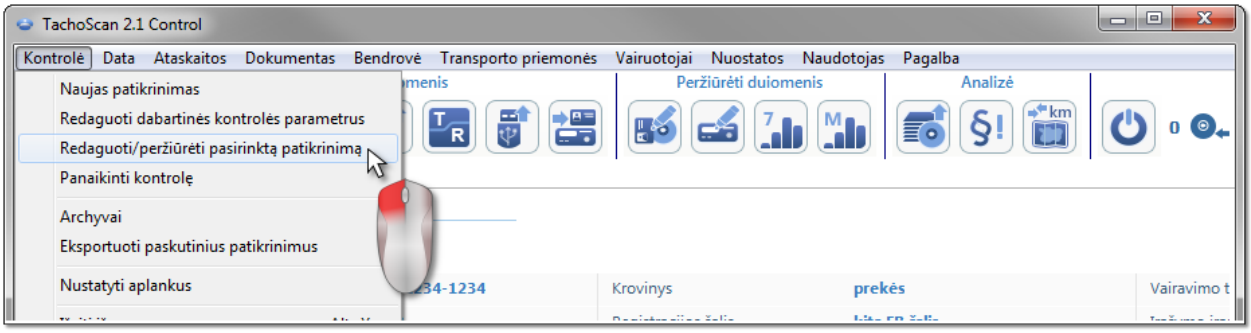

Kaip alternatyvą, galima naudoti atitinkamą parinktį iš **Patikrinimų meniu**.

Atlikus pasirinkimą, pasirodys **Pasirinkite kontrolę** langas. Pažymėkite reikiamą kontrolę ir spauskime Gerai.

Jei kontrolė užrakintas, tada atrakinkite ją IŠIMTINAI peržiūros tikslams – duomenų redagavimas čia neleistinas.

Galima pasinaudoti dešinėje lango pusėje esančiais filtrais siekiant susiaurinti sąraše rodomų kontrolių skaičių.

Kontrolės duomenų redagavimas

Meniu **Kontrolė** pasirinkite **Redaguoti dabartinės kontrolės parametrus**:

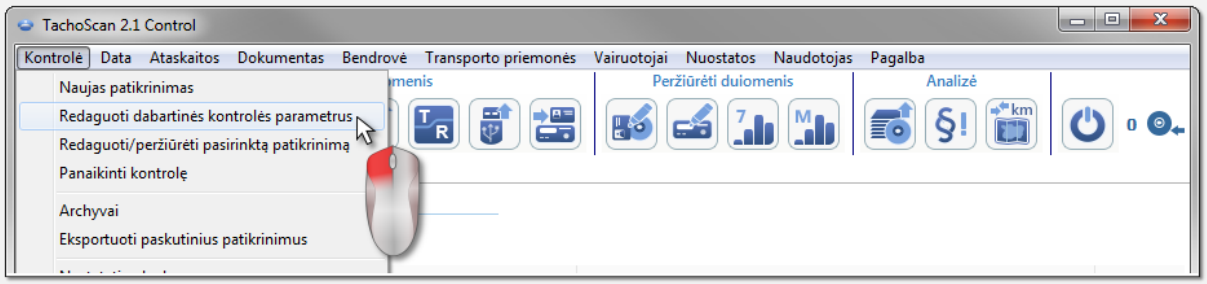

Pasirodys šis langas:

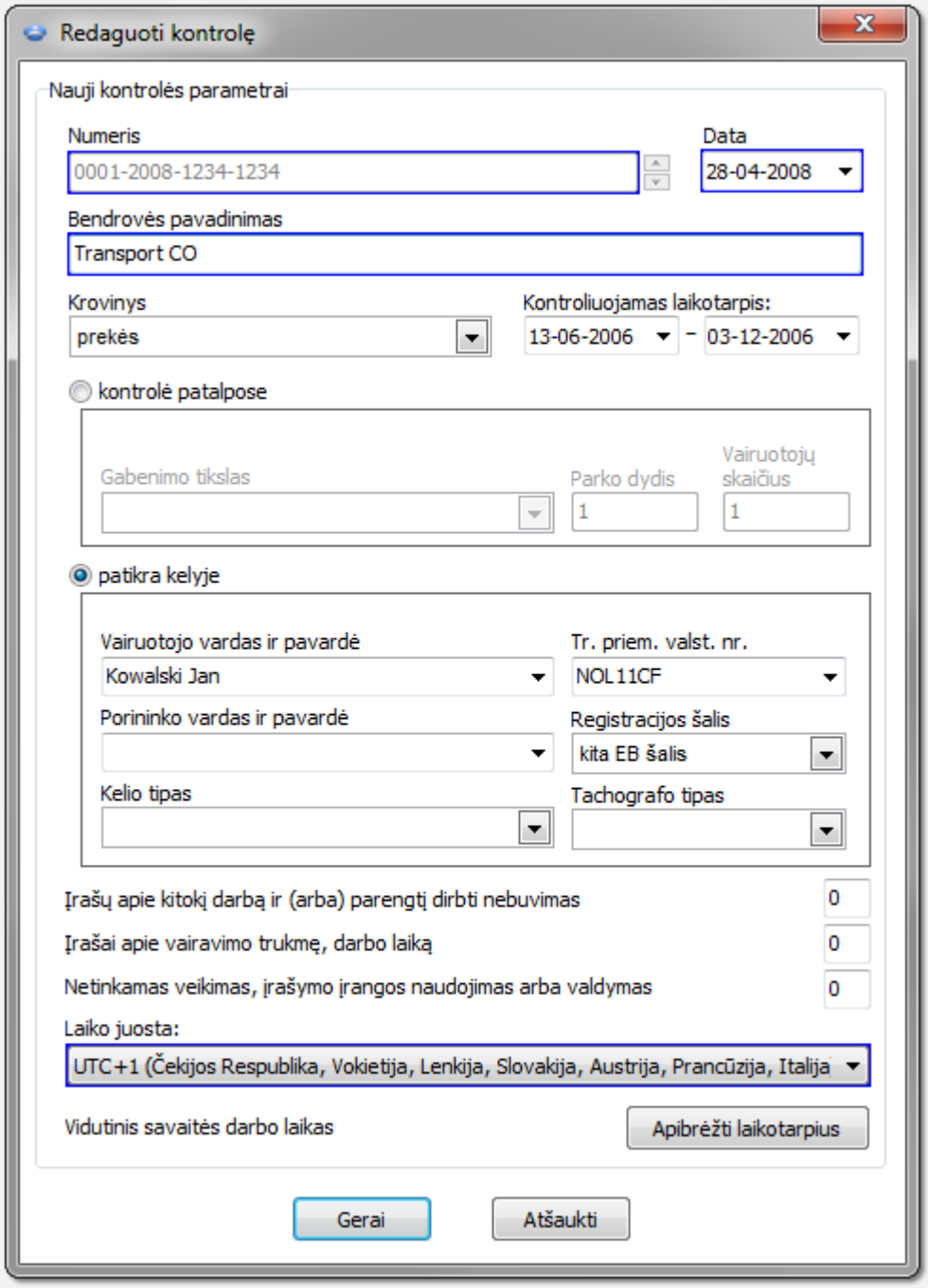

Jei pakeisite "kontroliuojamą laikotarpį", turėsite iš naujo atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis ir (arba) duomenis ***iš skaitmeninio tachografo ir analizuoti vairuotojų atliktus pažeidimus iš naujo****.*

Uždaros kontrolės redagavimas

Norėdami redaguoti kontrolę, iš **Kontrolė** meniu pasirinkime komandą **Redaguoti/peržiūrėti pasirinktą patikrinimą** ir tada spūstelėkime dešinįjį pelės klavišą ant pasirinktos kontrolės ir pasirinkime **Atrakinti ir redaguoti kontrolę** (pav. apačioje).

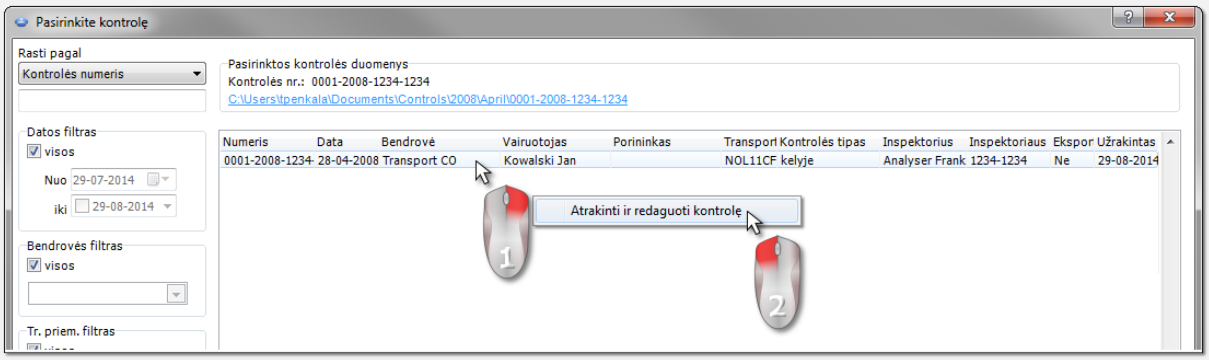

Sugeneravę ataskaitą **Vairuotojų pažeidimai** galite keisti pažeidimų būseną.

9. Ataskaitų generavimas

Generuoti ataskaitą galima dviem būdais:

- - (pav. aukščiau) - **Sudaryti ir uždaryti** - kai atidaroma ataskaita, langas, iš kurio ji buvo sugeneruota, bus uždarytas;
- - **Sudaryti** - kai atidaroma ataskaita, langas, iš kurio ji buvo sugeneruota, bus ir toliau matomas;

Ši parinktis rekomenduojama, kai peržiūrimos kelios to paties tipo ataskaitos – tuomet nereikia uždaryti ataskaitos peržiūros lango norint pamatytu tą pačią ataskaitą, bet, pavyzdžiui, skirtą kitam vairuotojui ar laikotarpiui.

INELO Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
(dawniej INELO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.K.)
ul. Karpacka 24/U2b, 43-300 Bielsko-Biała
KRS: 0000702969
tel. +48 33 496 58 71, www.inelo.pl

Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej VIII Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego
Kapitał zakładowy: 10.000.000 PLN